

MAGYAR URIÁSSZONYYOK LAPJA

Foto: Veres, kamarai és uty. fényképsz. V., Dorottya u. 1 (Gerbeaud-palota).

PAULIN BABY, BUDAPEST

MAGYAR URIASSZONYOK LAPJA

X. EVFOLYAM 25. SZÁM

SZÉPIRODALMI, ISMERETTERJESZTŐ ÉS HÁZTARTÁSI FOLYOIRAT

BUDAPEST, 1934. SZEPT. 1.

Megjelenik havonta háromszor: 1-én, 10-én és 20-án.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VI., Jókai-u. 37.
(Berlini tér sarok). Telefon: Aut. 19-7-23. Postatakarékpénz-
tári csekk számla 41.490. Előfizetési ár Magyarországon
és Ausztriában: egész évre 24 P, félévre 12 P, negyedévre
6 pengő, Belgiumban, Franciaországban, Németországban,
Svájcban és Olaszországban: egész évre 30 P, félévre 15 P

FŐSZERKESZTŐ:
KERTÉSZ BÉLA

Csehszlovákiában: egész évre 180 csekkorona, félévre
90 csekkorona, negyedévre 50 csekkorona, Romániában:
egész évre 900 lei, félévre 450 lei, negyedévre 250 lei,
Angliában és Jugoszláviában: egész évre 40 pengő, fél-
évre 20 pengő, Amerikában egész évre 8 dollár.
Egyes szám ára 80 fillér. Előfizetési ára az ingyenes
gyermekrovát melléklettel együtt évi 24 pengő

Szeptemberi reggel a küszöbön

Fiacskám, drága, egyetlen kislíam: fogd meg a kezemet, így ni, szorosan. Simuljon bele biza-
kodva, védelmet keresve, mint pelyhes fészekbe a madárfióka, a te gyermekkez az én kemény,
viharvert, nagy-nehéz kezembe. Fonódjon össze mégegyszer az ujjunk, a te jószágú, fehérre
mosdatott, élet piszkától illetlen kis virágszirom-ujjad és az én barna, csontos, görcsbe szorult
ujjaim. Így: mégegyszer, zavartalanul, mégegyszer, utoljára itthon. Azután menjünk ki, lépjük át
a küszöböt, az otthon oltalmazó küszöbét, ballagjunk az iskolába, lépjük át azt a másik küszö-
böt is, amelyen túl az élet száz gondja, csalódása, csodája, ámulása és veszedelme
vár rád, egyetlen fiacskám. Lépjük át a küszöböt — szorongva és sóhajtvá én, izgalomtól kipirult
arccal te — húzd ki magadat az új ruhácskában, amit az anyuskád varrt virrasztó éjszakákon. Az
anyuskád, aki egész éjjel sírt, nem tudott aludni a nagy nap virradóján, mikor az ő egyetlen
kicsi fia először megy iskolába... Lásd, kislíam, mégegyszer utánad szalad az anyuskád... Még
kétszer... még háromszor is utánad szalad az ámbitusra, hogy remegő tenyerével megsímo-
gassa makrancos fürteidet, félresimítsa azokat szép homlokodból és újra találjon valami igazí-
tani valót a «másnin» a nyakadon... És hogy mégegyszer, oh, mégegyszer a nagy perc előtt
forró, áldó, oltalmazó csókot nyomjon izgalomtól piros, harmatosan üde orcádra. És... igen...
búcsúzkodó csókot is... Mert búcsúzkodás ez, édes kicsikém, ezen a bárányfelhős, cirógatóan
napsugaras szeptemberi reggelen. Búcsúznak tőled, aki idáig a miénk voltál, csak a miénk, de
most már átlépi botorkáló kis lábaid a nagy küszöböt, amelyet még lelkendezve, remény-
kedve, dobogó szívecskével nevezel «életnek» — mi pedig keserűen, szorongva, dobogó szívvel
nevezünk annak... A fészek mélyében, a család óvó menedékében éltél idáig, röpdöstél alig
kinőtt szárnyaiddal, kicsi fiam, egyetlenem... És most, most idegen, új világra nyílik a szemed
és idegen veszedelmekre döbben majd rá, ott túl a küszöbön, érintetlen lelked. Iskola... Élet...
Kezdődik a harc, amelyben elbukni is lehet. Leginkább elbukni lehet. És kezdődik az emésztő
gond: nem érinti-e tiszta lelked patyolatját makula, nem csípi-e mérges darázs szivedet?
És — most ne hallgass ide, kislíam! — jön a rút, az új, a felhős gond a többi mellé: hogy miből?
Miből a tandíj, a sok drága könyv, a taneszközök, a vizsga, az ezernyi apró, mellékes kiadás?
Ki áll a családapa és a családanya mellett e nehéz órákban? Ki segíti őket, ki teszi elviselhe-
tőbbé az iskolagond terhét? Ki nyúl a hóna alá a gyermeknek, aki jó, okos, tehetséges, ki segíti,
hogy tanulhasson, hogy képességei szabadon bontakozzanak és kinyissa szárnyát a tarka pil-
langó a magyar ég alatt? Oh ki, ki hát? Neked, édes egyetlenem, neked sápasztó izgalom, gyö-
nyörőséges hajnal, új ámulás ez, mikor csillogó szemed, piros ajkad, izgalomban remegő kis tes-
ted ezt a szót rebegi: iskola... iskola... De nekem és az anyácskádnak — oh, látod-e a korai
ráncot szép szeme körül? — meg a többi millió apának-anyának új remegés, új gond, új féltés,
új gyötrellem. Kereszt, iskolás gond keresztje, verd hát, mard véresre a vállunkat. És Élet, aki
most kitárod kapudat e tipegő kis láb előtt, Élet, nagy iskola: könyörgöm, légy irtalmas, légy
gyöngéd, légy okos... Ovd őket, védelmezd, veszed jóra, fogd meg erősen és mégis anyás jószág-
gal a gyámoltalan kis kezét, amelynek ujjai most lefoszlanak az apa kemény ujjairól, hogy biza-
lommal fonják át, mint illatos folyondár, az Iskolamester és Iskolamesterneő jószágos kezét.

A VÖRÖS KOPORSÓ

I R T A : L Á Z Á R I S T V Á N

A végláthatatlan május glóriája ragyogott, ékesen és illatterhesen nyultak el az áldott búzatáblák a tiszta ég alatt s messze háttérben, hol az ég a földdel ölelkezik, mint apró oázisok, zöldeltek föl a szemhatár mély borulatából a szétszórta és magányos lanyák. A déli csend ráborult a tájra, nagy, titokrejtő, láthatatlan selyemtakaró, csak a mérföldekre futó ketős akác-soron csattant föl néha valami madárdal, fültyösen...

Az országút nyílegyenesbe szalad, az édes akácillat szinte cseppfolyós-sűrűn terjengett a fényliliomos ég alatt s a díszben pompázó akácok virágfürtje itt-ott áthajlott a távíróhuzalon, mintha csókolni akarná öntudatlan viráglelkével a távolokba szálló üzeneteket... A boldog Isten birodalma ez. Csönd, fény, illat, bőség, áldás, élet és harmónia.

Tarajos porfelhő vetődött fel a határdomb felől, kavargó tölésér s a közepéből hirtelen előbukkant egy vágató fogat, utána a második, ötödik, tizedik, huszadik távlatból nézve apró, fekete bogarak. De a kép megdőlt, csengetyűszó, zene, vidám nevetés gyöngyözik át a nyers kocsirobaiban s lakodalmas menet színpompás képe varázslódik elő az akácsegélyes útvonalon, amint robogva jön csengetyűs halihóval a kocsik, a régi családi hintők és batárok serege. Színes kendők, piros-kék-sárga-zöld keszkenők lobognak az ezüstveretes kantárokon s nagybajuszos parádés kocsisok sújtásos mentében patogatják selyemcsapós ostorukat a bakon, míg a vágatás szelében hosszan nyúlik el pörge kalapjukról az ősi kocsisdíz, a hagyományos fekete szalag. A kocsisok mellett egy-egy díszatillás asztali huszár, ékes kucsájukon magasan lengő darutoll, bajuszuk kifelve, hogy átszaladna a tüfökán; a tágas cszák és batárok szélesen ívelt öblében pedig ragyogó hőlgyek és urak, brokátelymes nagyasszonyok, kalácsképű, csillagszemű ürmenyeeskék s lilioarácú, szende lányok, párdükkacagányos öregurak, gyémántforgós, aranyesatos díszruhák, ősi kardok, ékköves markolatú fringiák, évszázados szentereklyék a hősi korból, amikor még a némettel verekedett a magyar... Micsoda színpompa! A színek orgiája ez.

Szikrázik a patkó, kattog a hámfa, zurrog a kerék az út porán s csengővidáman vonul el a lakodalmas menet, mint a tovatűnő délibáb. Az út magas jegenesorba fut, állnak a karcú fák világoszöld díszükben, megannyi gárdista, mint hajdanán, Mária Terézia udvarában a Bessenyeiek.

Mi ez?... Az anyakönyvezetőlől vit-

ték haza a szülői házhoz, egyházi esküvőre a szép Beleznay-lányt... Ott ül elől a négyfogatú, sugárküllős kocsián, fejedelmi jelenség, amint mirtuszkoszorús menyaszonyi ruhájában az almásszürke paripák horkanva ragadják tova. Arca fehér, akár a mirtusz, vagy díszmentéjén a hermelin, alig él, csak hideg-büszkén néz maga elé: olyan az újjongó örömben, mint egy elomlott, fehér álom, az élő szenvedés, de fejtelése és tartása nyugodt és méltóságos: nagynevű, ősmagyar család büszke sarja, fekete-hajú, bogárszemű, szép magyar virág, ki a végétével dacosan szembeéz... Mellette Derecsky Ákos nagybirtokos, az újdonsült férj, olyan negyvenhajtós, nyugodtnézésű, komoly úr, a vármegye első virilistája a Beleznayok után, dúsagzad parthie, a leányszívek titkos bálványja; ember, aki a fiatal kor bolondságai után most már céltudatosan építi ki a maga életét.

— Szeret? — nézett az új asszonyra gyengéd figyelemmel.

Beleznay Margit hallgatott.

— Vagy azért olyan levert, hogy nincs itt az a «cigánygróf»? — kérdezte kedveskedő, finom gúnnyal. — Sajnos, el kell felejténie...

— Tudom, — bólintott az új asszony. — Már leszámoltam mindennel és atyám akaratának engedelmeskedem... A többit maga tudja.

— Majd megszeret, — mosolygott Derecsky zordan. — Úgy-e, édes? Megfogta kezét szerelmesen és a mirtuszkoszorús asszonyka nem vonta el, csak nézett maga elé halványan és hallgatott. A nagy, szálás ember sóhajtott, de homlokáról elrebbent az árnyék s barna szemében felragyogott a megalkuvó bizalom az élet iránt, ahogy meghordozta tekintetét a búzatáblákon. Úgy reng, mint a tenger! Szinte végtelenbenyúló kalászóceán. A föld ereje gerjedezik mindenütt, ameddig ellát, a termő rögben szinte ultramarinkéken szunnyad az őserő... a drága fekete földek, a pipacsos búzatáblák, dús vegetáció és istenáldás mindenfelé. Igen, az istenáldás ma rázuhogott bőségesen és káprázatosan, mikor az anyakönyvvezető kihirdette az imént: önöket házastársaknak nyilvánítom... Övé lett a négyezerholdas birtok fele! Győzött és a győzelme annál nagyobb és értéke-sebb, mert önmagát győzte le, mikor az öreg Beleznay hajthatatlan akaratában megnyugodva, ezt a hideg, büszke lelket vette feleségül a másik, a kisebb s még gyönyörűbb Beleznay-lány helyett...

Aki ott ül a következő kocsián s szép, vörös haja úgy leng a napon, mint a keleti bíbor, vagy a lilioszirom... Nem látta, de érezte az idegeivel, jobban érezte, mintha látná,

hogy nagy türkizszeme most is rátapad... Vörös lilium! Őt kellett volna elvennie, meg is volt köztük a kölcsönös vonzódás, a mélyebb érzés, de az öreg Beleznay kimondta megmásíthatatlanul, hogy előbb a nénije megy férjhez, de nem a „cigánygróf”-hoz, hanem akárki máséhoz, aki méltó a Beleznayakhoz... És ő, Derecsky Ákos megragadta a szerence üstökét: inkább ő, mint más... a vörös nők ugyanis kiszámíthatatlanok... és ki tudja? Így most legalább ölelkezik a Beleznayak kétezer holdjával a szomszédos Derecsky-földhatár!

Zengett a lakodalmas menet, mint valami éneklő emberfolyó, mikor az útkanyarodónál feltűnt a Beleznay-kastély a szelídhajlású dombon, az évszázados fák között. Ősi fészek, mintegy vára az egész környéknek, mely rengő kalászföldjeivel, ott túl a folyón is a láthatár aranybarba távlatába vesz. Az ősi ház viharálló tornyán aranyzölden sávozódik a patina, terpeszkedő falain végigfutnak az idő ráncai, az aggastyánredők, de a malter és a mész fiatalító, szepítő munkája meglátszik mindenben, az oszlopok verandák fehéren ragyognak s a tágas udvaron, mint elszintelenedett ékkövek lélektelen rétege, tompan, itt-ott ónixkéken ragyog a vízbőlmosott, gömbölyű kavics, a görgeteg kő, mit messi hegvek alól, diluviális idők emlékeként hőmpolygetett erre a Séd víze. Felleg sincs a napcsókcsok egeken s az árnyékos fák aranyzöld homályában hosszú terített asztalok, végig a gyümölcsösig, ezer vendég terítéke, akiknek vendégjárókocsija ott roskol a gazdasági épületek tömkelege körül, a gypen.

Ürgazdáik, az ékes hölgykoszorú és a távoli környékek uraságai bent, a tizenhétszobás kastély termeiben s kint az oszlopok verandákon és hátul a termő gyümölcsösben, csoportokba tagozódva, gazdag villásreggeli,

Napkeleti hercegnő

jókedvű kvaterkázás, vagy csendes ferbli és pipaszó mellett várják a lakodalmi menet érkezését, míg az inasok, hajdúk és zsellérek ünnepiruhás raja az oltár körül forgolódik s zöld ággal, virággal és kicsattanó cseresznyefürtökkel ékesíti a tabernakulumot. A karings káplánok áhitatosan fektetik végig a georginák és pünkösdi rózsák garmadáját az oltárkönyöklőkön s állítják a töviskoszorús Krisztus képmását a szentségtartó fölé. Nagy nap ez! Öröm és ujjongás, béke és áhítat. Nyílnak a kastély pincéi s ontják a pókhálós üvegek lepőiját, hogy gyöngyborukkal tüzet lopjanak a megfáradt szívekbe, a nap ceppfolyós, arannyá vált hevé; a konyhák felől vastagkéken csavarog a füst az ég felé s az ezüsthajú nagyasszony vezetése alatt ételcsodákat remekel a kukták és szakácsok hada, kint pedig hűz kondéroriásban rotog a gulyás, hátul meg tapasztott kemencékben sütik a tejeskalácsot s a foszlós alföldi cipót. Tésztaívó legények hosszú feynyódeszkákon, dalolva viszik a rengeteg tortaremeket hűsebb helyre, amint meg csapolegények döngetik a sörös- és boroshordók fenekét, egy nagy asztalnál finom pálinkákat kevernek a fehérkesztyűs mixer parancsa szerint. Döng a kastélyudvar, sürgés-forgás, egy felzúdul hangyaboly, lágy nevetősi, kacarászó vidámság: vagy harminc kis szobacicanak öltözött, bokorugró szoknyájú, lakktopánkás, pogácsaképi parasztvirágot nyilazgat tüzes szemével a lódingos hajdúk és huszárok csókzsivány hada.

Áll az oltár felkuszorúva, ékesen, fehéren és ragyogón. Jön már az apát úr fényes pápi segédletével, a kiterített bíborszőnyegen. Csend szakad le, csak a toronyór jelez s hívó kürtszavára előtűdül a vendégek tábora. Újabb kürtjelzés. Jön a nászmenet! Virágos pálcák lendülnek s a tizenkét koszorúslány tizenkét díszmagyaros

vőfélyvel felvonul, hogy az ifjúság varázspompájában, ünnepi hódolattal fogadja az ifjú párt.

Az első kocsi az udvarra robot csendesen-lobogósan és a nagy terras alá rejtett városi cigányok húsztagu zenekara a Rákóczi-indulóba kezd... Fénylik az ég, tiszta az ég, fénylik az öröm, tombol az öröm s a harmónium áhítatos misedalát átüti, elsöpri a lelkes éljenzés, a rengő, boldog ujjongás, a zene dübörgő ritmusa, a kardcsattogás, a sarkantyúpengés, a kocsirobaj. Aztán csend, csak a tajtékos lovak horkannak, ahogy elvillannak oldalt táncosan és a nászmenet ékes és virágos rendkebe állva, a pálcás apródok után az oltár elé felvonul...

Az apát úr szembefordulva áll a nászmenet felett, az oltárlépcsőn, ősz hajára hűz karos gyertyatartó ontja fényét s magas, szikár alakja mintegy fölmagasztosodik. Az oltár közepén fent ezüstfeszület ragyog, alatta pedig a töviskoszorús Jézus arca szelíd-szomorúan néz le a gyülekezetre, mely idehozta ma boldog, ujjongó szívét... A napfény szinte kifehéredik, a naptest kitérései áttündöklőnek a végtelen éghatárokon, mint divinális üzenet... az akác- és rózsaszálak sűrűn terjeng s haldokolva elegyedik a tömjénfűst átható, kesernyős illatával, a gyertyák, a napvilág, az ékszeres és diszruhák fényes színpompája valami lélekemelő káprázathoz folyik zuhatagos ragyogással. A szívek napja ez! Csönd. És az apát úr megszólalt a lélekremegés csendben, a téréplő pár fölött:

— Dicsőség Istennek és e földön a boldogszívű embereknek, kik összejöttek ma az Úr előtt, hogy az ő hetedik szentségének a fényében megfürödjék és megigazuljon a lelketek...

A menyasszony megrezzent és föltekintett a Krisztus-arca. A boldogszívű emberek... Íme, Krisztus ramosolyog. Mintha élne. Mintha mondani akarna valamit... Nagy, fénylő, csendes könnyecpp buggyant ki Beleznay Margit szemesarkán, s lassan, törten, megadóan lehajtotta a fejét.

— Udv a nagy Istennek, ki a szívek titkát látja és megáldja szent kegyelmével a ti szerelmeteket... Kértem tőled, fiam, Derecskey Ákos, hajlandó vagy-e feleségül venni ezt a szép és tisztas leányt, aki itt térdel veled az Úr előtt?

— Igen! — hangzott ércesen.

Az apát bólintott.

— És kértem tőled, leányom, Beleznay Margit, hajlandó vagy-e feleségül menni ehhez az emberhez, aki íme, az ő szerelméről tanuságot tett az Úr előtt? Csönd.

... Szellő zizzent. Sóhajítás lebbent át a parkon, az évszázados fák sóhajtottak olyan mélyen s valahol valami szívtépő madárdal sikított fel... Aztán ismét csend. Nagy csend. Barna csend.

— Hajlandó vagy-e feleségül menni hozzá? — ismételte az apát komoran.

A leány fölemelte könnybarázdás arcát és az apát nézett némán, könnyörgőn, elhalón. Színe lélekablak s az Isten szolgája beleláthat... Az apát ajkán valami csendes, forró sóhaj töredezett el s a kezét fölemelte áldóan. — Igen... — rebegte a leány.

A tömjénfűst áldozatra tett és az apát kiegyenesedett.

— Szentség a házasság, mely megkötetik e pillanatban: az Úr rendelte az ő hetedik szentségének, hogy az ókor barbárságának megbecstelentítő bélyegét levegye a nő életéről s a keresztjében megszentelje a szerelmes szíveket e földön, míg Krisztus Úr országot hirdetik. A házasság szentsége kiemeli a nő lelkét az ősi szolgaságból, a rabszolgasorból s egyenrangú társá állítja a küzdő férfi mellé, ki jutalmat nyer a tisztalelkű nő hűségében és odaadó, önzetlen szerelmében és gyermeki mosolyában, munkájáért és küzdelméért, miket a rideg és könyörtelen élettel szemben kell vívnia. Feleség! Ebben a szóban benne foglaltatik az Úr akarata s a házasság szentségének legfőbb parancsa: fele-öröm, fele-bálat, fele-munka, fele-küzdés, fele-kötelesség, mely lényegében egy szent cél felé törekszik: hogy egy legyen és teljes szentségében megszenteltesse minden emberi cselekedet, minden emberi érzés, jóakarát és gondolat, megszenteltesse a szeretet jegyében, ahogy szól az Írás s az Írásban az Isten halhatatlan igéje rendeli...

Állott öreg Beleznay Tamás az oltár oldalán s nézte az ő leányát, ki engedelmesen meghajlik atyai akarata előtt, lám, milyen engedelmesen... Olyan szegényke, mint valami tört virág... Most igen. De majd csak kinyílik asszonyelke a boldogság előtt s tiszta és megértő szeretet aranybúzája kel ki a szívből egy napon...

És állott mellette a nagyasszony. Haja ezüst. Szeme száraz. Csak ajka remegése mutatja, hogy mi fáj odabent. Egy szegény, árva árnyék ő, ki viselte egész életén keresztül másnak a vasakaratát, mint valamely nagy, láthatatlan keresztet s a vagyon és dús-gazdagság üres fényében elvesztette lelkét és lett önmagának a néma mártírja... Ó, Jézus, ki lenézelt most az oltár magasságából, ha látnád az anyaszívet...

Az apát beszentelte a jegygyűrűket, átkötötte a kezüket stólvával és szólt:

— In nomine Domini, Patris et Filii et Spiritus Sancti... Megáldalak titeket és vezéreljen az Isten az élet és halál útjain... Ámen!

Zene. Kürtvirágás. Éljen. Ezer hang. Tombolás. Örömmámor. Az új pár föl-emelkedett.

... E pillanatban lövés dörent. Csak egy fekete pont a hangörvényben. Mi az? Dermedt csönd. A menyasszony kezéből kihullt a fehér csokor... szíve fölött piros virág... és elvágódott életlenül.

— Leányom!... Gyermekem!... Valahonnan egy golyó szíventalálta. Folytatjuk

Rádai Imre színművész (Foto: Kis Pál)

Kató halni megy

Irta: Szabó Dezső

I. A Zajzoni-utca igen furiga utca és nem lehet haragudni benne. A Törösvár-utcaóhól tér le a kertek közé. Jobbra mókázik, balra mókázik, míg végre a Sasadi-úthoz közel pipacsokban, bogáncsokban és Katóban végződik.

Ezek között a végződések között kétségtelenül Kató a legfontosabb. Ezt ő maga is elismeri. Az elsőkerületi leánygimnázium harmadik B. osztályának ő a vezérszélleme. Ezért aztán ennek az osztálynak a tanárnői kisse idegesebbek, mint a többi ideges tanárnők.

Különbén az egész Kató alig nagyobb egy fekete rigónál. Kis cigányarcában úgy lobognak nagy fekete szemei, hogy a gyufáskatulyában meggyúlnak a gyufák, ha ránéz. És ezekben a szemekben folyton fűtүүл, nőázik, csuhajozik az élet: — Milyen jó Lakos Katónak lenni itt a Farkasréten, a Lakos-mama éléskamrája és a Meisler Károly gyönyörű szakettje közelében!

E két öröm közül csak az első szólt a siralomvölgyi hüvelynek. A másik öröm csupa lelki dolog volt. Meisler Károly, a család jó ismerőse, a Dreher-cég ügynöke volt és a közeli Hóvirág-utcában lakott. És soha még sör-ügnököt nem szerettek úgy, mint Kató ezt.

Ez a szerelem különben nem az első lendülése volt a Kató szárnyainak. Komoly előtanulmányok előzték meg. Először igen elszánt melegséget érzett a szomszéd Halász bácsi iránt, aki még csak hatvanöt éves, de az idő annyit törölt-koptatott rajta, hogy olyan, mint egy félig elszóptott óriási mézespogácsa. De Halász bácsi egyszer kapálás közben népiesen törölte meg az orrát és a Kató szerelme összeomlott, mint Róma s erős Babilon. Nínivét nem is említve. Egy hét múlva Kató már Garamvölgyi Aladárba volt szerelmes, aki az Új Földesúrbán lakik. De ez az ideál nem volt elég tömör s nemsokára a Nagy fűszeres Laci fia következett. Csakhogy, jaj, ez hetedik gimnazista volt. És ebből a magasságból nem akart lenézni Katóig. Igen fekete kehellyel nyíltak be a napok a Kató lelkébe. Aztán jött Meisler Károly: az igazi, valóságos, egyetlen Meisler Károly. A harmincöt éves, magas, karesű férfin mindig olyan csodálatos szürke szakett volt, hogy Kató, mikor iskolába ment, még a villamospálya vaspóznáit is mind szakettben látta tőle. És volt Meisler Károlynak

szép fényes, göndör barna haja, nagy hósi sasorra, még másnak is adhatt volna kölesön belőle. És milyen meleg, mélyen bűgő hangja volt, hogy bele tudott folytatódni ebbe a hangba a Kató kis szíve. Tágtult, szélesedett a világ a Kató lelkében s egyszer csak Meisler Károly lett az egész világ. A csokoládés rizsnek, a madártejnek, a kelvirágo csirkepecsenyének olyan Meisler Károly felé hívó ize volt. A kertjük virágköpönyege mintha a Meisler Károly beparfümözött szakettje lett volna. És reggelenként a júniusi levegő holdog térségein csodálatos forró Meislersegek suhantak át és megcírogatták a Kató szívet.

2. A szilvafa szilvát, az élet tragédiát terem. A tragédia úgy lépett be Katóhoz, mint egy részeg kéményseprő, még csak nem is kopogtatott. Egy júniusvégi napon a kertben ültek: anya, apa, két betyár kamasz bátyja és ő. Egyszerre csak nyílik a kertajtó. Belép rajta Meisler Károly, karján egy fiatal nővel. Eljött bemutatni menyasszonyát.

Kató befutott a házba. Nagy, fekete zuhanássá mozdult az egész kert, az egész ház, a Farkasrét, a világ. Mikor egy óra múlva magához eszmélt a forgó örvény melyén, dacos-kétségbeesetten súgta a világ arcába: — Meghalok, meghalok, meghalok!

A vacsoránál egy falatot sem evett. Azt mondta, fáj a feje. És mikor kinyitotta szobája ajtaját, úgy nézett vissza, mint aki búcsút mond.

3. A hold Beethoven gyászindulóját játszta hosszúhúru hegedűjén. Megy Kató meghalni. A tücskök nehéz zenéjében mintha a teremni itelt föld zokogott volna. Megy Kató meghalni. Az árnyékok halálosan súlyosak voltak a holddal átszűrűt éjszakában, mint fekete bársony ezüstkoporsón. Kató átsurrant az alvó kerten. Szóltak a virágok, mozdultak a fák: — Kató, olyan jó pogácsa az élet s te még csak az első falást kóstoltad meg. — De süket volt a Kató szíve.

— Hova mész, kis leány? — kérdezte az éjszaka. — Csak ide az Ördög-omorra. Egy kicsit meg fogok halni, — mondta Kató és tovább sietett.

A kertajtónál egy siró hang fogta meg. Leghűbb pajtása, a szép fehér angoramacska kérte: — Ne menj ki, Kató, az éjszaka bánt. — Kató átölelte a cicát és rászírta a szívet: — Maradj itt, cica, vigasztald anyát.

4. Tíz pere múlva már ott volt az Ördögórom legmagasabb sziklája fölött. A vak rohanás után most ébredt a világhoz és a világ olyan szép volt, hogy szinte fájta szemének.

A hold felpárázó vize halk csobogással verte az árnyékok partjait. Az árnyékok tikkadt boldogsággal hallgattak, mint a megcsókolt menyasszony. Minden fényes volt, szép, holdog és szomorú. A kis leány úgy tele volt étellel, kis szíve olyan nehéz volt a boldogságtól, annyira nem volt oka sírni, hogy kicsordultak a könnyei.

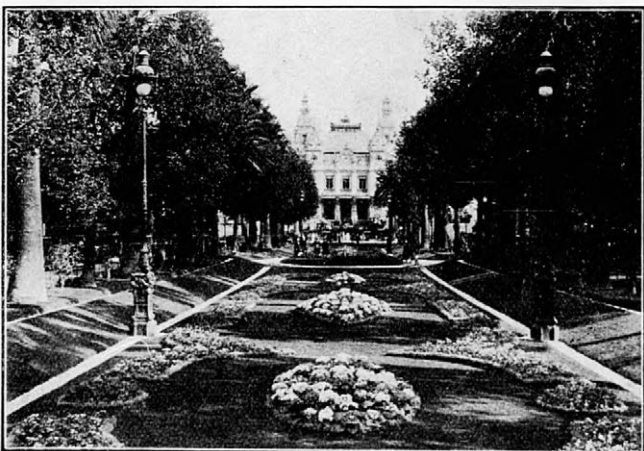
Sírt, sírt, bő ömléssel, szakadó szívvel. A túlsók élet, a végtelen boldogság, a tömérdek fiatalág sirása volt ez, melynek kell a bánat és halál árnyékok játká is, hogy sirásában az egész életet ölhesse. Fialat bánata úgy ömlött a megszokult éjszakába, mint ezüstkehelybe a fekete szőlő erős bora. Aztán boldog szíve felröppent ajkain.

— Be szép! Be szép!

Halk nesz támadt mögötte. Kató megfordult. Az árnyékból sunyi kémleléssel a cica közeledett feléje. A betyár titokban utána kajtatott.

Kató holdog sikoltásban ölelte magához a kis állatot s rácsókolt eskőjában újból összetegeződött az étellel. Alulról, az ördögóromi kocsmából éppen kezdett felélel ugrálni valami csárdás dallama. Kató két lábra állította a cicát s csuhajos-illetgetőn táncba kezdett vele. És a kutyajökvedv átment a gyermek szívéből az állatba, a dolgokba, az éjszaka mélyebb szívébe. Rakta tüzesen a cica, bokáztak a fák, táncba indultak a hegyek. Az egész holdog horizont táncba roptá az életét a Kató szívében. Mikor Kató, elfulladva, abbahagyta a táncot, újból magához ölelte kis pajtását. Nagy dacos boldogsággal súgta füllébe:

— Milyen szép fehér kabátod van! Nem olyan piszkos szürke szaketted, mint annak.

A montecarloi Casino palotája

Ami örökre az anyáé marad

Írta: André Foelckersam * Fordította: K. Lányi Piroska

Nick egész délután a sporthírlapot olvasta és abban is csak egyetlen cikket, amelynek az volt a címe, hogy:

„Nick Martens a jövő ígérete.“

És úgy kezdődött, hogy:

„Nicky ma úgy boxolt, mint egy félisten...“

Nick nem gondolkodott egy pillanatig sem azon, hogy vajjon hogyan boxol egy félisten, nem érezte ki a cikkből az émélyítő reklámozást sem, mert minden bókot, elismerést

és dícséretet jogosnak tartott, ha az ő személyét illette. Huszonhat éves volt, széparcú, tökéletes izomzatú és jóidegzetű fiatalember, akinek az élet eddig minden kívánságát csudálatos bőkézűséggel teljesítette. Az iskolát kevés tanulással és sok szerencsével bukdácsolta keresztül. Mesteri ügyességgel használta fel azt a keveset, amit tudott és sűgások alapján néha határozott, tetszetős feleleteket adott. A rossz tanulók nagyon szerették, az ösztövére testű, vészegény jó tanulók pedig az erejétől félték s örültek, ha elkészíthették helyette az írásbeli dolgozatokat. Az érettségien persze éppen csak hogy keresztülment, mégis elégségesrendű bizonyítványával úgy feszített, hogy boldog-boldogtalan gratulált a jó eredményhez.

Érettségi után nem utazott mindjárt haza, hanem kölcsönkapott pénzen beiratkozott az egyik előkelő sportklubba. Ott persze senki sem ismerte és a számottevő fiúk keresztülnéztek rajta mindaddig, amíg egy szabad stílusú birkózás alkalmával az összes számottevőket földhöz nem vágta. Másnap már tekintélye volt a névtelen Nick Martensnek és mindenki kereste a barátságát.

Álláshoz úgy jutott, hogy ismeretlenül, minden pártfogó nélkül beállított az egyik nagybank vezérigazgatójához. Más a titkárig se jutott volna el, neki megint szerencséje volt: a vezérigazgató felesége szintén Martens nevű családból származott és a titkár rögtön azt képzelte, hogy a jövővén valami nagyjövőjú rokonfiú, akinek máris jó lesz kedvében járni. Soronkívül vitte be a névjegyet és azzal tette le az asztalra, hogy:

— Azt hiszem, a vezérigazgató úrnak rokona!

A vezér imádtá nálánál huszonöt évvel fiatalabb feleségét és boldog volt, ha neki örömet szerezhetett. Azt hitte, hogy Nick tényleg rokona az asszonynak és máris szokatlan kedvességgel fogadta:

— Hogyan vagy rokonságban a feleségem családjával, fiam? — kérdezte.

Nicknek halvány sejtelve sem volt a rokonságról, de ügyesen és határozottan olyan feleleteket adott, hogy a vezérigazgató biztosra vehette, igenis köze van a családhoz, ha eddig pusztán szerénységéből, mint szegény rokon távol is maradt. Azzal búcsúztak, hogy másnap Nick jelentkezik a személyzeti osztálynál és a vezér üdvözölteti „kedves mamáját“.

Egy hét múlva a vezér titkára megbetegedett és Nicket rendelték be helyette. Ügyes, szemfüles volt, elképesztően kíméletlen és erőszakos. Kíméletlen a látogatók vizsasztautasításában és erőszakos a vezér néha képtelen kívánságainak végrehajtásában.

Egy hónap múlva már feleslemelték a fizetését és a vezér

felszólította, hogy látogassa meg a lakásán, a felesége kíváncsi az ismeretlen „rokonra“.

Más talán el sem mert volna menni abbéli félelmében, hogy kiderül az ál-rokonság, de ő minden aggodalom nélkül beállított a vezér palotájába. A fiatal és csinos vezérigazgató-nának minden elfoglaltság nélkül csókolat kezet és olyan bátran és közvetlenül kezdett társalogni, mintha csakugyan rokon lenne. Rövidesen kiderült persze, hogy a néven kívül más köze nincs egymáshoz a két családnak, de ebből sem lett semmi baj, mert közben az is kiderült, hogy Nick kitűnően teniszszek és a vezérigazgatóné éppen partnert keres. Mindjárt rögtönöztek is egy kis próbamerkőzést és Nick úgy megverte jó játékos hírében álló pártnerőjét, hogy az irult-pirult és a végén megkérte Nicket, hogy tanítsa meg néhány ügyes fogásra.

Így lett gyakori vendég Nick Martens, néhai Gottfried Martens néptanító fia, a vezérigazgató előkelő házában. Rövid idő múlva már egész csomó előkelő és gazdag embert ismert és anynyi meghívást kapott, hogy egy napon akár két helyre is mehetett volna. De nem merült bele a társasélet színes ingoványába, hanem minden szabad idejét a sportnak áldozta. Végigpróbálta jóformán az összes sportágakat, valamennyihez kitűnő érzéke volt, hozzáértők szerint mégis a boxolás terén vártak rá az igazi babérok... Tehát abbahagyott

mindent és boxolt. Tegnap vett részt először nyilvános versenyen és ime... Megint elvette az újságot és átfutotta a hízelgő címet, a sorokat, amelyekből új erőt, önbizalmat merített.

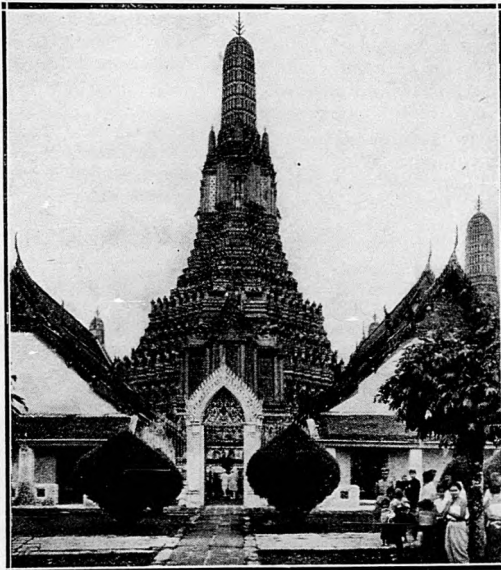
Feltápáskodott a díványról és füttyörészve öltözködésnek látott. Pár perc múlva már útra készen állt a földig érő tükör előtt, amely teljes nagyságában megmutatta elegáns alakját.

— Egész csinos fiú vagy, Nick, — dicsérte meg önmagát jókedvűen és hirtelen észbe jutott, hogy fel kellene bontani a „Tabac blond“ nevű parfómöt. Egy nagyon élénk fekete asszonykától kapta a nevenapjára, akiről biztosan tudta, hogy halálosan szerelmes belé, de ő szegénykéknek még a nevére sem emlékezett, csak annyit tudott róla, hogy társaságban Babynak szólítják és hogy a férje rendszertől külföldön utazgat.

Leemelte öltöző-asztalkájáról a csinos kristályüveget és csak akkor vette észre, hogy az üveg alatt van valami: egy levelezőlap.

— Nini... hát ezt ki írta? — csodálkozott és kezébe vette a lapot. Most már megismerte, körülbelül két héttel ezelőtt adta be a postás az ablakon, éppen akkor, amikor ő tréningre indult. Az édesanyja írta, de akkor úgy sietett, hogy el sem tudta olvasni. Tudta, hogy úgy sincs semmi fontos benne, csak a szokásos figyelmeztetések és aggodások, odadobta az asztalra. Amikor hazajött este, fáradt volt, alig várta az ágyat, a kártya észbe sem jutott... a takarítónő megtalálta másnap reggel és hogy el ne vesszen, az öltözőasztalra helyezte és lenyomtatta a parfómös üveggel... Igen, azóta két hét telt el...

Nick hirtelen úgy érezte, mint aki rosszfát tett a tüzre és olyan büntudattal kezdte olvasni a reszketős anyai soro-

Buddha-templom Hongkongban

kat, mintha most édesanyja előtt állna és az ő szelíd pirogatását hallgatná.

„Édes jó Fiacskám! (Mindig így írta, mert számára hatalmas, tagbaszakadt fia még mindig „fiacskám“ volt.) Nagyon régen nem írtál, már attól is féltem, hogy beteg vagy és éjszakákon át sírtam, de aztán megnyugtattam magamat, hogy bizonyára sok a dolgod a bankban és nem érsz rá nekem írni. Nem is haragszom én, fiacskám, nem is azért írom ezt, csak tudod, mégis olyan messze vagyok tőled és tudod, hogy milyen rossz alvó vagyok, aztán éjszaka annyi minden eszembe jut, hát ezért csak annyit írok, fiacskám, hogy jól vagy, csak egy-két szót, hogy lássam a kezed vonását. En jól vagyok, csak sok csirkém elhullott és ezt igen sajnáltam, pedig de szerettem volna neked egy kis sült csirkehúst küldeni, node talán már egy hónap mulva megint lesznek akkorák, akkor küldök mézes süteménnyel együtt. Isten áldjon meg, édes Fiacskám és vigyázz, hogy annál a boxolásnál meg ne üssed magadat (mert azt hiszem az olyan, mint a birkózás, láttam egyszer ilyet, amikor cirksuz volt itt a vásáron). Szerető anyád.“

Ez állt a kártyán sűrűn, apró, fel-leugró bolhabetűkkel és Nick maga elé képzelte kicsi, törékenyestű édesanyját, amint írta a levelet sokáig, gondolat, könnyhullatás közepette, mert Nick jól tudta, hogy az édesanyja mindig könnyezik, ha rá gondolt. Valami összeszorította a torkát és régen nem érzett, nagy-nagy gyengédség fogta el, legszívesebben azonnal odaszaladt volna az anyjához és megkérte volna, hogy ne haragudjon... de hiszen ő nem haragszik, ő nem is tud a fiára haragudni, ő csak kér, aggódik és vár... és hiába vár, mert Nick el sem olvasta a levelet, amikor jött és azóta két hét telt el és egészen megfeledkezett róla. Ha nem jutott volna véletlenül észébe a szöke dohánynak nevezett parfüm, talán örökre elkallódott volna...

Kívette a töltőtollát és ott az öltözőasztal szélén levelet írt az anyjának. Meleg, szeretetteljes szavak tódultak a tollára és úgy tele volt szeretettel a szíve, hogy a végén még csupa udvariasságból azt is odaírta utóiratnak:

— „Nem lenne kedve egyszer meglátogatni, édesanyám?“

*

Egy hét mulva táviratot kapott Nick. Kíváncsian bontotta föl és csodálkozva olvasta át; az édesanyja tudatta, hogy este nyolckor érkezik.

— Hát komolyan vette a meghívást? Nem, ezt nem hittem volna, — gondolta és arra gondolt, hogyan fogja az anyját napi programjába beilleszteni. Először bosszankodott is egy kicsit, de később valami gyengédségféle tolakodott mégis a lelkében előtérbe és elhatározta, hogy azalatt a pár nap alatt, amíg az anyja itt lesz, minden idejét neki szenteli. Elviszi majd ide-oda, olyan helyekre, ahol majd jól érzi magát, színházba, moziba is elmegy majd vele, sőt esetleg valami ruhafélt is vesz neki. Egészen felvidította ez a terv és már nem is bánta, hogy feljön az édesanyja. Olyan jó asszony szegény, egész életében küzdött, kemé-

nyen dolgozott, hogy őt taníttathassa, hogy neki szép ruhája legyen, zsebpénze legyen és részt vehessen mindabban, amiben a jobbmódú gyerekek magától értetődően részt vesznek. Most legalább lesz néhány szép napja, úgysem járt még a fővárosban. Nagy hatást fog rá tenni minden, odahaza a magányos téli estéken lesz legalább min gondolkodnia.

Beleléte magát ebbe a sok szép gondolatba s alig várta már, hogy kimehessen eléje a pályaudvarra. Már a perron-jegyet megváltotta, amikor észébe jutott, hogy illenék virágot is venni az anyjának. Hamar szaladt és vett egy csokor szép, illatos virágot. Künn a perronon látta csak, hogy elég sok késése van a vonatnak és így meglehetősen sokáig kell sétálgatnia fel s alá a virággal. Már meg is bánta, hogy vette, mert egy sportfiú bokrétaival, kétségkívül mulatságos látvány. Most hirtelen egy csengő hang a nevén szólította, odafordult és egy ragyogóan szép, üde asszonykát pillantott meg, aki az indulni készülő párizsi express ablakából integetett feléje.

— Nini... a fekete asszonyka... ejnye, hogy is hívják? Igen, ... Baby... kitűnő... oda fogom adni neki a csokrot, elhitem vele, hogy neki hoztam, — gondolta és egészen felvillanyozta a jó ötlet. Így legalább megszabadul a virágtól és egyben a parfümöt egy látszólag megható figyelemmel viszonzotta.

A terv pompásan sikerült, A fekete asszonyka örömeiben és meghatottságában majdnem a nyakába ugrott és félig tréfából, félig kacérságból azt mondta, hogy:

— Már nincs is kedvem elutazni az uramhoz... félek, hogy sokat gondolok majd magára...

Ebben a percben robogott be a személyvonat, amely Nick édesanyját hozta. Nick idegesen pillantott oda, mert a párizsi express még mindig nem mozdult és ő nem ábrándíthatta ki az asszonyt abból az illúziójából, hogy kizárólag az ő kedvéért jött ki a pályaudvarra.

Már özönlöttek is ki az emberek a most érkezett vonatból, Nick mintha látott volna is a tömegben egy törékeny, feketeruhás asszonyt, aki nagy csomagot cipelt, de a szépasszonyt csak nem hagyhatta most ott?!

Végre elindult a párizsi vonat és ő lázas sietséggel és büntudatosan rohant kifelé, hogy talán még elérni valahol az anyját.

*

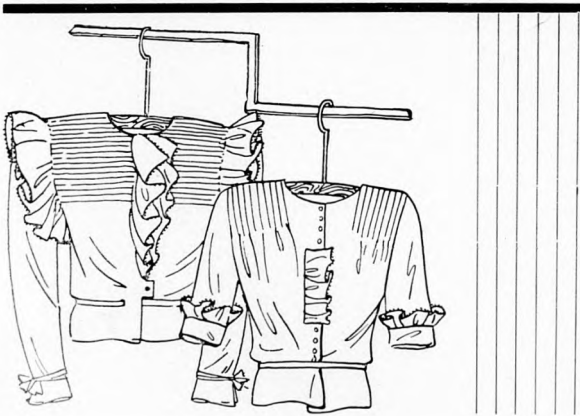
Nagyon hosszú ideig tartott, amíg özv. Gottfried Martensné kijutott a pályaudvar előcsarnokába. Egrészrt azért tartott sokáig, mert gyenge vállát lehúzta a sok jóféle hazival megfőtött táská, másrészt akkor se sietett volna, ha történetesen bírna a lába, mert hátha előkerül mégis valahonnét a sokaságból a fia...!

Az előcsarnokban állt-állt egy darabig, aztán gondolt egyet és leült a kockásvászon utitáskára. Emberek jöttek-mentek, hordárok lökték oldalba, valaki nevetve megjegyzést is tett rá, nem bánta, nem törődött semmivel, a szíve úgy tele volt a fia iránti vágyakozással, hogy a kívüllág minden támadása visszapatant a lelke gyémántfaláról.

Egyszer csak ott állt előtte a fia: magas, vállas, úgy kell rá felnézni... úgy kell ágaskodni, ha el akarja érni, ha meg akarja csókolni...

— De nagy lettél, kisfiam... — mondja büszkén és Nicket bosszantja, hogy a körülállók hallják ezt a nevetésges megjegyzést, hiszen tudhatná az anyja, hogy ő már legalább 8 éve ugyanakkora. Persze, Nick nem tudja, hogy az anyja se arra érti, hogy megnőtt tavaly óta, a mult nyár óta... nem, a pici öregasszony arra gondol, hogy de megnőtt a nyár óta, amelyen először hallotta a sivalkodását, azóta, hogy először tanította járni, hogy először vitte iskolába...! Özvegy Martensné csudát lát abban, hogy abból a pici emberpalántából daliás férfi lett és ezzel a csodával nem tud betelni soha...

Belekarol a fiába, úgy mennek kifelé. Száz kérdés tódul az ajkára egyszerre és közben folyton azon gondolkodik: — Jaj, édes fiam... mit is akartam kérdezni még tőled?... Jaj Istenem, ha otthon vagyok egyedül, annyi minden jut eszembe és ha itt vagyok melletted, mindent elfe-

lejték, — mondja sokszor napjában, hogy Nick már unni is kezd.

Othton, az elegáns garszónlakásban kipakkolják az elemzősiát, előkerül a hazai bicscsa és nekilátnak a falatozásnak. Azaz csak Nick falatozik, az öregasszony csak nézi, a szája önkéntelenül kíséri a fia minden szájmozdulatát, gyönyörködik az étvágyában, minden friss, fiatalos mozdulatában.

Most nagyot kanyarít Nick a puha fehér kenyérből és lecsip egy darabkát a finom, ízes szalonnából... nem veszi észre, hogy az anyja megsápad hirtelen és ijedten odaszorítja kezét a szíve tájára. Nem tart sokáig, pár perc az egész és megint rendesen ver a fáradt jószág, de egyre gyakrabban jön elő, váratlanul, orvul bele-beleszúr egy láthatatlan tör, olyankor egy-egy percre sötét lesz körülötte minden. Talán azért is határozta el magát olyan könnyen a nagy útra, mert gondolta, elviszi majd itt a fia valami híres doktorhoz. Nem akart még meghalni, látni akarta még sokáig a fiát és néha a magányos esteken, behúnyta a szemét és vidám kis unokákat képzelt maga köré a régi szobákba...

Már majdnem szólt is a fiának a bajáról, de valahogy illetlen dolognak találta, hogy most szójlon, étkezés közben: — Majd... majd máskor, nem szomorítom el szegényt most mindjárt, majd pár nap múlva, lesz még rá elég alkalom, — gondolta és panaszt helyett, inkább kínálta tovább a fiát.

A szobában mindent jól megnézegetett, de a bútorokat túlságosan símának találta.

— Persze, ez biztosan olcsóbb, úgy-e, fiam? No majd készítek rá valami szép kézimunkát... No és fiam, honnét szedted ezeket a csúnya képeket, hiszen ezeknek se füle, se farka? Szegény apád ha látná, hogy ilyeneket akasztasz fel a szobádban!... Azok voltak szép képek, amelyeket ő festett... emlékszel arra a gólyás képre? A télen újra bearanyoztam a rájáját... Majd egyszer a tied lesz az is, fiacskám... Gyönyörködhetsz benne valamikor, én is sokszor úgy élnézem, órákig bámulok rá... micsoda ember is volt a te édesapád!

Sokáig fenn maradtak aznap este, meleg, boldog hangulat töltötte el a ielüket. Nicknek észbe se jutottak a pajtások, akik most hiába várnak rá a klubban és a „kis-lány“-ra se gondolt, aki pedig holnap biztosan szemrehányást tesz, amiért ma nem találkoztak...

Nick Martens, a boxolósport nagy ígérete, a nők bálványja, a vezérigazgató minden hájjal megkent titkára ezen az estén boldog, gondtalan, romlatlan gyermek volt újra...

*

Másnap Nick hivatalba ment. Az öregasszony hol az ablakon nézett ki, hol port törült a síma bútorokról, majd meg az órát nézte, hogy nem jön-e már a fia.

Délután Nick idegesen jött haza és valósággal erőfeszítésébe került, hogy az anyja jókedvűnek lássa. Este már szinte erőltették a tegnapi hangulatot, de a beszélgetés sehogyan se ment, egyre többet hallgattak... az öregasszony még próbált valami mulatságos históriát mesélni, sokért nem adta volna, ha megneveteti vele a fiát... de amikor éppen a mese derekán tartott, Nick elővette a sportújságot...

Martensné abbahagyta a félbolond Alois-mester históriáját és hirtelen valami félelem fogta el. Nem szédült, mégis úgy érezte, hogy inog alatta a talaj, a síma bútorokba, a fényes padlóba bele nem kapaszkodhat... a fia felé pedig hiába nyújtja ki a karját...

Megint érezte a félelmetes szúrást... majdnem felsikoltott, majdnem segítséget hívott... de egy perc és újra jó minden... minnek bústani vele Nicket!

Másnap reggel az ajtóból visszaszólt Nick, hogy csak késő este jön haza:

— Tréningem van a klubban... — mondta és az öregasszony órákig gondolkozott ezen a furcsa idegen szón, mindaddig, amíg meg nem találta a sportújságot és benne a fia képmását. Derékgé meztelenül, mérközés közben ábrázolta a kép Nicket... Felemelt ökle éppen a másikra sujt...

Alatta a szöveg: „Nick Martens tréning közben.“

... Tehát ez az, ezért nem jön haza a fia... ő csak szelíd-ségre és finomságra tanította és ő felemelt ökölrel sujt a társára. Csúnya, durva játék és ezért lefényképezik, ezért újságba teszik... de hát mi ez? Erre büszkék az emberek?

Ezer kérdés tödült Martensné agyába és a legtöbbször nem kapott önmagától feleletet. Most megint sajnálta, hogy nem volt mellette az ura, aki bölcs, jó és türelmes volt... amióta ő elment, az élet fekete kérdőjeleket sorakoztatott eléje. egyre több és több lett, amit nem értett... Martensné möhön vágyott haza a fehérfalú, egyszerű falusi házba. Este alig örült, amikor megérkezett a fia. Idegen volt, furcsa volt és ha kedve támadt, hogy megcsókolja, mindig visszariadt, mert eltört az arccal és felemelt ökölrel látta. Most, hogy itt volt mellette, úgy érezte, mintha a fiát, az igazit otthon, a tarkavirágos kiskertben hagyta volna, a meszeltfalú szobában, a vadszőlős folyosón, a portól fehér falusi utcán...

Egyre gyakrabban fájt a szíve és egyre kevesebb lett a bál-torsága, hogy elpanaszolja a baját. Nick most már nem is igen szólt hozzá, csak pénzt adott neki, hogy menjen el valami színházba.

— Köszönöm, fiam, — mondta, — nem vágyódom én színházba, haza kell már mennem, sok a dolgom otthon, nem is gondoltam ám, hogy ennyi ideig maradok...

Reszketeg hangon mondta és közben azt remélte, hátha mégis visszatartja a fia. De Nick nem marasztalta, sőt mintha szemelláthatólag hirtelen jobb kedve lenne és a menetrend már ott is van a kezében...

*

Udvariasan, szinte hidegen búcsúznak, Nick igyekszik kedves lenni, de az anyja megéri, hogy az esse máson jár. Felkapaszkodik a vonatra... a lépcsőn kicsit elszedül... megint elfogja az a furcsa bizonytalan érzés, amely olyan, mintha egy percre megállna benne az élet...

— Nem baj... most már nem szólok... otthon úgyis jó lesz minden... majd teszek rá borogatást és a füves asszony ad valami teát...

A vonat indul... egy magas, vállas, daliás férfi integet feléje... Valaki megszólal mellette:

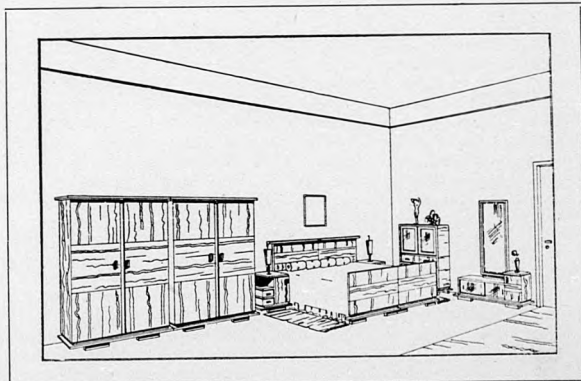
— Odanézz... Nick Martens... a boxbajnok... nagyszerű fiú... olimpiai bajnok lesz még belőle...

— Az én fiam, — mondja halkán az öregasszony, de belül valami azt súgja: — Nem, nem a te fiad... ez a fiú a sporté, a társaságé, a nagyvilágé, idegen asszonyoké... a sikereké, a világhíré... mindenkié, csak a tiéd nem, kicsi, beteg öreg Martensné!

*

Alkonyatkor ért haza, a ház fehér fala mosolyogva integetett feléje, Bundás, a vén kutya körülnyaldosta és a violák, a mályvák, rózsák, liliomok mind-mind neki illatoztak. A lugasban, a kispadon jó ülés esett és ha behúnyta a szemét, megint látta a régi képet, a kisfiát, amint kitárt karra szalad feléje...

— Kisfiam... édes kisfiam, — kiáltja és fáradt, öreg lelkét beborítja az emlékezés jótékony fátyola...

Széria hálószobabútor Müller bútorgyár (Ujpest, Erzsébet-u. 8) terve

Beszélnék-e az állatok?

A napokban ismét több tudományos jelentőségű hír látott napvilágot, amely azzal a kérdéssel foglalkozik, hogy tudnak-e beszélni — természetesen a maguk külön nyelven — az állatok. A kérdés felvetésére a világhírű olasz költő most készülő kutyaszótára adott alkalmat. D'Annunzio a Garda-tó melletti kastélyában, már hosszú esztendőök óta tanulmányozza, egész falkasereget képező kutyáinak az életét. Állítólag a megfigyelések során rájött arra, hogy a kutya, ha örül, ha szomorkodik, vagy ha valami zűzmányt talál, vesztélyt érez; mindent más és más árnyalatú utagással jelent társainak, de az embernek is, akitől már szinte megköveteli, hogy minden vakkantását megértse.

D'Annunzio készülő kutyaszótára

D'Annunzio a kutyanyelvnek ezen hangjait próbálja most egy szótár keretében beilleszteni. A munka állítólag kitűnően halad és egyes olasz lapok már szemlévényeket is hoztak a készülő nagy műhöz. A költő bizonyára azt hiszi, hogy aki ezt a szótárt megvásárolja, az aránylag rövid idő alatt — mert hiszen a kutyanyelv nem lehet nagyon komplikált — elsajátíthatja magának azt a tudást, amellyel megérti kedvenc ebjének kívánságait. Bizonyára az olvasó előtt is furesán fog hatni az a látvány, amikor a kutyatulajdonos kutyáját nem az eddigi jól bevált módszerek szerint hívja magához, hanem fellapozza a szótárt és a szó szoros értelmében ráugat kutyájára. Csak aztán világga ne szaladjanak rémületükben a szegény állatok, amelyek bizony nem szokták meg a gazda utagását.

A feleselő jegesmedve

Mindenki hallott már arról, hogy egyes állatok, madarak hangokat képesek utánozni. A szajkó, a mátyásmadar, a papagáj, ha nyelvével az operációs kés kis műtétet hajt végre, néhány egyszerű szót könnyen betanul. Sondström svéd állatorvos ezt a kísérletet a stockholmi állatkert egyik fiatal jegesmedvéjén próbálta ki. A medve, amely eddig vídában játszadozott, néhány napig szomorúan vonult az egyik sarokba, de amikor fájdalmai elmúltak, ismét visszanyerte régi kedvét is. Sőt birközni kezdett az etetővel és a torkán olyan furcsa gurgulázó hangokat hallatott, hogy az emberek hangosan kacagtak. Syl, ez volt a medve neve, a szó szoros értelmében feleselni kezdett apóival, igazat adva annak, a Svédországban sem ismeretlen, mondásnak, hogy „jól fel van vágva bizony a nyelve”. Ha enni adtak neki és nem tetszett a koszt, félrelökte mellől lábával a tálat, odament az etetőhöz, furcsa hangokat hallatott, majd dühös pillantásokat vetett a tál felé. Ha nem cserélték ki neki az elemzősiát, képes volt percekig hangosan kiabálni és hangjának, mint a moziban látott King-Kong, mellének verésével adott még nagyobb tekintélyt. A feleselő jegesmedvének mindenütt híre ment és a stockholmi állatkert forgalma megtízszereződött. Mindenki Sylt akarta látni.

Beszélő- vagy legalább is hangfenoméneknek hirdetett állatokkal legtöbbször a cirkuszok színes és tarka világában találkozhatunk. És a közönség, habár tudja, hogy az egész nem más, mint szemfényvesztés, mégis szereti ezeket a számokat. Az éneklő kutya, Jack London híres regényének a hőse, szintén egyik cirkuszban szülehetett. Nos, míg egy kutya beszélni, azaz énekelni megtanul, ahhoz bizony sok türelemre van szükség. Elsősorban is a kutya számozdulatait kell összehangolni a hasbeszélő valóban mélyről jövő szavaival. Ha ez sikerül, akkor kiléphetnek a nagyközönség elé. Azonban mindenkit, még a beszélő kutyát is érheti baleset. Az egyik londoni cirkusz díszelőadásán történt, hogy Mr. Joyce, a kitűnő kutyaidomító javában beszélt a függőyögött, amikor az egyik vicceskedő néző egy kis macskát tett a porond homokjára. A kutya megszokta, hogy neki hangja nincs, így erről nem is feledkezett meg, csak egy hatalmas ugrással otthagya helyét és a macska után eredt. Egyetlen vakkantás nélkül kergette körbe a homokot, a hasbeszélő benn tovább beszélt és a közönség a hasát fogta a nevetéstől. A számot ennek ellenére sem vették le a műsorról. Minden este nagy közönség vásárolta meg jegyét, mert kíváncsi volt a póruljárt hasbeszélőre.

Furcsa állatiskola San-Franciscóban

Hogy a cirkuszok és mutatványosok serege honnan veszi a sokszor valóban jölimotított állatok egész légióját, azt eddig, legalább is Amerikában, a rejtély sűrű homálya fedte. Nemrég azonban kiderült, hogy San Franciscóban egy Clive Warren nevű úriember jólberendezett állatnevelő és jellemkialakító intézetet tart fenn, ahová jóhából való fajtisza kutyák bármikor felvétetnek. Ebben az iskolában mindenre, tehát éneklésre és beszédre is megtanítják a tanulóra hajlamos ebeket. Az oktatás sokszor teljesen modern módszerekkel, gramofonlemezek segítségével folyik. A kutyáknál itt is arra szorítkozik a tanítás, hogy a számozdulatokat összehangolják a gramofonlemezekről elhangzó beszéddel. Am úgy látszik, hogy D'Annunziót itt már meg is előzték. Ugyanis Mr. Warren már esztendővel ezelőtt viaszlemezekre vettette fel a kutyatanítványok utagását és megállapította, hogy az állat hangulatainak mindig különböző hangokkal ád kifejezést. Még a lovak nyertésében is megtalálható ez a kifejezésbeli árnyalat. Clive Warren úr eme tapasztalatait tehát nemcsak kutyákon, hanem lovakon, macskán, sőt kis aligátorokon is tanulmányozta. Bizonyára kevesen tudják, hogy a lomha és kegyetlenségéről híres krokodil alapjában véve szelíd és félnék állat. Elsősorban retteg minden fénytől. Egy kis kézi villanylámpa fényével valóságilag hipnotizálni lehet. A hangja ugyanolyan, mint a békabrekegés, csak annál természetesen sokkal mélyebb és erősebb. Warren úr egyszer megtanított számolni egy aligatort. Egytől-tízig ismerte a számokat és annyi hangot bocsátott ki a torkán, ahányat kérdeztek tőle. War-

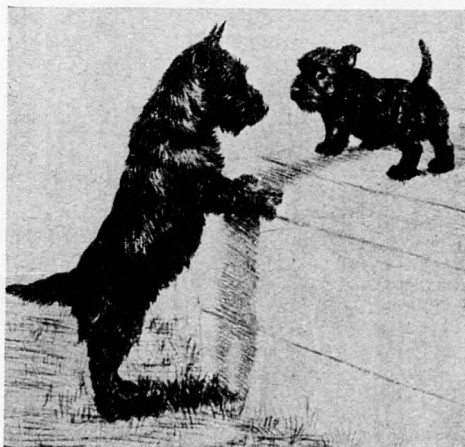
ren úr szerint nagyon tanulékonyak még a fókák, akik különben a világ összes állatseregletének ünnepeit mókaszatárjai.

A máglyahalálra ítélt kakas

Piaci vásárokon mindenütt megjelentek a medvetáncoltatók, de a legnagyobb szenzáció a középkori kakasviadal volt. 1562-ben Lőcsén egy Takáts Boldizsár nevű koesmáros két harci kakast hozatott Morvaországából, azon célzattal, hogy a „Szomorú Királyné”-hoz címzett fogadó udvarán véres és nagy viadalokat rendezzen velük. A két nemes kakasért kerek hatvan löcséi forintot fizetett, aminek akkoriban még a morvák előtt is nagy tekintélye volt. Takáts Boldizsár uram neki is látott a munkának, dobraverette a városban, hogy kakashece lesz látható a „Szomorú Királyné” pitvárában. A belépődíjat négy krajcárban állapította meg a nemzeti Városi Tanács, ahol az ilyen mulatságoknak az engedélyeit szokták kiadni. Az első mérkőzés vasárnapra esett és a régi löcséi kalendárium szerkesztője ékes tollal írja, hogy a vendégek, „ki gyalog, ki meg szekéren még a hetedik faluból is összegyűlekeznek”. Mindenki eljött, aki ép volt a városban, hogy saját szemével lássa a két zöldtarajú kakas bajnoki párvialadát. A négy krajcárakat beszedték és kezdetét vette, azaz, hogy csak vette volna az izgalmas mérkőzés. Ugyanis az egyik harcos nem akart semmiképpen kötélnék állni. Mérgesen kúrolt, krárogott, kaparta lábával a földet, de csatára nem volt kapható. A fogadós dühbe jött és egy löccsel kezdte hajkurászni a macaka kakast. Ekkor történt a baj. A kakas nem menekült, hanem szétvágta szárnyait, fellendült Takáts uram orecája felé és esőrével olyat ütött a szemére, hogy többé nem látta vele a napot. A nézők közül többen úgy hallották, hogy a kakas ütés közben emberi hangon szidta a világot. Ez aztán elég volt számára. A poszárók tanácsa összeült és elhatározta, hogy a boldogkány-kakast máglyahalálra ítéli. Igy is történt. Klepkó városi hóhér az Úrnak ezerötszázhetvenkettedik évében kakast sütött a piactéren lévő máglyarakáson.

A kecske, «akit» kitüntettek életmentésért

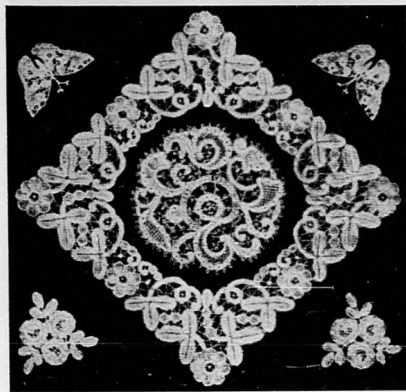
Hogy megérdemelte-e ezt a halálnemet vagy nem, arról már késő lenne vitatkozni. De, hogy Jim, egy ausztráliai farmer kecskéje, megérdemelte a kitüntetést, amelyet a transvaali kormányzótól kapott, arról nem lehet vita. Jim, a farmer bölcsőben fekvő irrei mellett legelészett, amikor észrevette, hogy egy húsz-huszonöt centiméter hosszú, veszedelmes curaya-kigyó mászik az alvó kicsinyek felé. A kecske szembeszállt a kigyóval, hegyes szarvával ledobta a takaróról a földre és összetaposta. Néhány perc múlva kijött a gyermek anyja és elájult, amikor meglátta, hogy milyen veszélyben forogtak a gyermekei. A kecske pedig mindenkihez odaszaladt és vidám mekegással húzta az összetapott kigyókat felé. Ezért kapta a kitüntetést. György László

A z e l s ő l á t o g a f á s

A magyar otthon poézise

Régi magyar hímzések, szövöttek, varrottasak, kancsók, falitányérok a Magyar Östehetségek kiállításán, a Nemzeti Szalonban

I r t a: B á l i n t J e n ő

Most, hogy befejeztem országos körutamat, melyen a Magyar Östehetségek kiállításának népművészeti anyaga után kutattam, szeretném megrajzolni a tapasztaltak után az ideális magyar otthon képét. Bámulatos, mennyire egyszerű eszközökön múlik ez; bámulatos, mennyit rontott itt az eliparosodott városi ízlés, már-már elnyeléssel fenyegetvén azt a keveset is, ami még artisztikum a régi magyar szobák, ottanok díszítéseiből megmaradt.

A falu népe vakon követi azt a hamis kultúrát, amelyet a világ nagy metropolisai most már a levegő hullámain át szállítanak neki, már szinte-szinte csak régi versekben él az ősi, harmatos népkultúra és néhány örökségkép megmaradt népi ereklyében, amelyet viszont a falu népe úgyszólván semmire sem becsül. Vagy pedig úgy él vele, mint ami már rég kiment a divatból!

Csupa diszsonancia. Eger fölött búcsúünnepet ül a falu, mikor autóm bekanyarodik a templomelőtti főtérre. A nap ragyogóan süt, na, gondolom magamban, itt most a rég sóvárgott, mételeyetlen népi világgal lesz zavartalan találkozásom!

A nagyvendéglőben nagyban áll a tánc, nyekereg a vonó, brummol a nagybőgő, egy-egy támolygó legény fekete kerek kalpagja dülöngél messziről ferden... Jó van, biztatom magamban, rendben van, a falu jó kedvében benne lesz minden szín, minden cifra originalitás, minden lélekről leledezett, szűztiszta háj...

Ma már szinte látom magam előtt a szívárványos asszonysereget, gyöngyösen bokróttáns, százzoknyásan... százzoknyásan... Erre mi történik?

A banda ezt húzza: „Teve van egypúpú...” — és így tovább.

Ezt húzza a cigány és ezt énekli, táncolja a falu apraja-nagyja riszálva utána. A lányok városias szoknyákban, akár ha egy Rákóczi-úti kisköcsében vagy a ligeti Zöldvadásban táncolnának. Szörnyű. Egyetlen szín, egyetlen ritmus sem abból, ami — a magyar falu! A legények úgy öltözködnek, mint a ferencvárosi jasszok. Csupa nyers szintelenség, csupa elhasznált, elkoptatott városi útszéliség mindenütt. Az egyetlen, ami még a falu hagyományos sértelenségében megmaradt, a fejkendő alatt titkon meghúzódó lenszöke vagy olajbarna hajfonat... A konty... Ez még a régi. Ezt még, úgy ahogy viselik.

De jól eldugják és korántsem ama éke, koronája a leányzó szépségének, ami valaha volt!

Az otthonuk is olyan, amilyen a külsejük. Elvárosiasodott. Körüli bútorok a szobákban, nachtkaszlik. Gyári cserepek a falakon, ujságból, pesti napilapokból kivágott moztündérek bekeretezetten a falakon. Azok a ragyogó népi kincsek, melyeknek minden kis színpázmája a régi, szüzi néplelek elbűvölő poézisét lehetne: eldugva a szemek elől politúrozott sublótok melyein... Ezek már múzeumi tárgyak számukra, ezek már kimentek a „divatból”.

Oly vidékeken, ahol egykor mesebeli hímzések kerültek ki a falu leányainak, asszonyainak szorgos keze alól: *népművészeti kolóniák alakultak, amelyeket profitéhes tőkés kezek irányítanak!* Az embert előnti a keserűség, ha ösztentallokozik egy-egy hátrakötött fejű, napsütötte falusi asszonnyal, aki büszkén veri a mellét, hogy ő — *munkavezető!* Azt, ami maga a páratelt virágillat volt valaha, úgy gyártják itt akkordban, mint a szegeceket... Elöntik vele a várost s úgy bocsátják áruba, mint hamisítatlan népművészetet! Tele van velük a pesti Belváros s a ma már külön „népművészeti szakosztályokra” berendezett nagyáruházak rikító kirakatai!

Ezt a „népművészetet” a pesti élelmesség felhigitja régi népi motívumokból összelopkodott, kikanyarított fantasztikumokkal, úgynevezett „iparművészettel”, hogy kapósabb, hogy gusztyosabb legyen; üres, mézédés, naiv bárgyúságokkal. Ez fog. Ezt árusítják, mint népi originalitást.

Büntetésük kettős. *Eldadnak valamit, ami merő ellentéte annak, aminek nevezik s aminek címén pénzt hasítanak ki a zsebekből, másrészt elsovastják a nép lelkeiben azt a keveset is, ami abban még érintetlen, makulátlan teremtőerő!*

*

A Magyar Östehetségek kiállítására szövöttekben, hímzésekben, cserepekben összeszedtem a magyar falu régi, önmagából még ki nem forgatott életét; mindazt, ami ezt az életet úgy színesítette verőfényvel, mint fehérre meszelt házaikat a muskátlibablak. Találkoztam fazekasokkal, akik még a régi, ösztönüktől saggalt formákat készítették, inkább saját kedvükre és nem piacra; ezekben a formákban s az azokon látható díszítéseken még visszacsillan az a

tündéri poézis, amely elgépiesített kezeken már-már végzetesen elhervadt...

Elhoztam erre a kiállításra mindazt a régi ragyogást, ősi alkotó erőt, amit a még meg nem környekezett magyar falu művészete kilehelt egykor s még ma is kilehel magából. *Itt vannak az apák, a nagypapák, itt vannak az anyák s a nagyanyák gyolcsba álmódott, utólérhetetlen fantáziái, fakorongokon kiformált, saját képzeletüktől színekre gyult öreg kerámiái, egyszerű, bicskával cifraa díszített nagyszerű fafaragásai.* Úgy hatnak, mint őskori leletek, mint népvándorláskori műremek.

Házról-házra járva, úgyszólván darabonként szedtem össze ezeket a népi kincseket, hogy kirakjam velük a kiállítás falait, mementőként: ez az igazi út ahhoz, amely a formából ki nem vetkőzöttet, őstien magyar néplelekhez vezet!

Ennél gyönyörűbb dekoráció nincs az egész világon! Egy-egy ilyen parasztányér a falon valósággal régi illatot varázsol maga köré, mindegy, hogy körötte milyen stílusok keverednek, a vezérszólam az övé!

Nincs az a rafinált, modern vegyszerekkel kipreparált iparművészeti ornamentika, amely egy sor ilyen falra applikált, egyszerű virágos falusi tányérral felveheti a versenyt, annyi benne a dekorativság, a keveretlen, ősi muzsika. Minden kis cirádája egy-egy ilyen régi magyar hímzésnek a falusi lélek kiegyensúlyozott életéről beszél, álmokról, amelyek a falusi küszöb, a Bűbáj csöndes bölcsőjében fogantak!

Régi dalok kelnek szárnyra ezekben a mesebeli szövöttekben, dalok, melyeket ma már csak a fehérhajú primások ismernek. Egy világ támad fel itt halottaiból, amely még csak nem is álmódott arról, hogy mi a rádió...

Egész történelem él itt egy-egy színes vállkendőben, abroszban, párnában, ágyszerítőben. *Erdély, a Felvidék, a Bácska, a Bánát népművészete testvéri mérgéttel és szeretettel ölelkezik itt Sárköz, Hódmezővásárhely, Ják, Somogy, Tolna, Tokaj ősi művészetével!*

... Milyen egyszerű eszközökön múlik az, hogy otthonunk minden kis díszítése tiszta poézist lehessen! Egy-két falusi, „divatjamúlt” parasztányéron múlik... Egy agyagkancsón. Egy asztalkendőn. Egy színes párnán, amelyen megszépül az álom, ha lehajtjuk reá fáradt fejünket...

Tilalomfa vagyok . . .

Tilalomfa vagyok.

Tetthatár

ki ha rossz úton jársz,
utadba áll

és visszatart, ha lejthez érsz.

Én vagyok a titokzatos kéz,

ki falra írja bűneid,
ha magadra maradsz.

Akitől menekülsz, szaladsz, —
de aki követ, mint néma csendes árny
és kényszerít, hogy arra járj,
amerre az igaz út vezet.

Igen, az vagyok:

a lelkiismeret, akit eldobtal,
— de aki mégis itt maradt veled.

TÉCSŐI MÓRICZ BÉLA

A társas érintkezés bábeli zürzavara

A jó modor kellékeit könnyebb meghatározni — Kinában, mint nálunk. Ott még megvannak azok a szigorúan előírt meghajlások és udvariassági mondások, amelyek feltétlenül elárulják a jólveletiséget.

Európában azonban a régi formák széjjeltörttek, de ennek dacára azzal szórakoznak az emberek, hogy ezeket a cserépeket újból mozaikká állítsák össze. Így nyernek aztán a különböző nemzeti tulajdonságok nemzetközi jelleget és értéket. A jólvelet európai ember udvariassága heterogén elemekből tevődik össze. A francia tradíciókból, az amerikai tradíciótlanságból, az angol „laissez aller” közönyből, a német pontoságból, a magyar lovaságiasságból és az osztrák mosolygó „csókolom kezét”-jéből. Szóval: demokratikus és arisztokrata, szkeptikus és sportszerű elemekből.

Egy a baj csupán. Teljességgel lehetetlen, hogy az ember egyidejűleg „selfmade-man” és középkori trubadur legyen!

*

Valamikor néhány ember a lábát feltette az — asztalra. A többiek elszörnyűködtek, de csak a fejüket merték csóválni, mert azok a lábak — lordok lábai voltak! Utána a többiek is hasonlóképpen eselekedtek, mert az előkelő kisebbség kötelességének érezte, hogy különbözők a „misera plebs contribuens”-től.

A helyes társadalmi formák alapja csak a *nevelés, a tradíció, a pénz és az idő* lehet, mint ahogy mindig ez is volt. Elméletileg ugyan elképzelhető, hogy sokkal helyesebb formák alakulhattak volna ki a természet és a szellem tiszta harmóniájából, a gyakorlat azonban mindig megcáfolta ezt az elméletet.

*

A ma társadalmi érintkezésében szörnyű összevisszaság dúl. Kinevetjük a régi formákat, de felhasználjuk, azonban egész modern lehetőségeket keverünk bele. A vendéglátás újra divatos lett, de mennyi ízlés és szívjóság kívántatik, hogy vendégeinket közös harmóniában tudjuk tartani. Nem igen beszélhetünk a régi értelemben vett és szinte szigorúan zárt „társasági kör”-ről, amelynek külső és belső életnívója azonos. Az élet és a társadalmi helyzet elvesztette stabilitását és nagyon kevés ember mehet keresztül a szervesen összekapcsolódó fejlődési fokokon. Talán érdekes volna a különböző egyéniségeknek közös társaságban való összehangolása, de — ehhez nagyon sok idő kellene. Csakhogy nem érünk rá az ilyesmire.

A mi életünk valóságos országos vásár, amely tele van örülten forgó ördöghintákkal. Megköveteljük, hogy a kísérőzene vi-

dám és hangos legyen, de egyúttal sűrített érzélgősséggel telítve. Egyetlen összekötő kapocs — kénytelenek vagyunk bevallani! — a sport. A lélek háttérbe szorítása és a test előtérbe helyezése. Ha harminc ember együtt van, az már valóságos Babel. Nem értik egymás beszédét, mert mindegyik túl akarja a másikat kiabálni. Mindegyik érvényesülni és szerepelni akar, a többiek rovására. Az asszonyok is, meg a férfiak is. Még szerencse, ha megszólal a rádió hangszórója és bejelenti a — sporteredményeket. A kártya nagyon népszerű lett. Elsőrangú agyvelők játszanak olyanokkal, akikkel legfeljebb csak a félkegyelműség és bölcsesség barátkozását illusztrálhatják. A táncdüh alábbhagyott ugyan, de egyelőre még tartja magát, mint — fogyasztó kúra. A háló elvesztették régi varázsukat. A legdivatosabbak azok a délutáni, hidegbüffés társas összejövetelek, amelyeken ki-ki a saját ízlésének megfelelő ruhában jelenhetnek meg. Kényelmes utcai ruhában, estélyi toalettnben vagy sportdresszenben. A társalgás is efféle fábólvaskarika lesz, amely a tudományos és művészi kérdésekről egy sportoló testűlányak vagy egy divatos futballista izmainak megvitatásába zuhan.

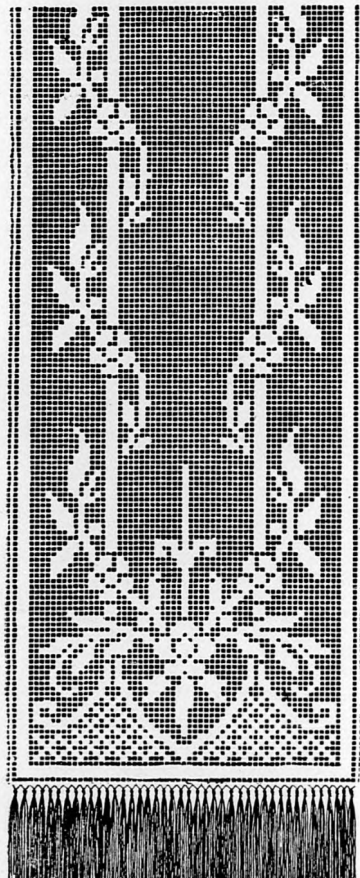
Természetes, hogy tág tere van a különcödésnek. Angol főurak leánykái társas összejövetelt rendeznek egy — úszómedencében. A Lidón pedig egy dekadens, főúri hangzású, de lelkileg meghasonlott társaság „csavargó-ünnepség”-eket rendezett, amiken a legvisszataszítóbb és legundorítóbb maszkokat jutalmazták meg.

*

A társasági ember nagyon jól érzi, hogy csillogó élete leáldozóban, vagy legalább is átalakulóban van. Ezért ölti magára a vidámság álarcát: semmit és senkit nem vesz komolyan. Egy kissé még tovább vigasztalja magát a háborúelőtti idők társadalmi formáival, alapjában véve pedig új, szilárd formák után vágyakozik.

Addig azonban:

„X úr és X asszony végtelenül fognak örülni — (még mindig!) —, ha jelenlétével megtiszteli . . . stb. . . stb.”

Recefutó felerajza

A grönlandi kaland

REGÉNY

Irta: Farkas István v. tengerésztiszt

VIII. ELMÉRGESEDIK A HELYZET

Amint így elgondolkozva és a kilátástalan jövő fölött eltöprengve álltam, valaki megérintette a vállamat.

— Mit csinál maga itt? — kérdezte Marlon, aki mellettem állt. — Hiszen teljesen be van havazva! Mit látok? A nagy legény könnyezik?

Majd a föld alá süllyedtem szegényemben. A könnyeimet, amiket az otthon iránti vágy csalogatott elő belőlem, nem lehetett letagadni. Lenéztem az apró kis teremtsére, majd hátat fordítottam neki. — Ne faggasson és ne törődjön velem, — válaszoltam gyengéden, — gondolataim voltak és nem tagadom, ha egyedül vagyok, néha elérékenyülök. Ez azonban mindenkit érdekelhet, csak éppen őnt nem, kiasszony. Menjen vissza a sátorba és pihenje ki magát, mert kora hajnalban útnak indulunk.

— Hol a sátorom? — kérdezte Marlon kíváncsian. — Azt mondta, hogy hamarosan rendbehozgát és akkor visszamehetek a helyemre.

— A sátrat ebben a szélviharban nem lehet felállítani, kiasszony. Meg kell hát elégednie az enyémmel.

— És magával mi lesz? Itt künn marad? Miért nem bujlik el valahová? Ertsé meg: nem töröm, hogy maga a szabadban várja meg a reggelt!

— Ez az én dolgom, ha megengedi. A történet után nincs joga ahhoz, hogy a gondomat viselje. És most menjen.

— Hiába, a maga szögletességét semmiféle gyengédséggel nem lehet lefaragni! — mondta Marlon mérgesen. — Hát tegyen, amit jónak lát. Csak azt akartam volna, képpen megkérdezni, miféle nemzetiségű maga? Azt hittem, amerikai.

— Még mindig ezen tőri a fejét? *Magyar vagyok.*

Marlon elgondolkozott. Láttam a csodálkozó arc kifejezésén, hogy nem hallotta soha hazámnak a hívét. Pillanatilag mereven nézett rám azokkal a csodás szemekkel, aztán azt mondta, hogy „jól van”, ezzel sarkonfordult és bement a sátorba. Felületes földrajzi tudását nem is bírálтам valami nagyon túlzott megvetéssel. Találkoztam én már valóságos tudósokkal, akik nem tudták, hogy Magyarország is van ezen a világon! Ausztria, az más, ennek megvolt mindenkor a maga híre és respekta, de Magyarország, az valóban hozzáam hasonlít. Senki sem ismeri, de azért az is szűdja, aki nem ismeri. Arva ország az, szülői otmaradtak valahol a végtelen ázsiai pusztákon, ahol nagyok voltak az ősök és rettegettek az ősapáink. De az apákat elnyelte a föld és a fiúk kirepültek a fészkekből — messzire repültek, ismeretlen vidékekre, aztán ott is maradtak, pedig ahova mentek, nincs egyéb, mint álnok rosszindulat és örök szenvedés.

Másnap hajnalban magam vertem fel az embereket és hamarosan útnak indultunk. Tíz óra tájban a tiszta égből havazni kezdett. Ami lehullott, nem is hó volt, hanem valami csillagok, meleg, szürkésfehér pehelyerdő, melyről az ács azt állította, hogy nem egyebé mannánál. Valószínű, hogy tegnap este, lefekvés előtt, éppen Mózes történetét olvasta.

Pedig ezek a pelyhek nem is amolyan egyszerű összetételű anyagból valók voltak! *Stabálszerű pókfészkek milliárdjai hullottak és libegtek körülöttünk!* A jó ég tudja, honnan sodorta ide ezeket a fészkeket a déli szél! Minden csillag ragyogó szálainak közepében ott volt egy apró fekete folt, a háló ura, természetesen megfagyva. A parányi pókok lassankint az egész hófelületet elborították és feketére pettyezték a talajt. Fura látvány volt a feketére festett sivatag, melynek a szélét kék hegyek rojtozták a messzi távolban.

A műszerek ügye kezdett nagyon az idegimre menni. Kinek lehetett célja ez a számdékos rontás? Most már szinte céltalanul lödörögünk ide-oda Grönland titokzatos belsejében, végtelenné látszó völgyekben, melyek most megnyíltak előttünk és mind mélyebbek és huzatosabbak lettek!

Ebben az órában történt az első szerencsétlenség is.

Jörre, aki előttünk járt, jelezte, hogy valószínűleg valami tó jegén haladunk, mert vagy két mérőöldnyire előttünk rianás vágja ketté a völgyet és a jég széle alól kék víz látszik. Mialatt mi megálltunk és tanakodtunk, Marlon, aki leszállott a szánról és sítalpakkal siklott

mert most még nagyobb tempóban vágatott a veszélyes hely felé. Hiába kiáltottam, nem állt meg. Csengő kacaja a veséimig hatolt. Vagy hatvan lépésnyire lehettem mögötte és már láttam is a rianás sötét vonalát! Még egy-két perc és a tó vize elnyeli a szerencsétlent! Nem törődtem semmivel. Nem tudom, mi lett, de hirtelen elhatároztam, hogy mi a saját életem árán is megakadályozom a leányt abban, hogy a rianás közelébe jusson!

— Álljon meg! Álljon meg! Ott nincs hó! A vízbe szalad! — ordítottam, de Marlon, folytonosan hátrahúzva, csak rohant. Minden erőmet összeszedtem és botjaimmal a lehető leghatalmasabb lökéseket adtam magamnak. — Álljon meg! Hová rohan, az Isten szerelmére?! Marlon!

Ebben a szempillantásban beértam őt. Am Marlon félfordulatot tett és mikor keresztülsiklottam a talpaim, felbukott. A lendület azonban tovább vitt és mielőtt megállhattam volna, már be is szakadt alattam a jég. Pillanatig víz alatt voltam, a talpak lefelé húztak a mélybe. Mégis sikerült magamat a felszínre lökni, de akkor már a mintegy húszméteres rianás közepén evickéltem és minden erőmmel azon voltam, hogy elérjem a partot, ahol megkapaszkodhatom. De a nagy evickélés közben nagyon bamba képét vághattam, mert Marlon, aki a parton állt, harsányan nevetett, ahelyett, hogy segítségért szaladt volna!

— Ahá, most bajban van a nagylegény! — kiáltotta. — Jó a hideg víz? *Milyen jó ezt nézni!* Álljon már le abban a pocsolójában!

Azt hitte a szerencsétlen, hogy térdigérfő vízben bukdácsolok! És kacagott, kacagott, kigúnyolt, miközben én ádáz küzdelmet vívtam a halállal, mely a mélyből felém nyulált és lefelé rángatott! A jéghegy víz lassan a prémjem alá tokaodott és elviselhetetlen süllyal nehezedett amúgy is mervedő testem köré. És Marlon kacagott — kacagott, mint egy örült, aki fölött kigyulladt a ház és azt hiszi, hogy a tüzet az ő tiszteletére gyújtották az istenek!

— *Segítsen hát, Marlon!* — kiáltottam félig elfulladva már. Aztán egyik kapkodó kezemmel elértem a partot. Elesszegélyű jég volt, mely átvágta a kesztümet és a húsomba hatolt! Szemem előtt vörös és sárga karikák táncoltak, de ezeknek a furcsa motívumjain keresztül is mintha sötét alakokat pillantottam volna meg — aztán meégyeszer, erőm végső megfeszítésével odakaptam a jéghez és elengedtem — a többiről nem tudok, — de igen, valamit tudok még — azt, hogy az utolsó világos pillanatomban Marlon szemeit láttam, csodálkozó, kék, nagyratágult leányszemeket! Azt kell hinnem, hogy az eszméletlenség bekövetkezése után is megmarad az agynak és a képessége, hogy röpké pillanatokra reflexszerűen lefotografálja a körülötte rajzó eseményeket. Az én agyamban az alatt a hosszú, nagyon hosszú idő alatt, amíg beteg voltam, megmaradtak Marlon pupilláinak fotográfiái.

Mikor magamhoz tértem, öntudatom félig kész cselekvőképességével sikerült

előre, merészen és mit sem sejtve loholt éppen abba az irányba, ahol a rianásnak kellett lennie. Mire a dolgot észrevettem, Marlon már messzi járt. Otthagytam csapat-papot és a leány után inaltam, már amennyire töleim tellett. Marlon azonban meglátott és megijedhetett,

megállapítanom, hogy egyik szánkón vagyok, jól betakarva. A szánkók rohanak és emberek történetek mellett. Mintha egyízben az ács mély basszushangját is hallottam volna. Éppen, amikor ezt hallottam, borult ráta megint az az undorítóan vörös, gőzös, egész váromat átjáró köd, melyet a vízben is éreztem, mikor elvesztettem eszméletemet. Még csak annyit állapítottam meg, hogy szörnyen nyomorúságos helyzetben lehetek és ezzel vége is volt első világratérésemnek.

Nem tudom, mennyi idő telt el közben. Mikor újból magamhozjöttem, sötét éjszakában találtam magam. Az első érzés, ami keresztülhasogatott, iszonyú kín volt a karjaimban és a szívem körül. Lassan kihúztam kezeimet a takarók alól. Mindkét kezem vastagon be volt pólyázva. Nyilván a parti jégsegély vadosta össze az ujjaimat. De ezzel mitem törtémet immár. Jobbról mély horkolás. Balról egy nyugtalanul alvó embernek a pálinkagőzös kipárolgása. És a koponyámban — oh — ebben az üres fazékban — semmi — semmi gondolat — mi van velem — és a lábaim — oh, ez nem lehet más, mint scorbüt!

A sátor előtt emberek beszélgettek.

— Azt hiszem, legjobb lesz, ha megszabadulunk tőle, — Crist beszélt, — és a lányt magunkkal visszük. Úgysem tudja, hol vagyunk. Összevissza száguldozunk a sivatagban és sohasem kerülünk ki innen! Egyedül én tudom, merre kell mennünk, de ennek a titoknak az ára a lény!

— Voltaképpen bolond voltam, hogy elrontottam a műszereit, — most Petersen személyét ismertem fel a hangban, — de azt hittem, lesz annyi eszed, hogy egyenesen hazavezetsz bennünket. És most kiderül, hogy feltételeket szabsz.

Rólam beszéltek, természetesen. És én tehetetlenül fekszem, meg sem bírok mozdulni! Ezért kellett felszednünk Cristet! Ezzel hálálja meg, hogy megszabadult! Persze, a bosszú fűti ezeket a gazembereket, akik elviselhetetlennek tartják a feygelmet és inkább életüket pusztítanak, de nem engedelmesskednek. Meghondította őket Marlon, lehet, hogy csak a külsejével, de az is lehet, hogy beszélt velük! És most a kínjaim megszárazozódtak! A koponyám tetejéig ágaskodott a felelősség érzete, aztán leszállt a gyomromba és megremegette azt! Gyorsan számadást csináltam. Az iránytűt nem találhatták meg, mert azt biztos helyre rejtettem, mikor észrevettem, hogy va-

laki a műszereimre pályázik. Ezen a kis iránytűn fordul most az egész expedíció sorsa, mert hiszen az csak világos, hogy Cristnek csak a szája jár és halvány fogalma sincs, hol vagyunk, merre kell mennünk és hol érünk tengerpartot, ha egyáltalán valaha el is érjük azt! Aztán jól emlékeztembe véstem a lázadók beszélgetését. A *szekestánsomat tehát Petersen ionította el*. Rendben van. Számon tartjuk. A léányt akarják. Rendben van. Megakadályozzuk. E pillanatban nem gondoltam arra, vajjon hogyan és mivel, kinek a segítségével akadályozzam meg a készülő drámát, de lassankint, az eszmélet visszaszerzésével megnövekedett bennem az önbizalom is és éreztem, hogy forróság szalad át az ereimen — erő — csak most adj erőt, én édes Istenem!

Másnap megint úton voltunk és én egész délelőtt eszméletlenül voltam. Láttam Marlon kisasszonyt a másik szánkón. Mikor szenvedő képpel feléje fordultam, hamar zsebkendőtt szorított a szemébe és elfordult. Hát még haragszik is! Ki sem tudom fejezni, mennyire fájt ez a vak gyűlölet, ez a ki nem érdemelt megvetés! Miért hát, miért? Mikor bántottam? Aztán az ács surrant mellém. Elbeszélgetünk.

— Baj van, Master, — je'entette. — Az emberek, ha egyedül vannak, túlságosan sokat érdeklődnek a hölgy iránt. És most már nyíltan beszélnek arról, hogy eltévedtünk!

— Közibük tartozol, barátom?

— Ami a lányt illeti: igen, — felelte az ács és megvicsgorogta nagy, sárga, bagómarta fogait. — Hiszen én sem vagyok kapucinusbarát! De azért jól meg gondolom majd, mielőtt egy ervevonatkozó lépést teszek. Néhányan, elsősorban Crist, előzően a hóba harapnak.

— És Jörre?

— Az is a lányra pályázik. Folyton meséklél tartja. Elmesélt már az úkapja születésétől kezdve a leendő anyósa haláláig minden hazugságot, amire csak képes.

— Szívesen hallgatja a lányt?

— Sokat pityereg és sokat sóhajtozik. A fene tudja miért: lehet, hogy bántódik, az is lehet, hogy szerelmes. Az ilyen fehérségnél az ember sohasem ismeri ki magát. Mikor nevet, akkor mérgeződik, s mikor hallgat, akkor a legboldogabb.

— Hol szerzed ezeket a tapasztalatokat, barátom?

— Hol? Háát azt hiszi, Master, hogy ez a fajta ismeretlen előttem? Hej, volt idő, amikor a fiatal Willy egyet kurjantott, oszt a lányok majd összetörték magukat utána! Persze, megöregszünk. Maga is, én is. Nem kellünk mi már a kutyának sem. Reánk néz, aztán elszalad. De valamikor...

Ezzel be is fejeződött a beszélgetés. Mély, üdítő álomba zuhanlam s mire magamhoz tértem ismét, egy barlangban találtam magamat. A barlang rem volt tágas, kijárata meg éppen összeszűkült, alig lehetett rajta át a kék ég egy parányi darabját látni. Odakünn heves szélvihar tombolt. Mikor szemeim hozzászoktak a barlangban uralkodó gyanús félhomályhoz, láttam, hogy az ács a kijáratnál ül, puská van a kezében és folyton kifelé néz. Este felé járhattunk, vagy talán a lassarkint beboruló égbolt tette, hogy oly félhomály ereszkedett le a havas tájra, melyen hóhullámok rohantak. Lassan megpróbáltam mozogni és örömmel tapasztaltam, hogy bár minden tagom sajog, de fel tudok tápászkodni.

Csakhamar künn voltam a pólyaként rámtékert takarók fojtó melegéből és mikor Isten szabad levegője körülölelte fáradt, átizzadt, sajtó tagjaimat, szerettem volna felújorgani, hálás köszönettel nyugtázni az egészséget, a szabadságot, levegőt, hideget, mindent amit Grönland csak adhat!

Az ember, amíg egészséges, nem becsüli, észre sem veszi, nem értékeli a testi jólétét. Bezzeg ha egyszer elérte a betegséget, eleget jajgat azon, hogy oly vétkesen könnyelmű volt és nem ügyelt az épségére!

Az ács egészen kikelt magából meglepetésében, mikor mögéje surranva, a vállára csapott. Nem akarta elhinni, hogy még egyszer ebben az életben lábon láthat. Csakhamar megtudtam, hogy ő és Jörre húzták ki a rianás vízből, abban a végső pillanatban, mikor már elmerültem és a vérem vörösré festette a vizet. Megöleltem és megcsókoltam ezt a hű embert, alázattal megköszöntem neki ezt a szép életet, mellyel megajándékozott. Ezt a gyönyörű életet, melyet csak akkor tartunk kincsnek, amikor nem egészen a miénk!

— Most kimegyek és sétálok egyet, — jelentettem ki büszkén.

— Az emberek a sátrukat építik, — válaszolta az ács, — és én nem engedem be őket a barlangba. Eleget zúgolódtak ezért, de nem engedem! Aki érre felé tart, annak vége, úgy éljek! De azért nem tanácsolnám, hogy most korzóni menjen. Még valami baj történhetne!

Nem hallgaltam a figyelmeztetésre, hanem bátran kimentem és nagyokat szipantottam a friss, tiszta levegőből, melyben hókristályok ropkódtak. Az emberek abbahagyták a munkát és néhányan barátságosan köszörtöttek. Crist és Petersen ellenben a félig kész sátor túlsó oldalára mentek és e'bujtak. Marlon is a sátor körül tevékenykedett és mikor megpillantott, elvörösödvé fordított hátát. Jörre hozzájött és nagy örömmel vette tudomásul, hogy ismét rendbejövök. Felényújtottam két bekötözött kezemet és megöleltem ezt a jó embert, akire — jól tudtam — mindenkor számíthatok. Aztán elmentem oldalát és végül leültem egy hókupacra, vagy húsz lépésvnyire a munkálkodóktól.

Figyeltem. De nem az embereket figyeltem, hanem az eget, mely most valami egészen különösöt mutatott. Ilyet sem láthat európai ember, ha ezer esztendeig él is! Az égre ugyanis szénfekete fe hők toladoktak és a felhők közt, világos nap-

pal, előbujtak a csillagok! Valami csodálatos fénytörés következéskor egyes helyeken tisztán és ezüstösen ragyogtak a távoli bolygók és azok holdjai! A látvány valóban lenyűgöző volt, úgyhogy észre sem vettem, hogy valaki hozzám lépett és egyik kezét a vállamra tette. Marlon volt. Tekintetem lesiklott az égbotról és egy másik mennyországra tévedt. Ezen az újabb égen csak két bolygó ragyogott, — Marlon két könnyes szeme —, de szebb volt. Istennekre, sokkal szebb volt, mint az előbb!

— Sokat szenved? — kérdezte a leány feltűnő részvétellel és megállt előttem. — Szeretnék önnek segíteni, ha tehetem. És... és meg kell köszönnöm, hogy visszatartott a biztos haláltól, Stephen.

— Nincs mit megköszönnie, — mondtam szelíden és a tölem feltehető udvariassággal, — én csak a kötelességemet teljesítettem.

— Rettentő helyzetben van, — mondta, — mutassa csak a kezeit! Egyiket sem használhatja. Azt vélem, hogy egy férfit nagyobb büntetés nem is érheti!

— Oh, ez semmi. Néhány nap múlva meggyógyul. Ha nem félnék a scorbuttól, máris leszedném ezeket a rongyokat.

— Nem válaszolt még egy kérdésemre: mit tehettek önért?

— Egyet, Marlon kisasszony. Azt, hogy ragaszkodik eddigi elhatározásához és nem

törődik velem. Higgye meg, oly lelkiállapotban vagyok, hogy legjobban szeretek magamra maradni. Ne vegye sértésnek, ha kijelentem: a tapasztaltak után még egy cigarettavéget sem fogadhatok el magától. És egyetlen épkezláb gondolatomat sem hozhatom a tudomására. Így állunk. Maga féktelen ellenszenvvel viselkedik irántam, amit meg is tudok érteni, hiszen sohasem forogtam abban a milióban, ahol magát körülrajongták. Én egy szegény árva vagyok és a pénzért, a megéltetésemért járom a világot. Maga, ha úgy tetszik, aranyba ágyazhatja magát. Nézeteink között fenekellen szakadékok tátong. Viszont látom, hogy csodálatos figyelemmel veszi körül az embereimet, akik között pedig nagyobb gonosztevők is vannak, mint amilyen Walton volt. Engedje meg, hogy ennek az érdeklődésnek a káros következményeire már most figyelmeztelhessem.

— Oh — nem így gondoltam — én... én... ki akartam békülni magával, Stephen!

— Erre nem adhatok alkalmat, mivel én nem is haragszom, nem is haragudtam soha.

— Dehát én a leggyalázatosabban kinevettem, mikor maga az életéért viaskodott, — tört ki a lányból a keserű önvád, — és mégsem haragszik? Én... én... — Nézze, milyen szomorú ott fönt mit-

den, Marlon! Látja azokat a csillagokat? Nem tudom, melyiken lakik az anyám. De akármelyiken lakik, a szeretetére esküszöm, hogy nem haragszom magára. Mi, régi, ősidőmondolkozó emberek nem értjük meg a mai lányokat, ennyi az egész. Az életemért való küzdelemhez pedig hozzászoktam már. Maga nem követelt el semmit. És most menjen, kérem. — Elküld, — sottogta Marlon s úgy tett, mintha felém akarna hajolni. De aztán meggondolta magát, a haja tövéig elpirult, sarkonfordult, fölesapta a fejét és eltántorgott, Láttam, hogy csipkés, finom, de kissé szürke zsebkendőjét megint a szeméhez emelte. Szerettem volna utána kiáltani hogy maradjon... maradjon mellettem mindig... sokáig... örökre. De még idejében meggondoltam magam. Micsoda döresség! Mi lett? Mi az, ami a sebeim sajtását oly hirtelen elfeledteté? Amitől tüzeini kezd a homlokom?

Ebben a pillanatban valahol eldőrdült egy revolver. Jól hallottam, hogy a golyó elszásszen a fejem mellet. A sátor túlsó szögletén apró, két füstcsomó vágódott a levegőbe. A füstöt nyomban elkapta a szél és ezer ronggyá tépte. A másik másodpercben az ács kirohant a barlangból, felem futott, mint valami csomagot fölkapott és beszaladt velem a biztos menedéket nyújtó sziklák közé.

(Folytatjuk.)

HONVÁGY ÍRTA: BALASSA IMRE

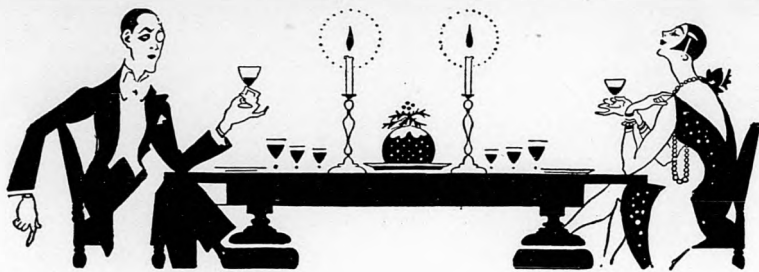
Kedves öcsém, — ugyebár megengedi, hogy egyszerűen így szólítsam? — mindössze öt perce ülök az autobusz sarkában és ön már a harmadik, aki megrúgott... Nem is rúgott: rámlépett, eltaposott, péppé morzszolt, a padlóhoz szögezett, rám ülepedett. Azután oldalba lapított hegyesre kisportolt könyökével, majd rá se hederítve földi maradványaimra, leült a kocsijéjén. Azt sem mondta, karpereces, monoklis fiatalember, hogy mukk... Bronzszínű római arcéjére volt írva, hogy örüljek, legyek boldog, haldokoljam a gyönyörűségtől, mert eltiport. Igaza van, mylord, nem is fortyanok föl, nem fürmedek magára, semmi okom és jogom rá, mert hiszen maga már a harmadik, aki a földdel egyenlővé tette a lábamat és lillafüredi kutató ástott az oldalamba. Ha meggondoljuk, még mindig kellemesebb, ha ön teszi ezt, mint — például! — az a szuszogó 110 kilós, jobbra a harmadik ülésen, aki ön előtt gázolta ki a gyomromat, mikor úgy törtetett át a kocsin, mint a vadkan az irtáson, fújva, öklözve, gázolva, akár csak folyékony, puha anyagban furakodna előre, nem élő emberi testek közt. Látta, órgróf, ez a — állítólag! — férfi, szintén nem mondta, hogy pardon. Rám se füttyült, mint ahogy nem füttyült a többi sem: se ma, se tegnap, se tegnapelőtt. Az elmúlt napokban — többek között — széjjeltiporták a fehér cipőmet, letépték a kabátom zsebéit, leöntötték a fehér nadrágomat, megbicálták a füleket, beleprüsszentettek a nya-

kamba, de egyetlenegyszer sem mondta senki, hogy «pardon». És én nem ugrottam fel, nem tágtultk harciasan az or-

cimpáim, nem szólt meg vészes recességgel stentori baritonon, hogy «Kérem... micsoda nevetlenség...»

És ilyenformán sem: «A maga lábán járjon, hallja-e». Bíz én — mi tagadást! — hallgattam és pirultam. Oh, nem azért pirultam, hogy nem megyek nekik, hogy nem töröm-el a föld színéről őket, nem hányom kardom élére egyiket sem, sőt még vontcsövű pisztolyom elé sem állítom e taposókat, e törtetőket, a bocsánatotemkérdőket. Hiszen, ha minden egyes esetben «afférré» csinálnék és csinálna minden önerzetes úriember, olyan tömegbotrány törne ki Budapesten, hogy megszűnne a forgalom, állnának a villamosok, az autobuszok, a rendőröknek csak velünk volna bajuk és egyetlen párbajozó nagyüzemmel alakulna át a főváros. Amikor a tömegnevetlenségnek, a tömegdurvaságnak ez az epidémiája tombol, legokosabb szerényen félrehúzódni valami sarokba és pirulni az emberek helyett. És fájó, nagyon fájó honvággyal visszagondolni arra a szép időre, mikor remegő vigyázattal óvakodtunk előre a villamoson és ha netalántán mégis-mégis megérintettük véletlenül a könyökünkkel felebarátunk kabátja csücskét, fájdalmasan felszisszentünk és elpirulva rebegtük: «Pardon... ezer bocsánat...» Mire a másik így felelt: «Kérem... szót sem érdemel...» Nem volt ez szebb világ, oh szívek gyilkosa, korzó szemefénye? Nem volt szebb világ, mikor ilyen finomak voltak az emberek?... Süssük le a szemünket, meneküljünk ábrándvilágunkba és esengve, sóvárogva nézzünk vissza a szép, finom, udvarias, jólvevő, érzékeny, valóban lovagias tegnapi...

Kolumbusz tojása

Mindenki ismeri a Kolumbusz tojásáról szóló történetet. Ezt a híres és népszerű históriát, amely szerint egy spanyol hajóskapitányokból álló társaság le akarta kicsinyelni Kolumbusz érdemeit és amire Kolumbusz a tojás felállításáról szóló példázattal felelt. Kézről-kézre járt a tojás, de a feladatot senki nem bírta megoldani. Kolumbusz erre egyszerűen odaütötte a tojást az asztal lapjához, amire mindnyájan nevetni kezdtek, hogy így igazán nem nehéz dolog. Mire Kolumbusz megjegyezte:

— Igen, nem nehéz, ha már valaki kitalálta...

Közkedvelt és nagyon böles történet, csak éppen nem Kolumbusz találta ki, hanem egy *Brunnelleschi* nevű, florenci építőművész. *Vasari* számol be róla, hogy 1421-ben, amikor több építőművésszel a dóm kupolájának megépítéséről tanácskozott, azt követelték tőle, hogy a legpróbb részletekig magyarázzon meg mindent. Erre felelt ő a tojás felállításának példázatával és konkurrenciának kiáltószavait leintette ezekkel a szavakkal: — Ha tervem minden legpróbb részletét elmagyarázom önöknek, akkor éppúgy felépíthetik a dóm kupoláját, mint én... De látják, még egy tojást sem bírtak felállítani, az én ötletem nélkül...

Brunnelleschi azonban csak Flórencben ismert építőművész volt, Kolumbusz pedig világhíresség. Így történt, hogy amikor 1565-ben *Benzone* olasz író, megírta könyvét az Újvilágról, nagyon megfelelőnek találta — az anekdotafírók általános szokásához híven —, ha ezt a szép és szellemes történetet a kevésbé ismert személyiségtől ellopja és egy világhíresség szájába adja. Így jutott Kolumbusz ehhez a bizonyos tojáshoz, amirez soha semmi köze nem volt. Sem *Vasari*, sem *Benzone* nem nyomozott abban az irányban, hogy *Brunnelleschi* ezt a tojásról szóló történetet honnan vette. Ha ezt megsejlecszik, rátaláltak volna *Harun al Rasid* böles és szellemes történeteiben.

Világhírességeknek általában véve részük van abban, hogy olyan szellemes történeteket és mondásokat ruháznak végérvényesen rájuk, amikhez semmi közük nem volt. Úgyiszlóval mindenki hallotta már XIV. Lajos francia király híres mondását, amely így hangzik:

— Az állam: én vagyok!...
A fiatal király — így írják a történetírók — *Mazarin* bíboros biztatlására megjelent a parlamentben, meghallgatta tanácsosainak észrevételeit, aztán kiejtette száján ezt a históriai jelentőségű mondatot és elhagyta a termet.

Ennek a kornak egy történetírója azonban egészen másként számol be erről. És pedig úgy, hogy a király egyetlen szót sem szőtt, hanem feltette kalapját és eltávozott. Csak aztán és pedig csupán *Mazarin* bíboros jelenlétében tett efféle kijelentést és pedig azért, mert a hatalom valóságos birtokosa *Mazarin* volt. A többi francia történetíró ezt a király szájába adott szellemes mondást egyszerűen kilopta *Curtius Rufus*, latin író munkájából és *Nagy Sándor* babérjaival ékesítette XIV. Lajost. *Nagy Sándor* mondta ugyanis Perzsiában, amikor lázadás tört ki és hadvezérei vissza akartak vonulni:

— Menjetez haza, ha akartok! De ne feledjétek el, hogy ahol én vagyok: ott van Macedónia!...

Amiről jóízlésű ember nem beszél

Nos, mi lehet ez, hölgyeim? ... Amiről jóízlésű ember nem beszél ... Találják ki! Kitalálták! Igazuk van!

Az életkor az, amiről jóízlésű ember nem beszél és amiről kérdezősködni a — legnagyobb tapintatlanság. Különösen akkor, ha — nő életkoráról van szó.

De azért mégis beszéljünk el erről a rendkívül kényes témáról. Így kényelmes és veszélytelen dolog, mert tulajdonképpen nem egy meghatározott személyről van szó, hanem magáról az életkorról. Nagyon természetes, hogy másnak és másoknak az életkoráról és nem annak a nőnek évei számáról, akivel történetesen beszélgetünk.

Milyen idős a nő? Olyan idős-e, amilyennek látszik, — vagy pedig olyan idős, amilyen a valóságban? Az első, hogy olyan idős, amilyennek érzi magát: tulajdonképpen nem más, mint teljesen szubjektív megállapítás. A második, hogy olyan idős, amilyennek látszik: környezetének és társaságának — sokszor teljesen hamis — megállapítása.

A valóság ezzel szemben az, hogy minden nő olyan idős, amilyen az évei száma szerint.

De még ezzel se értünk az abszolút igazság közelébe. Mert amíg egy harmincéves nő leánynak már nem éppen fiatal, a fiatal asszony nevére még mindig teljes joggal tarthat igényt. És amíg egy ötvenéves asszony már fiatalnak nem nevezhető, nagymamának még feltétlenül fiatal.

Ezenfelül van még egy másik döntő tényező: a lelki élet fiatalsága, amit nem szabad számításon kívül hagyni. Nagyon sok — kor szerint — fiatal nő van, aki életkedve és gondolkodása miatt már jogosan nevezhető öregnek és viszont nagyon sok hófehérhajú matróna, akinek a kedélye még most is olyan, mint a gyermeké.

Éppen azért teljesen érthetetlen a nők egy részének különös szokása, amellyel életkorukat el akarják titkolni és éveik számából le szeretnének tagadni valamit. Inkább többet, mint kevesebbet.

Mit akarnak ezzel elérni?

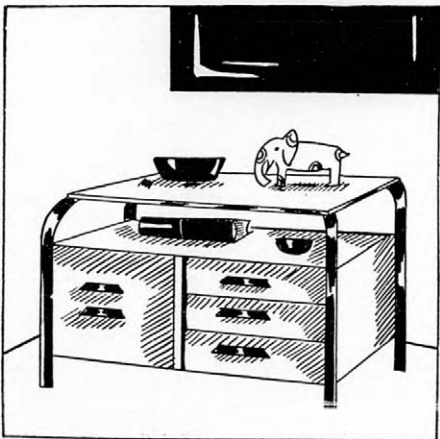
Sajátnagukat nem csapathatják be ezzel a kegyes hazugsággal. Mert ebben az esetben teljesen igaz az a megállapítás, hogy „minden nő olyan idős, amilyennek érzi magát”. Ezen a szubjektív igazságon nem bírnak változtatni.

A környezetüket, a társaságukat, az ismerőseiket sem vezethetik félre. Mert ezekkel szemben döntő az a másik megállapítás, hogy „minden nő olyan idős, amilyennek látszik”. Itt pedig a hazugság nem segít.

A valóságon pedig, amit a keresztlevél, a születési bizonyítvány mond, nem bírnak változtatni. Magukat és környezetüket talán félrevezethetik, de a születési bizonyítvány adataival szemben a legügyesebb női ravaszkodás sem segít. És még mindig szebb büszkén és öntudatosan viselni az öregség hófehér hajfűrteit, mint nevetéses módon lázadni ellene.

A novemberi napsütésből, ha még oly csillogó is, senki nem fogja kiérezni a nyár melegét. A nagymama pedig, ha még oly fiatalosra kendőzi is arcát és akár húsz esztendő is letagad az éveiből: mégis csak nagymama.

Legfeljebb — nevetéses nagymama lesz belőle, akin titokban — vagy nyíltan — mindenki kacag. Higgyék el, hölgyeim!

J. 61035. Elegáns őszi kosztüm zöld gyapjú freskóból. A kabát felső és alsó része hasonló anyagból készül. A kabát szabása angolos, sima, a váll szabása raglánszerű, széles fazón s a gallért a blúz gallérja helyettesíti. A kabátban vágott zsebek, széles manzsetták és tüzésdíszítés. A blúz hat gombban zárul. Az alj teljesen sima. Anyagszükséglet: 4.35 m, 130 cm széles anyagból.
J. 61036. Sportszerű átmeneti kabát, rozsdabarna

diagonál gyapjúanyagból. Ez a modell képviseli az őszi divatújdonóságot. A kabát szabása sima, a széles gallért hasonló színnű prém díszíti, a kabát derekban kissé karcsú, két gombbal. Vágott zsebek. Anyagszükséglet: 3.30 m, 130 cm széles anyagból.
J. 61037. Őszi kabát kék diagonál gyapjúanyagból. A kabát szabása kétsoros, a vállon és az ujjakon prémdíszítés, a széles fazónra gomboldók a

prém. Anyagszükséglet: 3.50 m, 130 cm széles anyagból.
J. 61038. Elegáns átmeneti kosztüm noppón gyapjúanyagból. A kabát szabása franciás, felsőrész díszes szabást, a gallér tigrispréméből. A kabát két gombbal zárul. A szoknya 5-6 cm-rel hosszabb, mint a karát. A blúz bármilyen világos anyagból készülhet. Anyagszükséglet: 4.40 m, 130 cm széles anyagból.

A szabásminták a megrendeléstől számított 8 nap múlva szállíthatók. Megrendelés vissza nem vonható.

Minden ruha szabásmintája kiadóhivatalunkban kapható P 2.40 előzetes beküldése ellenében. Kosztüm szabásmintája P 4.80

J. 61039

J. 61040

J. 61041

J. 61042

J. 61039. Átmeneti kabát méregzöld gyapjú bouclé-anyagból. A kabát szabása testhez simuló és teljesen sima. A kabát díszje az izléses szél-prém-gallér. Az ujjak szűkek, a derékon keskeny öv. Ez a kabát a J. 61040. számú ruha kiegészítője. Anyagszükséglet: 3,80 m, 130 cm széles anyagból.
J. 61040. Délutáni ruha zöld gyapjú flamisol-anyagból. A ruha szabása alakhoz simuló, a felső- és alsóréz csak látszólag különálló, világoszöld selyem pliszégallér és manzetta díszíti. Az ujjak

szűkek, az alj sima, több herakással. Anyagszükséglet: 2,60 m, 130 cm széles anyagból. 65 cm világoszöld selyem 100 cm széles anyagból. Ezen ruha a J. 61039. sz. ruhával együtt képez egészet.
J. 61041. Háromnegyedes kabát csíkos zöld gyapjúanyagból. A kabát színe és fazonja kissé élénk, de fiatal hölgyek részére megfelelő. A kabát díszje az álló gallér, mely egyszínű anyagból készült és széles csokorban végződik. A derékon öv, oldalt egyenesen vágott zsebek. A kabát a J. 61042.

számú ruhával képez egészet. Anyagszükséglet: 2,60 m, 130 cm széles anyagból.
J. 61042. Sportruha zöld csíkos gyapjúanyagból. A ruha szabása alakhoz simuló, felül zárt nyak-egyszínű zöld selyemdíszítéssel. A derékon hasonló színű öv. Tüzött, vágott zsebek, az alj egy herakással. A ruha a J. 61041. számú kabáttal képez egészet. Anyagszükséglet: 2,85 cm, 130 cm széles anyagból.

A szabásminták a megrendeléstől számított 8 nap múlva szállíthatók. Megrendelés vissza nem vonható.

Minden ruha szabásmintája kiadóhivatalunkban kapható P 2.40 előzetes beküldése ellenében. Kosztüm szabásmintája P 4.80

J. 61085. Elegáns estélyi ruha fiatal lányok részére, kék taft-anyagból. A ruhát a vállakon és aljon glóknidrók díszítik. A ruha szabása alakhoz simuló, széles vállkivágás, az ujjakat a glóknik helyettesítik. Harangalj. Anyagszükséglet: 5,35 m, 90 cm széles anyagból. Ezen ruhához a mellékelt ábrán lévő pelérin hordható.

J. 61086. Elegáns estélyi ruha világos rózsaszín csipkeanyagból. A ruha szabása alakhoz simuló, a felső rész teljesen zárt és rózsák díszítik a nyak

körül. Rövid, különleges ujjak, a derékon fekete bársonyból széles öv, mely nagy csokorban végződik. Az aljon széles glóknit fordított. Anyagszükséglet: 5,70 m, 90 cm széles anyagból.

J. 61087. Elegáns társasági ruha fekete flam'sol-anyagból. A ruha szabása különleges, fölül rag-lánszerű ujjkiképzés, a derékban alakhoz simul, alul harangalj, szimmetrikus berakással. A ruha díszét a lila csokorban végződő taft-öv és a különleges nyakkivágás képezi. A nyak körüli galléron

oldalt virágdísz. Az ujjak szabása felül szűk, alul egészen bő. Anyagszükséglet: 5 m, 100 cm széles anyagból.

J. 61088. Estélyi ruha sötétkék mattkrepp-anyagból. A ruha szabása alakhoz simuló, a ruha díszét a háromnegyedes csipkeujj díszíti. A vállaknál glóknis kiképzés. Sima harangalj. Anyagszükséglet: 4,60 m mattkrepp 100 cm széles anyagból, 1,20 m csipkeanyag 60 cm széles anyagból.

A szabásminták a megrendeléstől számított 8 nap múlva szállíthatók. Megrendelés vissza nem vonható.

Minden ruha szabásmintája kiadóhivatalunkban kapható P 2.40 előzetes beküldése ellenében. Kosztüm szabásmintája P 4.80

J. 61089. Elegáns estélyi ruha fekete sifonbársony anyagból, fiatal lányok részére. A ruha szabása alakhoz simuló, keskeny, fehérrel bélelt két csokor kiképzésű nyakkivágással. A rövid ujjakat szintén csokrok díszítik. A derekon két gombban végződő keskeny öv. Harangalj, keskeny fodros díszítéssel. Anyagszükséglet: 4,80 m, 90 cm széles anyagból.

J. 61090. Estélyi ruha barna mattkrepp anyagból, hasonlószínű csipkével kombinálva. A ruha szá-

bása alakhoz simuló, keskeny nyakkivágással, az ujjak felül keskenyek, alul bő fölésszerűen végződnek. Az alsórézt szimmetrikus berakások díszítik. Harangalj. Anyagszükséglet: 3,75 m, mattkrepp 100 cm széles anyagból, 110 m, csipkeanyag 90 cm széles anyagból.

J. 61091. Elegáns társasági ruha sötétszínű csipkeanyagból. A ruha szabása alakhoz simuló, az ujjak pelerinszerűek, a ruha különlegességét az alj hátsó részén függőlegesen alkalmazott glókní, odör

képezi, mely a jobb vállnál kezdi el és a bokáig tart. Anyagszükséglet: 5,40 m, 90 cm-es anyagból.

J. 61092. Nagy estélyi ruha v-stra marocain anyagból fiatal lányok részére. A ruha szabása alakhoz simuló. A ruha díszet a különleges felsőrész képezi, amely egyben az ujjakat is helyettesíti. A ruhát a nyak körül keskeny szalagpánt tartja. A derekon csokoralakban végződő öv. Harangalj. Anyagszükséglet: 4,60 m, 100 cm széles anyagból.

A szabásminták a megrendélestől számított 8 nap múlva szállíthatók. Megrendelés vissza nem vonható.

Minden ruha szabásmintája kiadóhivatalunkban kapható P 2.40 előzetes beküldése ellenében. Kosztüm szabásmintája P 4.80

A JÓBARÁT NŐK

Az iskola padjaiban, az első napokban, még őszinte szeretettel és ragaszkodással ülnek egymás mellett. Most még két kis angyal mind a kettő és végtelenül boldogok, hogy összekerültek, minden gondolatuk és érzésük egymás boldogságát fonja körül. Aztán: az egyik véletlenül jobban felel, a tanítónéni megdicséri, ilyenkor a másik szívében egy kis irigység lobban lángra, de ezen még lehet segíteni. Már csak azért is, mert neki véletlenül az írásbeli dolgozata sikerült jobban. Szóval: nagyobb baj még nem

lesz ebből, mert az ifjúság felhőtlen vidámsága elfeledteti az ilyen sérelmeket. A két kislány pedig nagyobb lesz és az iskolai dolgok már nem játszanak olyan nagy szerepet fiatal életükben. Sokkal súlyosabb és nagyobb jelentőségű dolgok következnek mostan. Az egyik kislány véletlenül új ruhát kap és a másik szentül meg van győződve róla, hogy sokkal szebb, mint az ő ruhája. Ne értsenek félre minket, kedves leányolvasóim. Azt egyik kislány sem hiszi el a másiktól, hogy szebb, mint ő. De az új ruhája mégis szebb, mint az övé, ezt kénytelen megvallani sajátmagának. Ilyenkor aztán nem az új ruhára haragszik meg, hanem a — barátónőjére. No, de még ez is elmúlik, mert egy másik alkalommal ennek a kislánynak lesz szebb az új ruhája és megvan az elégtétel. Most következnek aztán a letragikusabb csapás! A kislányok már tánciskolába is járnak és a Pista, akit az egész tánciskola a legjobb táncosnak ismer el, udvarolni kezd az egyik kislánynak. Azaz, hogy nem is udvarolni, hanem egész egyszerűen: csak jobban szeret táncolni az egyik kislánnyal, mint a másikkal. Hogy miért: azt csak a Pista tudná megmondani. Ez a Pista joga és ha bűn: ez a Pista bűne. A másik, mellőzött kislány azonban mégsem a — Pistára fog megharagudni, hanem a barátónőjére. A barátónőjére, aki igazán nem tehet arról, hogy a Pista jobban szeret övele táncolni.

Nem folytatjuk. A kislányok későbbi életében épp úgy megismétlődnek ezek az esetek. Ha más is az ok, de mindig ilyesféle és soha nem komolyabb és soha nem jelentékenyebb. És mégis elegendő ahhoz, hogy a barátság megszűnjék és haragos érzések legyenek úrrá a kislány-szívekben. Alapjában véve, titokban mégis vonzódnak egymáshoz, mégis csak szeretik egymást, de a többiek miatt kénytelenek tartani a haragot, ha tulajdon szívük is egymáshoz szaladni, szeretettel, bocsánatkérően megfogni egymás kezét, de a többiek miatt nem merik. Kislányok, nem érzitek, hogy milyen gyerekes ez a viselkedésetek? Semmivel sem külön és komolyabb, mint a „haragszom rád!”-társasjáték, azzal az eltéréssel, hogy ezt ti már nem tekintitek játéknak, hanem komolyan veszitek. Ahelyett, hogy egy jobb iskolai felelet arra ösztökélne benneteket, hogy ti is igyekezzetek a legközelebb épp oly jól felelni: — egymásra irigykedtek. És milyen neveléses az a neheztes fel, amit egy jobb ruha látása ébreszt fel szívetekben. Ha a lelki finomság helyett csak az új ruha pompája érdekel benneteket, akkor szomorú rajbai vagytok a hiúságnak, amelynél csünyebb és megvetésre méltóbb érzés nem lehet a ti tisztá szívetekben. És ha ezért még tudtok haragudni, mert a Pista inkább a barátónőtökkel táncol, akkor elárultátok azt is, hogy a barátság érzése nem volt őszinte a szívetekben és csak a közös érdek kapcsolt össze ideig-óráig benneteket.

Kislányok, nézzetek egyszer a tulajdon szívetekbe és gyomlárljátok ki belőle a féltékenységet, irigykedés és harag dudvait. Hígyjétek el: a baráti szív jobban örül a másik boldogságának, mint a sajátmagáénak! Kis szívetekben gyűljon lángra a szeretet mulcsese, amelynek fényénél soha ne egymás értéktelen tulajdonságait vegyétek észre, hanem a legszebbet: a másik szív jószágát...

Az örök nő

Az Opera páholyában ültek. A nagyszágos asszony azonban egyáltalán nem volt hajlandó arra, hogy látszóvén keresztül gyönyörködje a publikumban.

— Otthon felejtetted a látszóvet? — kérdi a férj.
— Nem... De nem nézhetek keresztül rajta...
— Miért?... Eltört talán?...
— Dehogyan!... Otthon felejtettem a briliáns karkötőmet...

*
Egy házaspár autókiránduláson vett részt, de baleset érte őket. Egy másik autó összeütközött velük, de aztán villámgyorsan el is tűnt. A rendőr, aki a helyszínre jött, azt kérdezte a férfitől:

— Láttá legalább a másik autó számát?
— Hogyne. Sőt könnyen meg is jegyeztem. A két első szám az én életkorom volt, a két utolsó szám pedig a feleségem életkora.
— Egon, — szól rá a feleség, — ha nem akarod, hogy botrány legyen

belőle, nehogy megkerüljön az az autó!...

*
Ott ültek a szalon félhomályos sarkában, hófehér selyempamlogon. A hangulat és minden ideális volt, de a fiatalabber mégis gyáván viselkedett. Végre abban a hitben, hogy túltesz egy született diplomata ravaszságán, ennyit meg mert kérdezni:

— Ha én most magát megcsókolnám...?
— Igen... mi lenne akkor? — kérdezte a lány.
— Akkor maga talán soha többé szóba se állna velem!
— Kötelességem magával valamit közölni, — mondta a lány. — Ha azt akarja, hogy a jövőben is jobbarátok legyünk, nagyon kérem, szokják le a pesszimizmusról!

Néhány szépségápolási tanács

A felsőkar pirossága elmúlik, ha reggelenként kemény kefével és hideg vízzel végigdörzsöljük, jól megszárítjuk és valami szintelen zsíros krémmel bekenjük.

o

A báyadát arcizmokat toalettcetettel masszírozzuk. Előzőleg azonban ki kell próbálni, hogy az arcbőr elbírja-e a felhígítatlan ecetet. Egyébként egy rész toalettcetet három rész vízzel keverünk össze. A masszírozást az állnál kell elkezdeni és fölfelé haladni az arccsontokig.

o

A bőr vörös foltjait halványító krémmel kenjük be, naponta kétszer. Ne higyük azonban, hogy egy-kettőre elmúlnak. Ha azonban hosszas ilyen kezelés mellett sem mutatkozik javulás, forduljunk szakemberhez.

o

A halvány ajkat fogkefével dörzsöljük, épp úgy, mint a fogakat. Utána kölni vízzel kenjük be.

o

Az orr fényességét csak zsíros kenőcs használatával mulasztathatjuk el. Az alkoholt és a púder csak látszólag segítenek, amennyiben ideig-óráig eltakarják a fényességet, de a bajt nem mulasztják el.

Kis konyhatitkok, amiknek nem ismerése mégis nagyon kellemetlen

A **felelegített sült szárász lesz**, ha újból a tűzre tesszük. Izletességének megőrzéséért jobban ajánljhatjuk, ha a mártást forrósitjuk meg és a sültet csupán ennek a gőzében melegítjük.

A **tej nem fut össze**, ha a szállítás után azonnal felforraltjuk. Amennyiben ezt mégis elmulasztottuk volna, tegyünk bele egy kávéskanál cukrot és kavarjuk addig, amíg fel nem forr.

A **savanyú tejfölt** tej, buzaliszt, kevés vaj és citromlé keverékével is helyettesíthetjük. Ezt a keveréket minden ételhez kitűnően használhatjuk, ha nincs otthon savanyú tejföl.

A **paraj (spenót) ízletlenségét** megjavíthatjuk, ha egy darabka apróra vagdalt szardellát teszünk bele.

A **petrezselymet** soha nem szabad az étellel együtt főzni, mert ennek következtében szürke lesz és olyan külsőt kap, ami elveszi az ítvagyunkat.

A **tea sokkal kellemesebb ízű lesz**, ha a teás-szelencében állandóan kis darab vaníliát tartunk.

A **vagdalt húsból készült sültet** egészen más és jobb ízűek lesznek, ha a serpenyőt a sütés előtt egy gerzsd fokhagymával bedörzsöljük.

A **hideg kávét** nem szabad úgy felelegíteni, hogy forró vízbe állítjuk. Általában véve sokkal izletesebb lesz a kávé, ha porcellánedényben készítjük el. A kávéfőzőnek és a kávé edényeknek mindig teljesen tisztának kell lenniök. A feketekávét pedig mindig forrón szervírozzuk.

A **sültet mártását**, ha túlkevésnek sikerült, könnyen szaporíthatjuk Maggie-kockák segítségével. Ilymódon nem csupán nagyobb mennyiséget, hanem izletesebb mártást érhetünk el.

Amadeus Wolfgang álmélete

Regényes korrajz

I R T A : B A L A S S A I M R É

XIII. FEJEZET.

— Nos, hogy tetszik az ária, Bimberl? ... Szép, úgy-e? ... Ne gondold, hogy ebben nincsen érzés, csak cifraság. Hallgasd csak: „Se il padre perditio... io te lo ritrovo...“ Ez dráma, Bimberl! ... Hidd el, ebben dráma van. De az orákulum jóslatát meg kell rövidíteni... Nem?... Igaz, hogy az apát úr haragudni fog... De majd legfeljebb nem mondjuk meg neki... Úgy sem lesz ott Münchenben...

Hamiskásan hunyorított a kis „szófa“ felé, ahol Bimberl szuszogott. De Bimberl rá sem hederített. Zihálva, nehezen lélegzett és nagyokat, keserveseket sóhajtott. Mint egy öreg ember a kuckóban. Szegény Bimberl egy mukkot sem hallott Mozart új operájának parádés áriájából és azt sem hallotta, amit gazdája, Amadeus Wolfgang szolt hozzá.

„Oh szegény — gondolta Amadeus Wolfgang — milyen kár, hogy nem hallja... Persze, hiszen süket már... Pedig ennek a clavicorde-nak gyönyörű hangja van. Még szebb, mint a manheimi pianofortéé, pedig azt Stein mester csinálta. Oh, szegény Bimberl, hogy ezt nem hallod többé...“ Bimberl fáradtan, lomhán szétterülve feküdt a szófán. Ezüstszerű, hosszú bundája kopott volt már és vedlett.

Szegény Bimberl a podagra is kinozta, akár csak az öregebbik Mozartot, a szomszéd szobában. Amadeus Wolfgang leült a szegény süket kutya mellé és megsimogatta a fejét. Erre aztán kinyitotta a szemét Bimberl, hályogos, fénytelen szemét és szomorúan nézett a gazdájára.

Istenem, mitől ilyen szomorú az öregek szeme? ... Lám, ez a kutya is... Mennyi bús történet, mennyi sötét kép borong a pillái alatt...

Mozart valami nedvességet érzett a kezén: a Bimberl szája volt. A vén kutya, amelyet valahol Piacenza mellett szedett föl, gyermekkorában, szuszogva aludt tovább a sarokban, ráhajta lompos fejét gazdája keskeny kezére. Mozart idegesen pislogott a clavicorde felé, szeretett volna visszamenni a zongorájához és dolgozni. Hiszen annyi, de annyi munka van ezzel az „Idemoneo“-val, melyet Baresco salzburgi apát szövegére írt. A hangszerezés... Csupa ijesztő probléma... Az ária és a dráma összhangja... De hiába, nem lehet folytatni, nem lehet visszamenni a zongora és az írópult mellé, mert a szegény jó kis Bimberl alszik és ha kihúzná a kezét a feje alól, bizonyosan fölébredne... Mozart pedig nagyon szerette Bimberl, mint ahogy általában vonzódtak az állatokhoz.

Az állatok ugyanis soha sem csalták meg Mozart Amadeus Wolfgangot...

Sokáig ült visszafojtott lélekzettel, nagyon kényelmetlenül az alacsony szófa szélén, hogy föl ne riassza az álmában sóhajtozó öreg kutyát. Istenem, be szomorú dolog megöregedni... És milyen csúnya az öregség... Az édesatyja is, ez a nagyszerű, gondos, tündöklő eszű, önfeláldozó ember milyen öreg már... A szeme elromlott, vaksin hunyorgat a kottapapír fölött és a köszvény hetekre a szobához láncolja...

Amadeus Wolfgang nagyon sóhajtott. És a sóhajjal együtt kibuggyant a száján testvéreinek neve:

— Nannerl...

Nannerl idestova harminc éves lesz és még hajadon... A fekete gyászruha, amelyet édesanyjáért visel, még jobban kiemeli arcának hervadt fehérségét... Oh, az idő hamar eljárt és már régen nem az ő testvére a legszebb lány Salzburgban...

Az ódon kis városban, hová olyan borzongva és kelletlenül tért meg Amadeus Wolfgang, kitörő örömmel fogadták barátai. Firmian gróf nem akart belenyugodni, hogy mindjárt az első délután nem volt kíváncsi új arabs félvereire. Bullinger már a kapuban várta, meghatottan gyömöszölve csontos, hosszú ujjával foszlott háromszögletű kalapját. Ezt még abból az időből örizte meg parádés alkalmakra, mikor a jezsuitáknál tanult Münchenben. Az első este beállított, a meghatottságtól reszkette, a jó öreg Schachtner trombitás, aki bátortalanul, alázatosan és esetlenül vallotta be, hogy egy operettszöveget írt, „Zaida“ címmel és nagyon szeretné... Oh, ha remélhetné!... hogy Amadeus esetleg figyelmére méltatja... Barátsága és hódolata jeléül ismét elhozta, féltékenyen két karja közé szorítva, a bársony tokba polyázott „vajhegedűt“...

De Kajetan fráter többé nem viszi föl a toronyba Amadeus Wolfgangot... A gyermeki lelkű franciskánus, a madarak barátjának, Szent Ferencnek méltó fia már odalent porladozik a kriptában.

És sokan, nagyon sokan a régiék közül, akiket ismert...

Idegenül járkál az utcákon, ahol gyermekkorát telt, ahol az első benyomások színei, hangjai, harmóniai ihlették meg a lelkét. A domban is, a vasárnapi mise alatt, mennyi idegen arc...

Amadeus Wolfgang még csak 24 éves, de már kieserlődött körülötte a világ.

A hercegeknek fanyarul fogadta. Jobbágyi alázata jeléül is meg kellett csókolni a kezét. Összeszorul a toroka, mikor erre gondolt. Az utálatos és megalázottságtól.

Megérkezése után néhány héttel nagy örömet szerzett neki, hogy komédiások jöttek a városba: Schikaneder bécsi truppja. Az öröm nem tartott sokáig, mert az első estén észrevette, hogy nem valami különös színészek. Nem olyanok, hogy a Párizs, Rómát, München és Mannheimet járt Mozart túlságosan gyönyörködhetne bennük. A direktor azonban élelmes ember, mert amint megészelte, hogy Mozart Salzburgban tartózkodik, azonnal bekopogott hozzá és alázatos hajlongások közepette adta elő kérelmét:

— Nagyon megtisztelve éreznék magunkat, maestro, ha kegyeskednék komponálni nekünk valamit... Csak nekünk!... Ha csak egy áriát... Ugyanis mi hirdetnénk, hogy ezt csakis és kizárólagos joggal mi adhatjuk elő. Mi, Schikaneder szabadalmazott bécsi színtársulata...

Mozart megígérte és az „Idomeneo” alkotásának önfeledt munkája közben hozzáfogott egy ária komponálásához. De azután abbahagyta, mert minden percet, agyának minden rostját, idegeinek minden rezzenését az új opera, az „Idomeneo krétai király” foglalta le. München számára írta, a karneválra. Képzeltet fölyguttotta a gondolat, hogy ismét Münchenbe siethet és nagy-nagy sikere lesz... Talán Aloysia éneklő a szopránt... És nagy sikere lesz...

Utazása előtt barátaival töltött egy estét: Bullingerrel és egy Praxl nevezetű orvossal. Késő éjszaka bandukolt hazafelé. Hogy az utat megrövidítse, átment a Szent Péter-temetőn. A holdvilág a felhők hullámaiban úszott és finom köd borította be titokzatos fátyolaival a sírköveket, a bánatos szobrokat, az omladozó kriptákat. A Szent Péter apátság tornyából ide hallatszott a komor óraütés. Mozart meg-megállt útközben és lebírva borzongását, a gyöngén pislogó égi méces világalán olvasgatni kezdte a sírföliiratokat. Oh, mennyi, mennyi ismerős név... Hát ennyire elmult már az idő?... Az ember csak megy-megy előre az élet útjain könnyelműen, mivel sem törődve, míg egyszer észreveszi, hogy idekűnn a temetőben több a jóbarátja, mint odabenn a városban. Lám, itt fekszik a jó öreg Allgauer... a kontra-punktista, aki úgy szerette a bort. És amott Pergmayr, a keresztapja... Kalapáló szívvel, tántorogva állt meg a von Mölk-család kriptája előtt.

Louise... Louise von Mölk nyugszik itt a kőlap alatt... Louise von Mölk, akit karjában tartott egy futó percig, a Mirabell-parkban, a mosolygó szatírszobor alatt, egy holdvilágos májusi éjszakán... Louise von Mölk, aki a másé lett, de nem sokáig... Első gyermeke születésekor meghalt...

Amadeus Wolfgang szíve összeszorult és nagy, sötét szeméből forró könnyecsepp hullott Louise von Mölk síri nyoszolyája fölé.

Azután tovább betűzte a neveket: ime... itt porlad két éve már von Mölk lovag is, Louise testvére, aki miatt Nannerl pártában hervad el... Meghalt ő is, meghaltak mind a ketten, akik annyi keserűséget okoztak nekik... De Amadeus Wolfgang szívében nem lakott gonoszság, se káröröm. Ő nem ismerte a bosszú ízet... És megsíratta ezen az éjszakán Louise testvérét, a lovagot is, aki Nannerlét boldogtalanná tette...

Fejét a válla közé húzta, kicsit borzongott. „A szél... a novemberi szél” — gondolta és igyekezett, hogy minél előbb túl legyen a temető kapuján. A kápolna tetén borzongató hang hűgött. Azután valami sötét árnyék repült el a feje fölött. A Szent Péter tornyában éjfelet kondított a harang...

Hirtelen riasztotta föl merengéséből egy hatalmas fehér alak. A kis kápolna mögött állt elbée, mint a halál anygala. Ijedten hátrált, szeretne volna a szemét behúnyni, de nem lehetett. Titokzatos erő kényszerítette, hogy rámeredjen a fehér lovasra, akinek homloka ragyogni kezdett, mert a felhők közül rátekinített a hold ezüst arca. Egy régen porladó salzburgi nemes úr lovas emléke volt. Amadeus Wolfgang sokszor látta gyermekkorában és most mégis, mégis megijedt tőle, mintha látomás állná az útját... A köd fátyolaiba öltözködő fehér lovasszobor, amelynek komolyan mosolygó, merev arca olyan kísértetiesen sugárzott a holdfényben. Néha-néha mintha megmozdult volna... Amadeus Wolfgang sokáig nézett rá elbűvölve. Azután futni kezdett. Vacogó foggal, hideglelősen menekült a néhai öreg lovag lovasszobra elől és képzelődő füle kemény paták kérlelhetlen csattogását hallotta, még a Getreidegasse sarkán is.

Hajnalba aludt el és a kőlovassal álmodott, amelyik megmozdul éjfélkor a temetőben. Bizonyos, hogy a temetői látomással is találkozni fogunk egykor, a Don Juan operában...

Hieronymus hercegérsek fölülte haragosan engedte el Amadeus Wolfgangot Münchenbe. De elengedte, kénytelen elengedni, mert ez volt Maximilián bajor választófejedelem akarata. Mozart borzasztó kinnal utazott a rozoga postakocsin és utóbb elpanaszolta, hogy az utolsó órákban már nem is tudott ülni maradni, belekapszkodott két bőröndbe és a levegőben tartotta magát, úgy meggyötörte az embertelen ülőhely. „Inkább gyalog utazom, mint ilyen kocsin...” — írta. Münchenben régi barátokra talált: oda plántálódott egész Mannheim. Maga Károly Tivadar nagyherceg éppen úgy Münchenben tartózkodott, mint a Cannabich-család. A két Wendling-nővér, Dorothea és Elisabeth is a müncheni opera csillagai voltak. Amadeus Wolfgang zavarában elpirult, mikor meglátta Dorotheát, szebben, kacérabban és csábítóbban, mint valaha...

Mozart nagy öröme, amelynek nem lehetett párját találni a világon. Münchenbe került a jó Becke és Fiala flótás, valamint Raaff tenorista is.

Aloysia Weber azonban már nincs Münchenben. Már nem fogja énekelni az „Ido-

EZT IS JÓ TUDNI!

Tojásfoltok eltávolítása az ezüstkanalokból. Dörzsöljük végig a kanalát a sütő vaslemezei alatt képződő korommal, aztán puha rongyval fényesítjük át.

*

Kátrányfoltok eltávolítása az üvegből. A foltot vonjuk be vajjal, néhány óráig hagyjuk rajta, aztán meleg vízzel mossuk le az üveget.

*

Az újonnan festett padló sokáig szép és fényes marad, ha langyos vízzel, amelybe egy evőkanál nátronszalicilt és kevés szpiritusz kevertünk, végigmossuk és utána tiszta kendővel azonnal szárazra törüljük.

*

Zsírfojtoknak a tapétából való eltávolítása. Gipszből és langyos vízből készült keverékkel kenjük be óvatosan a foltot. Néhány nap múlva aztán a kiszáradt gipszport kemény kefével távolítsuk el.

*

Az evőeszközök nyelei fekete foltjainak eltávolítása. A megtisztított kések és villák nyelét dörzsöljük be úgynevezett ébenfa-lúggal. Amikor ez megszáradt, kenjük át ritka szpiritusz-lakkal. Néhány nap múlva a fogókat lenolajba mártott gyapjúdarabkával dörzsöljük keresztül.

meneo“ sopránszerepét... Aloysiát Bécsbe szerződtették és ha Mozartnak fáj is egy kicsit a szíve, azért büszke a tanítványára. És még jobban igyekszik, hogy az „Idomeneo“-nak csak azért is sikere legyen...

Hogy megmutassa neki...

Az „Idomeneo“ zenéje nem teljes. Éjjel-nappal dolgozik rajta. Az első felvonást javában próbálták már, mikor a másodiknak a fináléja még nagy gondokat okozott Mozartnak. Közben társadalmi kötelezettségek is elvonták a munkától: gyakorta ebédelt előkelő társaságban Baumgarten grófnénál és Wallerstein hercegnőnél. Seau intendáns is sűrűn meghívta ebédre vagy vacsorára. Ezek „szolgálati“ ebédek voltak, mert az intendáns ilyenkor vendégül látta az opera vezetőit is, akik százféle kéressel, kifogással, kívánsággal ostromolták a szerencsétlen szerzőt. Mozart különösen panaszkodott Le Gros balettmesterre, aki valóságos „seccatore“ és torzán akasztja különös kívánságaival a legjobb falatokat. „A balettbé még ezt, maestro... még amazi, maestro...”

De azért az „Idomeneo“ hangszerelése és próbái közben megír Salzburg részére egy Kyriet, egy Szerenádöt, egy Adagiót és befejezi a kunyoráló Schikaneder számára a megígért áriát. Ezzel azután örökre magához köti a haszonleső ripacsdiraktort, akitől haláláig nem fog megszabadulni...

Gertrud Elisabeth Mara, a müncheni opera új csillaga, sehogyan sem tetszik Mozartnak. Elismeri, hogy gyönyörű a hangja, de szíve nincsen és görögös arca olyan fagyos, mint egy márványszobor. Sokan azt hiszik, hogy Maestro Mozart a férje miatt nem szívelheti Mara asszonyt... Ez a férj tehetségtelen hegedűs, nagyon tolakodó természetű és sok bajt okoz Cannabich zeneigazgatónak, Mozart barátjának. Néhány nappal ezelőtt majdnem botrányba fulladt egy udvari díszhangverseny, mert Monsieur Mara egyszerűen leült az első hegedűs, Signore Canzi helyére, hogy majd ő kiseri felesége áriáját. Cannabich zeneigazgató azonban kikérgette. Nem engedte meg, hogy régi kipróbált első hegedűsét megbántsák... Ebből szédületes botrány lett, Mara asszony abbahagyta az éneket és elszaladt. Erőszakkal kellett visszahozni, — már a fenséges vendégek miatt is! — a férjének pedig az egész mannheimi zenekar füle hallatára hangosan nyaklevest ígérni, mire azután helyreállt a rend.

A münchenieknek azonban nem volt igazuk, mikor úgy hitték, hogy Gertrud Mara a férje és botrányai miatt nem tetszik Mozartnak, aki Cannabich zeneigazgató benső barátja. Oh, Mozart maga sem tudta, miért nem tetszik neki a vöröshajú, magas homlokú, görögös orrú és kétségtelenül széphangú Madame Gertrud... Valahol az öntudat küszöbe alatt, homályos mélységekben fészkelt ennek az ellenszenvennek az oka.

Gertrud Elisabeth Mara ugyanis Weber Aloysia utódja volt Münchenben...

Decemberben ünnepélyes próbát tartottak az „Idomeneo“ első két felvonásából. A próba a választófejedelmek rezidenciájában volt, egy hosszúkas teremben, amely hasonlított a híres salzburgi Karabinier-Saalhoz. A „Kurfürst“-ön kívül megjelent Károly Tivadar, a mannheimi nagyherceg is, aki szíves barátsággal üdvözölte Mozartot, Wallerstein herceget, Seau gróf és még sok más előkelőség. A mannheimi zenekar Mozart vezényletével csodálatosan játszott. Oh, az „overtüre“ gyönyörű volt... Raaff, az öreg tenorista is kített magáért. Ő nagyon derek ember, becsavagyó művész, a hangja is elég szép... a korához képest... De Mozart mégis úgy érzi, hogy szürke... fölöttébb szürke az előadása. Olyan, mint a haja... De hát mit tegyen? Elvegye tőle a szerepet?... Nem, nem, borzasztó az ilyen öregedő énekesnek a sorsa. Egyszer ugyanis bekövetkezik, hogy elnémul örökre a zenekar, kialszanak a gyertyák a rivalán és ráborul a felejtés függőnye szegényre... Mozart gyöngéd lelke nem engedte, hogy ő siettesse a véget. Ez hálátlanság is lenne. Raaff jóbarátja volt Mannheimban és utóbb Párizsban is találkoztak, ahol sokat, oh, igen sokat beszélgettek Aloysiáról...

Ez a De Prato is borzasztó... Nem tud intonálni... És micsoda gurgulázó torokhangjai vannak... Skandalum! Mozart szeretné a fejéhez vágni a karmesteri pálcát. Csak a nagy ária szépsége vigasztalja meg: „Se il padre perditì...“ Ez nem rossz, igazán nem rossz... Majd Raaffon is segítünk. Ott van a baj, mikor ezt énekli: „Fuor del mar ho un mare inseno...“ Hosszú a szöveg, fárasztó a „ritartando“... Majd megrövidítjük...

A földalatti hangot pedig mégis a vadászkiürtöknek kell kísérni és kevesebb posaun-t, jóval kevesebbet!

Olyan kínzó hurutja volt, hogy alig tudta visszatartani a köhögését. Mi lenne, ha beleköhög az „Idomeneo“-ba? A magas fenségek előtt... De a katarrhus megjuhászodott a muzsikától, visszahúzódott odvába és egyelőre hallgatott. Nem úgy a Kurfürst, aki az első felvonás után, mikor Mozartnak az etikett szigorú parancsára kézcsókra kellett elébe járulni, hevesen fölkiáltott:

— Bravo... charmante... Ez igazán becsületére válik, Maestro...

Azután megveregette az arcát, mint egy kis kutyaét. Nevetett.

— Csak azt nem értem, hogyan férhet el ennyi nagyszerű muzsika ilyen kis fejben? Őfensége szellemességén mindenki nevetett. A hódolattól haldokolva nevettek, mint Bizáncban mondani szokás... Mind... Még Károly Tivadar nagyherceg is. Amadeus Wolfgang elpirult, elkomolyodott, rettentő ostobának érezte a Kurfürstöt. De azért egy perc múlva már ő is mosolygott. Nem őfensége tréfáján, hanem azon, ami az eszébe jutott. Az jutott eszébe, hogy Hieronymus őhercegsége is mennyire nevetett volna ezen a magas szelleméségen... Bizonyára nevetett volna, még pedig ugyan-csak haldokolva a meghatottságtól, a hatalmas Kurfürst előtt...

A „Idomeneo“-nak óriási sikere volt az operában is. A karnevált azonban elhalasztották, mert Mária Terézia császárnő meghalt. Mozart meghatottan gondolt a jó császárnőre, akitől egyszer gyűrűt és csókot kapott. De a következő pillanatban összeráncolta a homlokát és belemerült gondoljaiba. Mert a császárnő halála Mozartnak gondot okozott. Az „Idomeneo“ előadásaira ugyanis csak gyászruhában lehet most már elmenni s Nannerlnek a gyászruhája nagyon kopott. Ő pedig göröcsösen ragaszkodott hozzá, hogy szegény boldogtalan nővére Münchenbe jöjjön és tanuja legyen az „Idomeneo“ sikerének... Kevésbé újév után Bécsbe rendelte Mozartot Hieronymus hercegek, aki maga is a császárok városában tartózkodott egész udvartartásával. Mozart első gondolata az volt, hogy viszontlátja Aloysiát. Sietett Bécsbe, ahol a hercegek szállásán helyezkedett el, hátul, egy kis cselédszobában. A hercegek asztalánál ebédelt, de nem annál az asztalnál, ahol őeminenciája... Oh, korántsem... a lakájokkal, a szakácsokkal és két soprán-énekesel, Brunettivel és Cecarellivel egy asztalhoz ültették. Az asztalfőn a két főkomornyik ült, azután a lakájok és közvetlenül a szakácsok előtt maestro Mozart...

Fizetést egy fillért sem adott a hercegeknek. Kénytelen volt elkölteni azt, amit Münchenben keresett. Egy estén aztán — havas este volt — mikor háborogva bolyongott Bécs utcáin és hosszan nézte a Hofstallgasseban Aloysia Weber kivilágított ablakait, elhatározta, hogy elég volt. Elég a megaláztatásból, elég a cselédsorból. Jöjjön inkább a bizonytalanság, jöjjön a sötét nyomorúság, a vándorbot, minden inkább, de nem új többé a szakácsok és lakájok között a felfuvalkodott hercegek cselédszobájában... Ő, Wolfgang Amadeus Mozart, aki oly forrón szereti még most is... még egyre szereti a hütelent, az A-moll szonáta tündéréit, a bécsi opera soprán-énekesnőjét...

(Folytatjuk)

A kultúra csodája (L. Wood rajza a „The Sketch”-ből)

„Tetszik ismerni a legújabb viccet..?”

A viccek elmondása minden valószínűség szerint épp oly régi, mint maga az emberiség. Ma már ugyan nem lehet határozottan megállapítani, hogy Ádám ősapánk Éva ősanánkát, vagy pedig az öreg Ábrahám Sára asszonyt szórakoztatták-e viccekkel, de azért mégis születtek már ebben a homályos őskorban is kacagató történetek, amelyek az emberek hibáit és gyöngéit figurázták ki, amire vonatkozólag csalhatatlan bizonyítékok állanak a rendelkezésünkre.

A viccek elmondóit két csoportba sorolhatjuk: az egyik csak a megfelelő alkalmat használja fel arra, hogy viccet mondjon, a másik „permanens” viccelő. Ettől az utóbbi fajtától nagyon rettegnek embertársaik. A legtöbb esetben kis notesz van náluk, amelyben minden alkalomra megfelelő vicc található, ami azonban — a hallgatóság szerint — egyáltalán nem találó, sőt kellemetlen. Kávéházban, villamoson, utcán, esőben, napfényben, hóvihárban állandóan felhangzik a csatakiáltásuk:

— Tetszik ismerni a legújabb viccet?...

És feleletet sem várva, elmondják, akármilyen fájdalmat is okoznak ezzel embertársaiknak. Nehogy azonban azt higgyük, hogy ezekben az emberekben humor és szellemesség van. Ellenkezőleg. Éppen szemtelenségüket, sőt korlátozottságukat akarják elfeledtetni és áthidalni a hallott és betanult viccek elmondásával.

A vicc csak akkor lehet jó, ha nem hosszú, ha a hallgatóság hangulatában és beszélgetésében gyökerezik és ha váratlan, frappáns a csattanója. Az igazi viccekkel úgy vagyunk, mint a népdalokkal: a szerzőt senki nem ismeri. Születnek, gyorsan elterjednek és beszárnyalják a várost, sőt az országot. Természetes, hogy vannak szellemes emberek, akik maguk is gyártottak tömegtelen sok tréfát és viccet. Ez a humorista-faj azonban egyre jobban kezd kipusztulni. A legjobb mai vicceknek ismeretlen az alkotójuk.

Külön tehetség és rutin kell a viccek elmondásához, aminek nem mindenki ért. Érdekes az a pszichológiai megfigyelés, hogy a jó viccek jó előadónak a vicc elmondása sokszor nagyobb gyönyörűséget okoz, mint magának a hallgatóságnak. Az ilyen igazi anekdotázó rendszerint halkan kezd bele a vicc elmondásába. De a második pillanat-

ban már észbe jut egy, még ennél is jobb vicc, amit feltétlenül el akar mondani. Ezt a jobbnak tartott viccet végiggondolja magában és alig várja, hogy befejezze a megkezdett anekdotát, ezekkel a szavakkal folytatja:

— Most fogok azonban egy pompás viccet elmondani! — és szinte sugárzik az arca a büszkeségtől. Vigjátékokban, boházatokban és operettekben a helyzetkomikum nagyobb hatást szokott kiváltani, mint az úgynevezett szójáték. Mindez azonban csak az első előadás után derül ki, mert a közönség teljesen kiszámíthatatlan. Sokszor annak a viccnek van a legnagyobb sikere, amit a főpróbán végleg törölni akartak a darabból. A szellemes, pointírozott vicc pedig eredménytelenül hangzik el. Sok minden függ a színésztől is. A legnagyobb sikere az úgynevezett extemporeizált tréfának van, amely valami aktuális esetet, vagy személyt figuráz ki és amely legtöbbször az előadás lázában születik meg a színész ajkán, de aminek aztán olyan hatása lesz, hogy napról-napra meg fogja ismételni. A régi időkben az ilyen „rögtönzés” állandó szokás volt a színházaknál, sőt a közönség egyenesen megkövetelte kedvenc komikusától. Ma azonban a színházi fegyelem szigorú büntetéssel sújtja a színészt, aki rögtönözni merészel. Még akkor is, ha sikere van.

Robinson szigetén

A serdülő ifjúkortól kezdve minden emberben él a vágy a trópusi vidékek kalandokkal teli túlfutott levegője után. Ez a vágy kergette Wolfgang Weber, egy német fiatalembert, hogy meglátogassa a Juan Fernandez szigeteket, Robinson híres szigetét. hogy ott Robinson módjára maga is egy hónapot töltsön el. Tavaly júliusban indult útnak Weber Berlinből a szigetekre, Valparaison keresztül. Innen továbbhajózott a Tűzföld irányában, kis vitorlás motorossal.

Robinson szigetén a természet hatalmas, mesterséges öblöt vajt ki, amely valamikor tűzhányó volt, de emberemlékezet óta nem tudnak ott semmi-féle vulkanikus kitérésről. A hegyoldalakat ma örökzöld lepi be. Innen szándékozott Weber bejárni Robinson egész birodalmát, különösen pedig az úgynevezett „angol kikötőt”, amelynek partján, még ma is látható Robinson első sziklabarlangja.

Robinson szigetének német vendége ott tartózkodásának harmadik napján vezető segítségével elindult az úgynevezett „Plazuela del Yunque” megtekintésére. Ennek a hegyné a megmászása bizony jónéhány izdadságceppbe került. Az ósrégi ösvény bozótok, gyökerek között vezet és a hegymászkó léptei alatt zúgva gördül a mélybe a kő. Lassankint azután megvilágosodik a tájké, a turisták kijutnak a bozótokból és vagy kétszázötven méter magasságban egyszerre csak fensikák válik a hegy, világoszöldben virít a rét és gyönyörű panoráma tárul a néző szeme elé. Patakok zúgnak, a kék égen ragyog a nap. Ezen a helyen ültette fel sátrát az új Robinson.

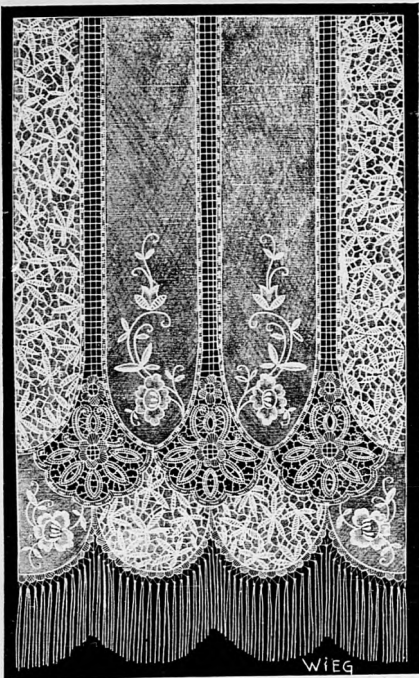
A következő nap azután a csomagjait szállította fel, de előbb kertészollóval tette járhatóbbá az utat. Három napig tartott, amíg minden láda és doboz felkerült a hegyre az ösvérháton. Az új Robinsonnak addig a tisztást kellett lakhatóbbá tennie, egyben pedig a sült-főzést is magának kellett végeznie. Az új Robinson azonban nem elégedett meg mindezzel, virágokat ültetett, kukoricát, burgonyát, hagymát, uborkát, kelkáposztát, borsót, paradicsomot, stb. Ez nem volt kis munka, mert az új Robinsonnak az öntözéshez való minden csepp vizet a távoli patakból kellett hoznia, legtöbbszörre a tűző nap alatt. Robinsonunknak azonban mégis sikerült egy magasban csörgedező patakot kerülni utakon a Plazuelára vezetni.

Így teltek-múltak szorgalmas munkában az új Robinson napjai. Csak néha-néha érkezett látogatója az öbölből s a vendégei minduntalan csodálkozással fejezik ki afelett, hogy valaki a civilizált világól idejön ebbe a magányba s kedve van a sasok, sziklagalambok és vadkecskék birodalmában bennszülöttet játszani. Mindig aziránt faggatták az új Robinsont, vajjon nem fél-e. A Juan Fernandez szigetek lakói ugyanis nagyon szívélyesek és udvariasak, de rettenetesen babonásak, gyávák és meg vannak győződve arról, hogy túlvilági hatalmak uralkodnak a szigeten. Megcseggő vadzövdve továbbá arról, hogy öreg kalózok hatalmas kincseket ástak el a sziklák tövében. Csak egy született francia van a szigetlakók között, aki kert- és földmunkákkal foglalkozik. A házakat földből és szalmából, meg szárított fűből kevert anyagból készítik s az így épült házak olyan erősek, mintha kőből készültek volna.

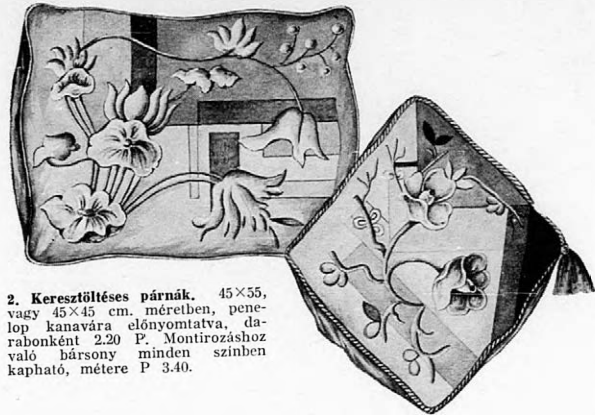
A Robinson Crusoe, illetve Selkirik Sándor nyomát fűrkész Wolfgang Weber csak vasárnaponként látogatott le a völgybe, hogy postáját elintézzé és friss húst meg halat szerezzen. Wolfgang Weber romantikus élményeiről szóló visszaemlékezéseiben ír az óceáni klímáról is, amely oly enyhe, hogy Robinson szigetén a legcsodálatosabb nagyságú gyümölcsök teremnek. A sziget vadkecskékét számadokkal ezeltők emberek telepítették oda és az igazi Robinson, amint ismeretes, élelmiszer hiányában vadászott is rájuk. A Juan Fernandez-sziget halászlái néha szintén vadászatot rendeznek ezekre a kecskékre, természetesen jó fegyverekkel. A kecskék azonban nagyon óvatosak és az idők folyamán szűnik is a környezethez idomult, úgy, hogy nehéz őket felismerni.

Kigyók, gyíkok, varangyok teljesen hiányzanak Robinson szigetén, helyettük vadgalambok, szelíd galambpárok leszármazottjai röpöknek nagy csapatokban. Rajtuk kívül a teljes állatvilágát tarka színeikkel a barátságos kolibrimadarak teszik jellegessé.

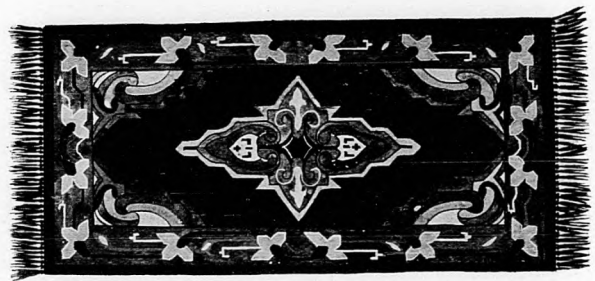

1. Sztór-függöny tüllből és esipkeszövetből, varrott klüni csipke díszítéssel. 150 cm. széles ablakra való függönyhöz a klüni csipke-motív előrajzolva vászonra szalagokkal együtt 16 P. Rendelés esetén a csipkét megkezdve küldi a cég. 300 cm. széles tüll métere 6 p. 180 cm. széles esipkeszövet métere 6 P. Ezen sztór 150×260 cm. méretben teljesen készen 75 P.

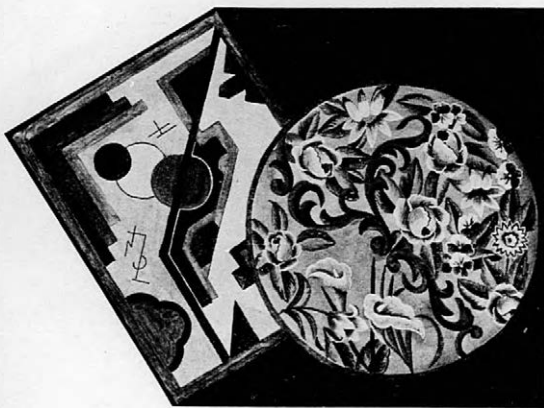

2. Keresztöltéses párnák. 45×55, vagy 45×45 cm. méretben, penelope kanavára előnyomtatva, darabonként 2.20 P. Montirozáshoz való bársony minden színben kapható, métere P 3.40.

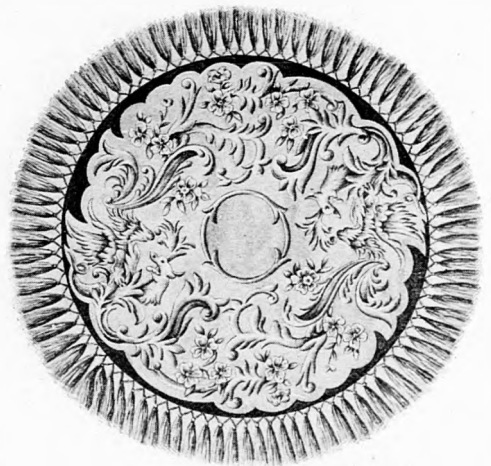

3. Perzsaaszönyeg. Előfestve varrott perzsaának elsőrendű lenkanavára 60×100 cm. méretben P 6, 80×120 cm. méretben P 10, 100×160 cm. méretben P 15. Hozzáva'ó gyapjufonal kilója P 13.50. Leszámolható mintalap ára P 3.

Wieg
testvérek
tervei

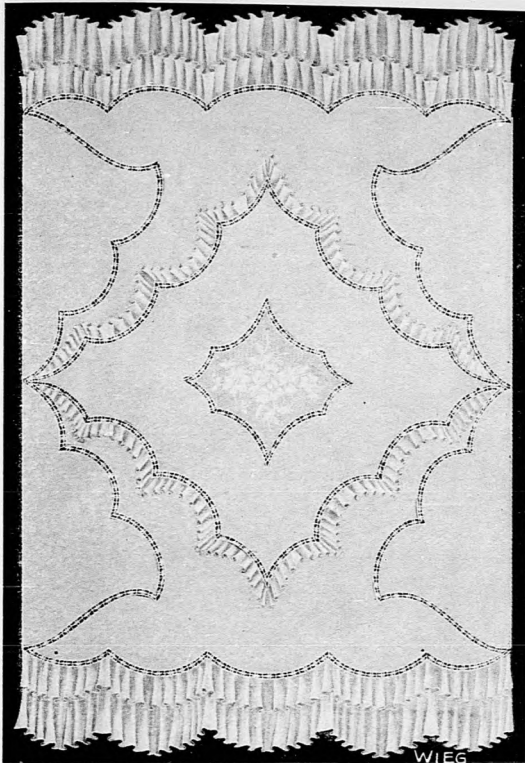

4. Diszpárnák. Bármelyik előfestve kapható. A kerek mérete 50×50 cm, a téglalaakü mérete 50×60 cm. Bármelyik ára P 2.50 Berliner fonal moiringja 10 fillér.

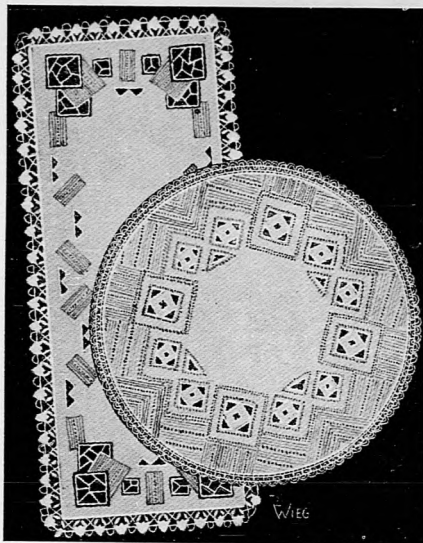

5. Gobelin-asztalterítő. 100×100 cm. méretben Rubens kordóvára előfestve P 16. 110×110 cm. méretben 19 P. 150×150 cm. méretben P 32. Hozzáva'ó gyapju'onalak a legolesőbb naplárón kaphatók.

Fenti kézimunkák a rajzokat készítő kézimunkacégnél rendelhetők meg. Rendelés alkalmával kérjük közvetlenül az illető céghez fordulni. Érdeklődés esetén 20 fillér, rendelés alkalmával 50 fillér portódíj küldendő
WIEG TESTVÉREK KÉZIMUNKAHÁZ CÍME: BUDAPEST, IV. KER., DEAK FERENC-UTCA 19 SZAM

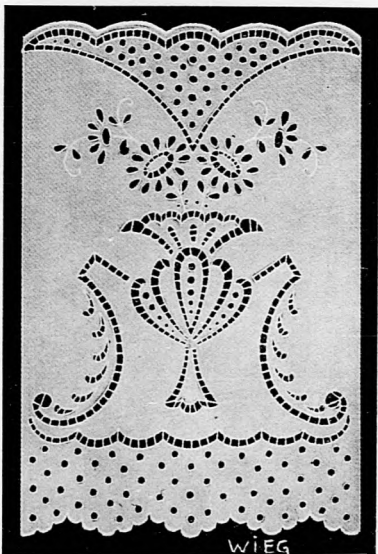
6. Grenadin ágyterítő. Fehér vagy ekrű színben, 220×330 cm. méretben, teljesen készen 55 P. A közepén levő tüll motív előrajzolva 3 P. A grenadin métere 150 cm. szélességben P 2.90. Összekötő betét métere 14 fillér.

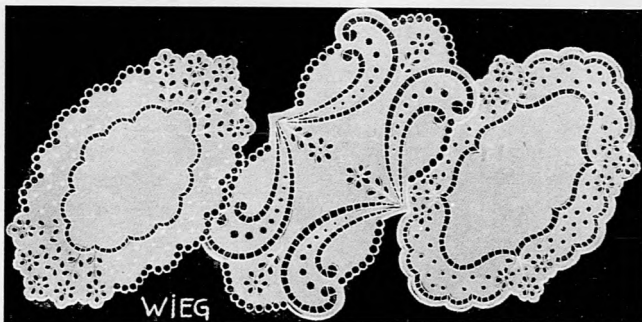
7. Modern mintájú miliő és futó. Vásznonra előrajzolva darabonként P 2.50. Bármelyik szűrőszablonja P 1.20. A széléire színes pamutból csipkét horgolunk. Jól mosható Indanthren fonal 2½ dekás motringokban 1.10 P.

8. Gobelin-párnák kereszti-, vagy gobelinöltéssel. A kerek mérete 50×50 cm. az oválisé 50×60 cm. Rubens-kanavára előfestve, darabonként 4 P. Pene-lap-kanavára előfestve darabonként P 2.50. Bármelyik méretben előhúzza is megrendelhető.

9. Madeira vitrázs. Finom opálbatszitra előrajzolva, 55×85 cm. méretben, ára darabonként 2 P. Teljesen készen, hímözve, kézi hímözéssel 9 P. Géppel hímözve P 6.50. Szűrőszablonja 1.20 P.

10. Madeira-tálcakendők, 30×40 cm. méretben, előrajzolva, a 3 darab P 2.40. Készén, géppel hímözve darabja 3 P. A 3 drb. szűrőszablonja 1.20 P. Hozott anyagra előrajzolás díja 30 fillér.

Fenti kézimunkák a rajzokat készítő kézimunkacégnél rendelhetők meg. Rendelés alkalmával kérjük közvetlenül az illeté-
céghez fordulni. Érdeklődés esetén 20 fillér, rendelés alkalmával 50 fillér portódíj küldendő.
WIEG TESTVÉREK KÉZIMUNKÁHÁZ CÍME: BUDAPEST, IV. KER., DEAK FERENC-UTCA 19. SZÁM.

A TÁRSASÁGBÓL

Kedves hölgyeim,

ezt a valóban megtörtént esetet kegyeskedjenek meghallgatni: Berlinből Bukarestbe közös hálófülkében utazik egy német és egy erdélyi magyar. Az első éjszakán a német olyan éktelen horkolást rendez, hogy a magyar le sem tudja hunyni a szemét. A magyar ezért bosszút esküszik és a másik éjszaka előit így szól a némethez:

— Nézze, kérem, én bevallok valamit...
— Én éjszaka néha furcsán viselkedem, másként ide-oda, de az nem tesz semmit... Tudja, holdkóros vagyok...
— Elmúlik a másik éjszaka és a magyar megkérdi a berlinitől:

— No, hogy aludt?
— Menjen, hagyjon nekem békét! — kiált rá a német. — Egyetlen pillanatra se hűnytam le a szemem!... Egyre csak azt lestem, hogy maga mit fog csinálni...
Mondanom sem kell, hogy a magyar ezen a második éjszakán, minthogy nem zavarta a német horkolása, ki-
tűnően aludt.

Beszámoló.

Dr. Serédi Jusztinián hercegprímás dr. Hamvas Endrét hercegprímás titkárrá, dr. Bartmann Miklóst pedig főszentszéki jegyzővé nevezte ki. — A kultuszminiszter dr. Straub János és dr. Okró Sándor adjunktusoknak, dr. Becker István tanársegédnek és dr. Waltner Károlynak egyet. magántanárokká történeti képesítését megerősítette. — Kedves előfizetőink közül Szép Györgyné járásbírósi elnök neje Keszthelyről, Rak-sányi Kálmánné és Kovács Mária Balaton-Révfülöpről, Monostori-né Keresztessy Mária és kisleánya, Mária Tihanyból, vitéz Varga Mihályné Roseggers Waldheimatból, dr. Donner Lászlóné Mátrafüredről, dr. Kincssy Istvánné Balatonzamárdiból, Hegedűs Béláné Sárospatakról, Tengerdi Józsefné Balatonboglárról, g. Havas Jolán Vácról, bagotai Lengyel Aurélné Hajdúszoboszlórról, Petrovác Gyuláné orszgy. képv. neje Veldenből, Harmath Béláné Szántódról, Anheuer Istváné Csupakról, Maróthy Gézá-né ezredesné a Balaton mel-lől, dr. Szelle Józsefné Nő-g-rádverőcéről, dr. Demeter Jánosné polg. isk. tanár Balaton-füredről, Raisz Miksáné Balatonföldvárról, g. Gödör Gitta és Emmy Gárdonyiból, dr. Szinnyey Géza igazgató, neje, Baba leánya és Őcsi fia pedig Balatonalmádiból küldött szíves üdvözlöt, amit hálásan köszönünk és hasonlóan szívvel jövő üdvözléssel viszonzunk.

Pardon, tévedés!

Ubul gróf találkozik Arisztóddal. — Kéhlek, — mondja felháborodott hangon, — ez a Tassziló egy ostoba fráter.
— Miéht, kéhlek? — kérdezi Arisztid.
— Képzeld, kéhlek, összetévesztett engem Árpád fejedelemmel, — méltatlankodik Ubul gróf.

— Képtelenség. Hogy téveszthetett össze?

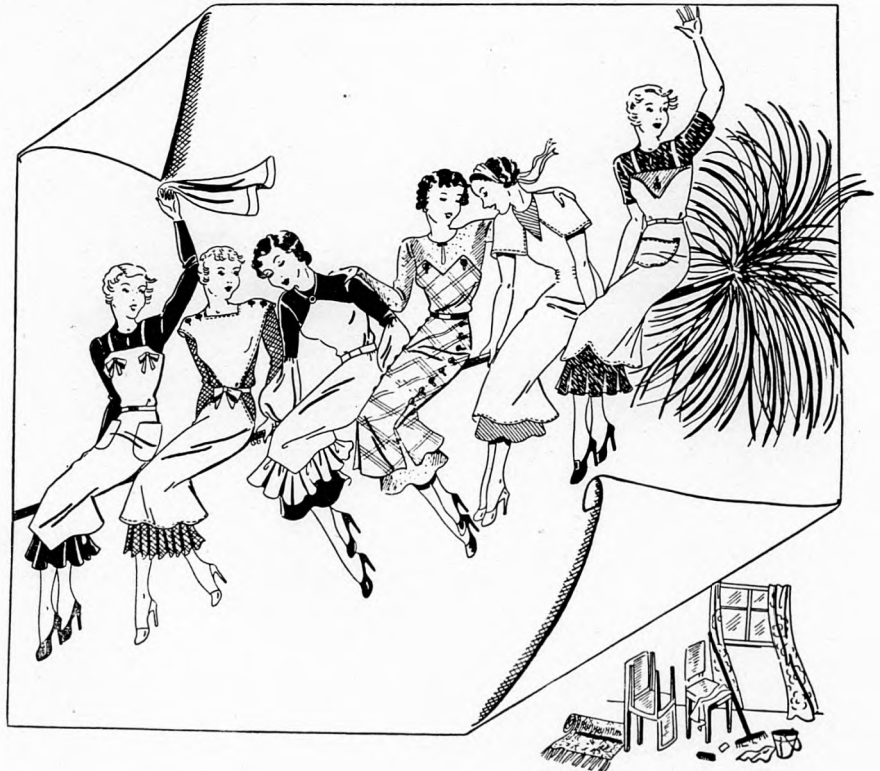
— Szembejött velem az utcán, — magyarázza Ubul gróf, — és azt mondta, kéhlek, hogy ezer éve nem látott.

Hímen-hírek.

Néhai Niedermayer Imre, rábacsanaki földbirtokos és neje Fekete Mária leányát, Rózsikát, kedves előfizetőnket a rábacsanaki róm. kath. templomban oltárhoz vezette Szabados Béla m. kir. honv. főtisztv., százados, mérnök Szombathelyről. — Kovács Gizike, fűzesgyarmati kedves előfizetőnket eljegyezte Németh Béla református tanító, Szirma. — Szakál Nusi kedves előfizetőnket Székely Imre Kálmán dr. ügyvéd, Szakál Juci kedves előfizetőnket Szenttamási Alajos m. kir. százados oltárhoz vezette a Szent Ferencrendiek pasarétiúti kápolnájában. — Rösztler Károly győri könyv- és papírnagykereskedő és neje, Nusser Anna családi körben ünnepelték házasságuk 25. évfordulóját. — Monek Ilike szombathelyi kedves előfizetőnket a szombathelyi Szent Domonkos-rendi Nővérek templomban oltárhoz vezette Bendefy Sándor büki Máv. tiszt. — A jegyes- és házaspároknak, valamint az ezüstlakodalmas házaspárnak szívből jövő, őszinte jókívánásainkat küldjük.

Nyaralási hírek.

Kedves előfizetőink közül palásti és mezőkeszi Palásthy Lászlóné alezredes neje Balatonfenyvesen, Pozsonyi Józsefné Gyömrőn, Feledy Gyuláné Füleken, dr. Jámbor Jánosné Balatonzsep-lakon, Kántor Lajosné Komjátin, Kis-bocskói Ferencné Salgóbbányán, Kun Ilona Makón, dr. Czipott Györgyné Ujhután, Balogh Bözsi Pusztakovácsin, dr. Kerékffy Gilbertné Hévízszent-andráson, Paldágyi Józsefné Bocsdar-lapújton, Nyáry Lajosné Balaton-almádin, Pechó Jolán Bakonyzent-lászlón, Csegény Istvánné Mátraházán, Berlinger Györgyné Csesznekben, Schnei-der Rezsőné Parádon, Speczián Gyuláné Balatonzárszón, Berinza Istvánné Somoskőújfalun, Bodó Lajosné Zala-apátin, Miklós Árpádné Sashalmon, Kovács Ferencné Zegiestowban, vitéz Lovay Ferencné Balatonbogláron, Váczy Sándorné Szöregben, Staár Lajosné Balatonzsep-lakon, Szőke Zsuzsanna Kö-röstarcsán, Jakabffy Józsefné Hosszú-hetényen, dr. Bock Pálné Körmenben, Viola Istvánné Tápiaószentmártonban, báró Thoroczky Viktorné Sauerbrunn-ban, Rákos Emilné Sándorfalván, Lehefi Antalné Rajkán, Dévényi Istvánné Nyir-egyházán, udvardi Molnár Emilia Tol-nán, falkai Cseh Ernőné Balatonföld-váron, dr. Gyöngyössi Imréné Aszáron, Hartay Rezsőné Derecskén, Horváth Józsefné Balatonfenyvesen, Sztikey Béláné Révfülöprőn, vitéz Molnár Józsefné Balatonalmádin, Pohl Béláné Szántódon, balázsfalvi Kiss Mária a Tátrában, Makó Károlyné Somoskő-újfalun, komádi Kruchió Margit Mező-túron, Moizer Imréné Fonyódon, özv. Mandl Jánosné Jászberényben, özv. derséri Bolemán Vilmosné Gödöllőn, Imre Gyuláné Kővágóörsön, Miklós Sándorné Tolnáon, Niedermayer Kálmánné Kiskunfélegyházán, Ptiemann Rezsőné Lausanneban, dr. Kincssy Istvánné kedves előfizetőnket pedig Balaton-zamárdiban élvezzi a nyaralás örömeit.

Házi kozmetika

A szépség és az alvás

Írta: Dr. FOLDES MIKLÓSNÉ

Az alvás a szervezet és az idegrendszer pihentetésére szolgál. Az egészséges alvás ideje alatt gyűjti össze a test és lélek azokat az erőket, amelyek az ébrenlét ideje alatt a testi és szellemi munkát szolgálják. Az alvás és ébrenlét ideje mindig harmónikusán kell változassák egymást, hogy a test és lélek a napi munka közben elhasznált energiákat pótolhassa.

Az egészséges alvás a szépségnek elengedhetetlen kelléke. Hiszen a sok fizikai, különösen az idegmunka kiül az arcra és időelőtt fáradttá teszi és öregíti a vonásokat. Hát még mennyire káros kozmetikailag az oly egyén életmódja, ki megfelelő fizikai és szellemi munka mellett nem nyújtja szervezetének a kellő idejű pihentető és felfrissítő alvást.

Hiszen élénken beszélő tudományos kísérletek vannak erre vonatkozólag. Ha a ketrebe zárt kísérleti állatnak a legjobb falatokat nyújtják, de állandó ingerléssel megakadályozzák az alvását, az állat pár nap alatt elpusztul.

Hogy kinek mennyi a szükséges alvási ideje, az egyéni dolog. Általában felnőtt embernél 8 órát szoktak megjelölni mint normális alvási szakot. Azonban vannak, kiker sokkal kevesebb alvásra elegendő, másoknak viszont szükségük van 10 órai alvásra. Körülbelül az a mértéke a kielégítő alvásnak, hogy 20 percet a felkelés után meglegyen a kipihenttség és frissesség érzése.

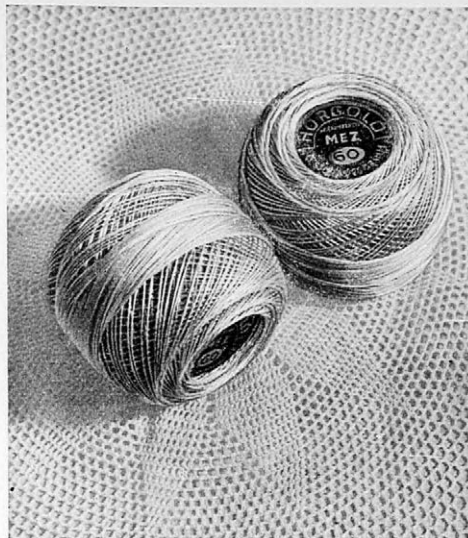
Vannak bizonyos apróságok, melyek szerepet játszanak az egészséges, nyugodt alvás biztosításában. Lehetőleg nyitott ablak mellett aludjunk. De feltétlenül legalább este, lepihenés előtt jól szellőztessük ki a szobát. A fekvőhely ne legyen túlpuha. A takaró se legyen túlvastag, illetőleg túlmeleg, mindenesetre alkalmazkodjék az évszakhoz. Fontos, hogy ne fogyasszunk közvetlen lefekvés előtt túlbőséges vacsorát, főleg ne izgató fűszeres ételeket. Vacsora utáni séta kedvezően befolyásolja a nyugodt alvást. Lehetőleg tegyünk meg mindent, hogy az egészséges, felüdítő alvást magától következzék be és ne szoruljunk rá a ma annyira szomorúan divatos álmatlanság elleni szerekre.

Mert jegyezzük meg jól, hölgyeim, hogy a fejlett kozmetika időszakában is egyik legfontosabb és legolcsóbb szépfőszerünk a nyugodt, felfrissítő alvás.

KOZMETIKAI ÜZENETEK:

«**Klárka.**» Férfiak pattanásos, mittenszerű arcát is ugyanolyan szerekkel és eljárásokkal szokták kezelni, mint a nőké. Használjon az illető rendszeresen egy zsírtalanító arczeszt és «Sulfamyl» kénpúdert.

«**Dunántúli.**» Helyi soványodást kenőcs-szerű anyag egyszerű használata által nem lehet elérni. Csakis mechanikus gépkezelések és egyidejű orvosi előírt gyógyszerek szedésétől lehet e téren eredményt várni.

MEZ

*horgolóval
dolgozni
élvezet*

Házi tanácsadó

A politúros bútorok vízfoltjait, amik nagyon elcsufítják a bútort és amiknek előidézéséhez néhány vízcsepp elegendő, dörzsöljük be petróleummal, táblaolajjal vagy pedig rendes kenőolajjal. Néhány percig így hagyjuk, aztán puha kendővel zsírt dörzsölünk rá és fényesre polírozzuk.

*

A linóleum faltjainak eltávolítására legjobban bevált szer a forró tej, amellyel hosszabb ideig kenetjük a foltok helyét.

*

A függönyhúzó-zsinór könnyebben működik, ha száraz szappannal jól bedörzsöljük.

*

A bőrbútor tisztítása benzinnel történik. Amikor aztán kiszáradt, lenolaj és ecet egyforma arányú keverékével kenjük be, végül gyapjúdarabbal fényesre töröljük.

*

Pecsétviasz-foltokat a szövetanyagból úgy távolítunk el, hogy a foltot spiritusszal megpuhítjuk és az ily módon feloldott pecsétviaszot tompa késsel kivakarjuk a szövetből.

*

A szivarhamu, mint tisztítószer, kitűnő az ezüstből, aranyból, sárgaréz-ből és ónból készült fémtárgyak fényezésére. De még ennél is jobb a

szivarhamuból és petróleumból készült keverék, amit puha kendőre teszünk és azzal dörzsöljük fényesre a tárgyakat.

*

A politúros bútor karcolásait oly módon tüntetjük el, hogy új parafadugót lenolajba mártunk és ezzel óvatosan végigdörzsöljük a bútor megsértett helyeit.

*

Fabútor repedéseit úgy javítjuk ki, hogy méhviaszot és megfelelő színű festéket veszünk, amit aztán langyos állapotban belenyomkodunk a repedések hézagaiba.

Minden

háziasszonynak

látnia

kell!

Őszi

Lakberendezési és Háztartási Vásár

IPARCSARNOK
Aug. 31. – szept. 16

Belépődíj 1 pengő

DIVATREVIK

H A Z T A R T A S

Cellerleves. Csontból zöldséggel rendes levest főzünk, teszünk bele minden személyre egy kisebb megtisztított, jól megmosott cellert és a zöldséggel együtt puhára főzzük. Ezalatt világos rántást készítünk, beletesszük a levesbe, felfőzzük és azután átszűrjük. A cellereket a zöldség közül kiszedjük, szitán átpasszírozzuk és az átszűrt leveshez adva, újból egyszer felfőzzük. A levesestálban eldörzsölünk egy tojás sárgáját 3 deci jó savanyú tejfőlével, a levest ráöntjük és zsírban pirított zsemlyekockákat adunk hozzá.

Gombával töltött paprika (előétel). A paprikákat kimagozzuk, forró vízzel leforrázzuk. Egy kiló megmosott paradicsomot forró vízbe téve felfőzzük, szitán áttörjük. A töltelékhez, ha szárított gombából készítjük, a gombát előbb puhára pároljuk, ha frissből, akkor leforrázzuk. 15 deka friss, vagy szárított vargányagombát veszünk és fentiek szerint járunk el vele. 5 deka rizst puhára főzünk. A gombát apróra vágva, egy fej reszelt hagymával megpároljuk, hozzákeverjük a félig megfőtt rizst, egy tojást, izlés szerint sót és borst adunk bele és ezzel a paprikákat megtöltjük, behelyezzük a paradicsommártásba és lassan főzzük, míg a paprikák megpuhulnak.

Libamájás szeletek (szendvicsnek). Egy libamáját kisebb darabokra vágunk és néhány champignon-gombát szintén darabokra vágunk. Serpenyőben kevés zsírban, fél fej hagymát karikára vágva szép világossárgára pirítunk, hozzáadjuk a libamáját, gombát, kevés majoránna, zöldpetrezselymet és sót és jól áttörjük. A zsírt leöntjük róla, néhány csepp kenyéket, vagy rumot teszünk bele és számára keverjük az egészet. Vékony kenyérszeleteket megpirítunk, megkenjük vékonyan vajjal és a májpúrt jó vastagon rákenjük. Tálalás előtt jól melegítjük és melegen találjuk.

Főtt levestűs felhasználása. A kifőtt húst kockára vágjuk s ezalatt $\frac{1}{4}$ kg nyers sertésúsból rendes pörköltet készítenek hagymával, a főtt húst s bele-téve, tovább pároljuk. Ezalatt 25 deka rizst hagymás zsírban megpirítunk, feltöltjük annyi vízzel, vagy levestel, amennyiben a rizs megpuhul, adunk hozzá finomra vágott zöldpetrezselymet és apróra vágott sovány sonkát. A tálra koszorú formában elhelyezzük a sonkás rizst és a közepére felhalmozva a pörköltet, a levébe tejtelt és piros paprikát keverünk és alája öntjük. Forrón adjuk fel.

Tyúk vagdalva. Egy nagy tyúkot megtisztítunk, a hátán a bőrét hosszában felhasítjuk éles késsel, vigyázva megnyúzzuk. A begyét azután vesszük ki. A bőrt bevarrjuk, hogy csak a hátán legyen nyílás. 40 deka borjúcombot a tyúk húsával együtt kétszer átदारalunk. Egy jó kanál zsírt hozzákeverünk, adunk

bele 2 egész tojást, kevés citromhéjat, egy citrom levét, sót, kevés reszelt hagymát, egy zsemlyét vízben áztatva s jól kicsavarva és a hússal együtt az egészet jól elkeverjük. Négy tojást keményre megfőzünk, megtisztítjuk és félretesszük. A bőrbé betöltünk egy sor töltelékkel, rá rakjuk a kemény tojásokat, továbbá hosszúra vágott sonkszeleteket, főtt makarónit és hosszúra vágott ecetes uborkát. Rátesszük a töltelék többi részét és a bőrt összevarrjuk. Akkor ruhába bekötjük és ecetes pácban, melybe fél pohár fehér bort adunk, egy óráig csendesen főzzük. A léből kivéve, két deszka között megpréseljük. Másnap a ruhából kibontjuk, vékony szeletekre vágjuk, csinosan díszítve találjuk.

Naptól kifakult haját
rendbehozza a
Feketefejű
hidrogén
shampooon!

Keesege hidegen. A halat megtisztítjuk, belét kivesszük, megmossuk, halfőzöbe tesszük, karikára vágott zöldséggel, babérlevelet, szemesborst, sót, vizet és ecetet adunk hozzá, hogy a halat ellepje, főni tesszük és a levében hagyjuk kihűlni. Óvatosan halastátra emeljük, aszpikkal díszítjük és majonézt adunk mellé.

Fogolypecsenye. A foglyot megtisztítjuk, fejét, lábait, aprólkéját kiszedjük és legalább 24 óráig hideg helyen állni hagyjuk. Jól megmossuk, vékony szalonnaszeletekbe burkoljuk, rákötözzük és nagyon kevés vízzel sütőben, vagy fedő alatt pároljuk. Csak kissé sózzuk meg. Ha teljesen megpuhult, felszeleteljük, a szalonnadarabokat köréje rakjuk, a levébe tejtelt habarunk és úgy találjuk.

Kapormártás. A kaptort leszedjük a vastag szákról, megmossuk és megvagdalkuk. Öt deka zsírban, kevés lisztből világos rántást készítünk, fél fej finom karikára vágott hagymát adunk bele, ha ez kissé átpirult, levestel, vagy vízzel föleresz-tjük, jól felfőzzük és szitán áttörjük. Újból felforraljuk, beletesszük a kaptort, sót, kevés törött borst, ecettel kellemesen savanyítjuk és tálalás előtt tejtölt adunk rá.

B e f ő z é s

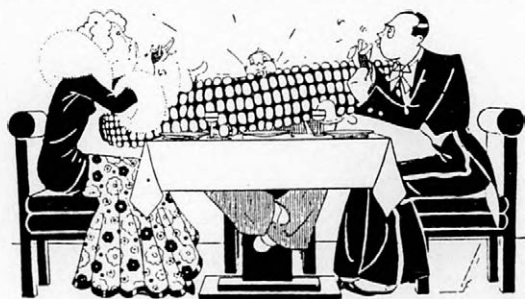
Almaecet. Almahéjat összevagdalkuk, nagyobb befőttesüvegbe tesszük, hogy 4 ujjnyi réteg legyen benne és annyi vizet öntünk rá, hogy 4 ujjnyira ellepje. A vizet megmérjük és tizedrészt annyi cukrot teszünk bele, pl. tíz kanál vízhez egy kanál cukorpor. Ritka tüllel lektöjük és tíz napig meleg helyen állni hagyjuk. Akkor leszűrjük, hagyjuk leülepedni, újra leszűrjük.

Ecetes uborka, nagyon finom. Minden öltiteres üveghez kell az uborkán kívül 1 deka szalicil, 3 kockacukor, 1 kávés-kanál mustármag, ugyanannyi egész bors, 3 babérlevél, 5 deka só, $\frac{1}{2}$ deka timsó, kapor, torna hosszúkás szeletekre vágva és ecet. Az uborkát megmossuk és lecsurgatva üvegekbe rakjuk, közéje tesszük a tormát, babérlevelet, kaptort s tetejére fűszerféléket. Az ecetet, minden liter 2 liter vízzel hígítva, felforraljuk, forrón öntjük az uborkára, azonnal lektöjük és vastag pokrócokba tekerve, 24 óráig így hagyjuk állni. Három hét múlva élvezhető.

Birsalma mustban. A birsalmát meghámozzuk, cikkekre vágjuk, magházát kivágjuk. Édes mustot jó sok cukorral főni tesszük, pár szem szegfűszeget, fahéjat adunk bele és a birst puhára főzzük benne. Azután széleszájú üvegekbe rakjuk, a mustot ráöntjük és légmentesen lektöjük. Szárnyas mellé, mint kompót kitűnő.

Besztercei szilvasaláta. 8 liter szilvához $\frac{1}{2}$ liter gyenge ecetet veszünk, $\frac{3}{4}$ kg cukrot, 1 darab fahéjat darabokra törve, 15 szem szegfűszeget. Az ecetet a cukorral felfőzzük, a fahéjat és szegfűszeget is beletesszük. Ezalatt a válogatott, szép nagyszemű szilvát megmossuk s mikor a lé fő, 25 szemet beletéve, az egészet kifőzzük, ügyelve, hogy a héja meg ne repedjen. A megfőtt szilvát szűrőkanállal kiszedjük és tálba tesszük. Mikor az egész kifőtt, a levét még egyszer felfőzzük, rátöltjük a szilvára és másnap állni hagyjuk. Másnap a levét ismét felfőzzük és a szilvára töltjük. Kihűlve tesszük üvegekbe és a levét rátöltjük. Sült mellé bármikor használhatunk belőle.

Szilva rumban. Szép, nagyszemű, ép besztercei szilvát veszünk. Egy liter vizet felfőzünk egy kiló cukorral. A szilvát megmossuk, a szárazakat kissé levág-

juk, vagy egészen el is távolíthatjuk és üvegekbe rakjuk. A felfőzött és félig kihűlt cukros vízhez hozzáöntünk fél liter erős rumot, ha nem eléggé erős a rum, akkor háromnegyed literet veszünk. Légmentesen lekötjük és kigőzöljük, a forrástól számítva öt percig. Kihűlés után kell csak kiszedni a vizből. Hideg, szelős kamrába helyezünk.

Ősibarack-íz. Egy kg kimagolt barackhoz 40 deka cukor és egy citrom kell. A barackot megmossuk, megtöröljük és magvát kivesszük. A cukorból kevés vízzel sűrű szirupot főzünk, a barackot bele tesszük és a teljesen hámozott és darabokra vágott citromot és óvatosan kavarva, dzsem-sűrűre elfőzzük. 25 percnél tovább főzünk. Főzés közben egy kevés szalicilt is keverünk bele. Megfőtt üvegekbe öntjük, lekötjük és kigőzöljük.

Som-dzsem. A kiválogatott somot megmossuk, kevés vízzel főni tesszük s mikor húsa könnyen leválik a magról, szitán áttörik. A lecsurgó pép kg-jához 60 deka cukrot veszünk, sűrű szirupot főzünk belőle, a sompépet bele tesszük, együtt kevergetjük, 20 percig főzzük, azután üvegekbe tesszük, lekötjük és gőzben 10 percig főzzük.

Receptek

Kifli, nagyon finom. 56 deka lisztet 42 deka vajjal, 4 tojás sárgájával, 1—2 deci tejjel, kékhegyeni sóval, 3 kanál porcukorral, kevés hidegvízzel jól és gyorsan összegyúrjuk, kétfoknyira kinyújtjuk, összehajtogatjuk és 1 órát hideg helyen pihentetjük. Ezt még kétszer megismételjük, harmadszor vékonyra kinyújtjuk, négyzetű kockákra vágjuk, lekavarral töltött kis kifliket tojás fehérjével megkenjük, cukros mandulával meghintjük és gyors tűznél világosárgára sütjük. *Papp Dénesné*

Szilva habbal. Szilvát kimagolunk és a mag helyébe egy fél diót, vagy mandulát teszünk. Két tojás fehérjéből habot verünk, két evőkanál cukorral elkeverjük, két tábla csokoládét reszelünk bele, a szilvát vajjal kikent edénybe helyezük, a csokoládéhabot ráöntjük és sütőben kisütjük. *Legányi Károlyné*

Sajtösszelepek. (Uzsonnára is jó.) Három deka vajat felolvasztunk, adunk hozzá egy kanál lisztet, nyolc deka reszelt sajtot és száraz ementáli. Mikor kihűlt, egy egész tojást keverünk bele, fehér kenyérszeleteket vastagon megkenünk vele és forró zsírban aranyárgára sütjük. *Keresztessy Sándorné*

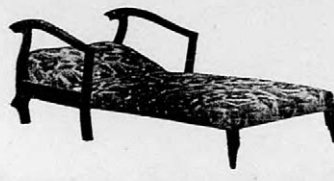
Tejfeles szeletek. 25 deka liszthez vegyünk 2 egész tojást, 2 evőkanál cukorport, 5 deka vajat, egy csipetnyi sót, 3 evőkanál tejfelt, kézzel dolgozzuk el jól és egy órát hagyjuk pihenni. Azután nyújtjuk ki ujnyi vastagságra, vágunk kis négyzeteket belőle, süssük ki forró zsírban szép sárgára. Cukorporral meghintve tálaljuk. *Süveghy Endréné*

Mogyorószésza. 20 deka lisztet, 10 deka vajat, 7 deka porcukrot 1 egész tojással és egy csomag sütőporral össze-

Modern „Schöberl“ fotelágyak

Nappal
fotel —
éjjel ágy!

Schöberl Róbertnél, IV, Haris-köz 4

gyúrjuk, jól eldolgazzuk, azután kettőbe vágjuk, az egyik felét fél centiméterre kinyújtjuk, pléhbe tesszük és félig megsütjük. 15 deka porcukorból sűrű szirupot főzünk, belekeverünk 15 deka darált mogyorót, 3—4 kanál tejet és kávéskanál vaníliás cukrot. A tésztát megkenjük vele, a tésztát másik feléből rostélyt készítünk rá, durva mogyoróval meghintjük és a sütőbe visszatéve, lassú tűznél világos rózsaszínre sütjük.

Mátyás Sándorné
Mandulakenyér. 20 deka cukrot, 2 egész tojást és 3 tojás sárgáját habosra keverünk, hozzáadunk 14 deka félbevágott hámozott mandulát, kevés citromlevet és 25 deka lisztet. Hosszúskás cipót formálunk belőle, kétszer bekenjük tojással, kisütjük. Ha kihűlt, vékony szeletekre vágjuk. *Villányi Andrásné*

Diószésza. 20 deka olvasztott vajjal hazásig keverünk, beleteszünk 4 egész tojást, negyedik a sárgáját, 28 deka porcukrot, 28 deka lisztet és a citrom héját. Beleöntjük egy kikent és meglisztelt pléhbe, azután rákenjük a következő töltelék: 4 tojás fehérjét habbá verünk, adunk bele 20 deka porcukrot és darált diót. Lassú tűznél kisütjük és hidegen vágjuk fel. *Bankó Károlyné*

Burgonyafűjt. Három tojás sárgáját 20 deka cukorral és 1 citrom levélével habosra keverjük. 15 deka áttört főtt burgonyát és 3 tojás habját belekeverjük. A mennyiség felét vajjal kikent formába helyezük, egy réteg párolt almát teszünk rá, azután az előbbi masszát másik felét és sütőbe téve, megsütjük. *Dr. Bozsóky Sándorné*

Mit főzzenek?

Szeptember 1. Szombat: Paradicsomleves, kolozsvári káposzta, vanília-percec. **Vacsora:** Tejfeles paprikáscsirke galuskával, szőlő.

Szeptember 2. Vasárnap: Csirkeaprólékleves májgaluskákkal, töltött csirke sült burgonyával, uborkasalátával, tejszínhabos csokoládészelet, gyümölcs. **Vacsora:** Hideg sült, vegyes kompót, sajt, gyümölcs.

Szeptember 3. Hétfő: Csirkeleves, serpenyős rostélyos, kalarábéféle, főtt kukorica, gyümölcs. **Vacsora:** Libaaprólék rizzsel, uborkával, gyümölcs.

Szeptember 4. Kedd: Kőménymagos leves, majoránás metélt, gyümölcs. **Vacsora:** Bécsiszelet párolt burgonyával, paprikasalátával, gyümölcs.

Szeptember 5. Szerda: Paradicsomleves csurgatott tésztával, sodrott hús, tök-főzelék, almás- és káposztásrétes. **Vacsora:** Borjupörkölt tarhonyával és gyümölcs.

Szeptember 6. Csütörtök: Kenyerleves, rántott csirke, zöldbabfőzelék, turós-gombóc. **Vacsora:** Párolt zöldséppaprika túrótojással, sajt, gyümölcs.

Szeptember 7. Péntek: Karfiolleves daraguskával, alma pongolyában. **Vacsora:** Tejberizs csokoládéval, sajt, gyümölcs.

Szeptember 8. Szombat: Barnaleves tüdőtáskával, főtt hús paradicsommártással, párolt darakőrítéssel, szilvásgombóc. **Vacsora:** Gomba tojással, gyümölcs.

Szeptember 9. Vasárnap: Tyúkhúsleves kockatésztával, főtt hús almamártással, lisztes disznókaraj, finom kifli. **Vacsora:** Délről sült uborkával, tészta, gyümölcs.

Szeptember 10. Hétfő: Zöldbableves csipetkével, tejfőlés lepény, főtt kukorica. **Vacsora:** Harcsa kirántva paprikasalátával, gyümölcs.

Egyszerű étlap

Szeptember 1. Szombat: Almaleves, szilvásgombóc. **Vacsora:** Délről gombóc, vaj, sajt.

Szeptember 2. Vasárnap: Zöldségleves, töltött káposzta, izes kifli, gyümölcs. **Vacsora:** Töltött káposzta, tészta és gyümölcs.

Szeptember 3. Hétfő: Kalarábéleves, borsos pecsenye, palacsinta. **Vacsora:** Aludtje, vaj, sajt zöldséppaprikával, gyümölcs.

Szeptember 4. Kedd: Paradicsomleves rizzsel, darált hús burgonyával, uborkával, alma pongolyában. **Vacsora:** Délről hús, gyümölcs.

Szeptember 5. Szerda: Tökkáposztafőzelék pirosra sült sertéshússal, kifli-tálbafőtt. **Vacsora:** Kávé, vaj, sajt, gyümölcs.

Szeptember 6. Csütörtök: Zöldségleves, babéleves pecsenye burgonyapürével, uborkával, bundáskenyér. **Vacsora:** Főtt sonkacsülök tormával, gyümölcs.

Szeptember 7. Péntek: Hallevés, tejberizs csokoládéval, gyümölcs. **Vacsora:** Aludtje, vaj, sajt, gyümölcs.

Szeptember 8. Szombat: Gulyásleves uborkával, almásrétes, főtt kukorica. **Vacsora:** Hagymatokány uborkával, dinyne.

Szeptember 9. Vasárnap: Húsleves daraguskával, főtt hús paradicsommártással, töltött borjúborda uborkasalátával, díspitét, gyümölcs. **Vacsora:** Délről sült, tészta és gyümölcs.

Szeptember 10. Hétfő: Burgonyaleves tejfelesen, lecsó, dara-tálbafőtt. **Vacsora:** Tojásrántotta uborkával, gyümölcs.

SZABÁS-VARRÁS TANÍTÁS
Urínok ruháját kiszabom szakfelügyelet mellett megvarrhatják. Ruhák kosztümök judonosan készülnek
PALLER, KÁLVIN-TÉR 8. SZÁM. II. EMELET

K É S Z I T S E

KÉZIMUNKÁIT

P Á R K A

védjegyű fonalakkal

Minőségben utólérhetetlen

Tanácsot kérnek

Kérem kedves olvasótársnőimet, ki tudna tanácsot adni egy 26 éves menyasszonynak, akinek igen nagy a szomorúsága, mert lábain az erek napról napra erősebben kidagadnak, megduzzadnak. Otthon betétes, magas cipőt hordok. Orvosi ajánlatra sokat strandolok, de mindhiába. Az első alkalommal szülőcukorinjekciót kaptam eredményesen, amennyiben egyet elmulasztott, de most kiduzzadt a többi. Még nem csomós viszér, de olyan, mint a nehéz munkát végző munkásember karján a kiduzzadt erek. Nagyon boldoggá tette, aki olyan tanácsot adna, hogy e bajtől megszabadulhatnék. Szíves választ "*Boldog élet!*" jelígre a kiadóba kérek.

Kedves olvasótársnőim közül ki adhatna tanácsot arra vonatkozóan, hogy a tyűköből miként tisztítható ki a kullancs. Hetenként forrázok, meszeljük s ennek dacára azt állapítottam meg, hogy a szegény állatok bőre alatt köles nagyságú kullancsok telepedtek meg. Az udvaron galambok is vannak, állítólag talán azok hozták volna, bár az is lehet, hogy friss vágásra a piacon szereztem be szárnyast és azzal kaptuk. Több helyen érdeklődtem az elpusztításuk iránt, de nem tudtam megfelelő tanácsot kapni. Ezért kérem ezúton kedves olvasótársnőim szíves tanácsát, melyet előre is köszönök.

W. A.-né, Szeged

Üzenetek

„Margaret.” «Nincs erőm, hogy elfojtsam magamban az életemet hiábavalónak látó, megsemmisülés utáni vágyamat. Nemrég még tudtam uralkodni magamon. Most már borzalmasan össze vagyok törve. Úgy járkálok otthonomban, mint egy örült és szidom magamat, miért nem tudok fölébe kerülni ennek az érzésnek.» Ezzel a fájdalmas, szánalmas önvallomással kezdte levelét, melyből gyötrelmes felismerés tükröződött. Csupa katasztrófás rejteljű fekdité meg a lelkét s ellenálló ereje nullpontra süllyedt. Az okok egyenként, melyek ide kényszerítették, talán nem eléggé komolyak, hogy idáig sodorják, de együttvéve mégis megbomlasztották lelki egyensúlyát. Elete eddigi folyását néhány vonással fel lehet vázolni s bizonyos, hogy túlzottan érzékeny idegeire e feldult kor gyakorol

hatást. Nincs benne alkalmazkodóképesség, az a szükséges simulékonyság, ami nélkül nem boldogulhatott. A kis és nagy hibáik miatt embertársait nem becsülte, egyéniségét arra használta, hogy lenézzé őket. Nem tudott megbarátkozni azzal a ténnyel, hogy ha békeségben akar élni, elnézőnek, megértőnek kell lennie és emberi hibákkal számolnia kell. Nagy tévedése, hogy saját lelkén keresztül bírálta embereket és cselekedeteiket. Bár nem hihetem, hogy soha ne hibázott, vagy ne tévedett volna nem csak szándékalanul, de szándékosan is. Összeomlásához az utolsó nagy lökést mégis barátjában való csalódása adta. És tény az, hogy e barátság érzelmeiben közelebb állott a másik érzéshez mely ilyen szélsőséges gondolatokat érlelhetett meg. Megvoltak benne az összes emberi értékes jó tulajdonságok, erkölcsi kérdésben is fölülte állott azoknak, akiket megbírálta, de az első, lelkét érintő csalódásra kitágult szemmel, hihetetlen megdöbbenéssel nézett az események után. Nem tett egyetlen lépést, egyetlen mozdulatot sem, hogy a saját akaratával más irányba fordítsa el. Csak nézte büszkén, megmerevedett csodálkozással. S azóta is csak néz, néz bele az előtte vibráló saját komor árnyékába, ebből szeretné kihámozni jövőjét, vagy elmenekülni előle oda, ahol csönd van, béke és nyugalom. Visszaradi a küzedelmentől, amint tudatára ébredt, hogy aka-

dályokkal is meg kell küzdjön, sőt van lemondás is, ami szintén az élet része, nem lehet elmenekülni előle. Aki elgondolni meri, sőt mondani is magáról, hogy tökéletesebb, s a gyarló fölött érzi magát, attól elvárjuk, hogy minden erejét latba veti és valóban meg is testesíti az eszményét, de azáltal, hogy nem menekül el gyávan, hanem lelkierejében megnöve, lerázza magáról a gyöngeség szörnyű zsarnokságát. Csak annyit várunk tőltől, amennyit az embertől, a gondolkozótól elvárható, s amennyit mindenki elbír viselni, aki a Mindenható akaratát születése pillanatától érzi megnyilatkozni élete minden vonatkozásában. Nincs boldogtóból, mint a lélek e hatalmas mágneses ereje által vezéreltetni magunkat s jó- vagy balsorsban tudni, hogy karjain tart, el nem merülhetünk. A bánat még előbb vetíti élénk annak a láthatatlan örök erőnek a mélységét, melynek tükrében magas célok fényei csillognak. Csak szűk lélekben nem férnek el a Megváltó által felfedett valóság ébenyúló sziklái, melynek csúcsára feljutni emberi életünk legtekélyesebb boldogsága. Az Ön belső tusája után éreznie kell, hogy eltévedt s most az igazi irányt a legszentebb eszme fáklyája világítja be s ezen nem érheti semmiféle csalódás. Jöjjen velünk, mi tudjuk, hogy itt megtalálja a békeséget, nyugalmat, sőt a boldogságot is, mert e három motívum alkotja a lélek harmóniáját. Jól megfontolt tanács ez a mi részünkről, ami az élet mellett dönt és elúzi a rágalom sötét szörnyeit, amik szinte már hatalmukba kerítették szegény életét. Ki kell lépjen a fullasztó atmoszférából a friss, igazi életet tápláló levegőre.

Női bajoknál, rheumánál ultrarövidhullámú gyógykezelés

a

Kálvintéri gyógyintézetben

R Á D A Y - U T C A 2

További javallatok: izületi gyulladások. Gennyes folyamatok (furunkulus, tályog). Fogínygyulladások

É r b e t e g s é g e k

Az úgynevezett multja tévedések láncolatából füződött össze, ami szerencsésen elszakadt, s köszönet érte, hogy elszakadt, mert ki tudja, túlzott önhiittségben hova, merre vitte volna. Szóval, itt marad közöttünk, barátjai leszünk, akiknek megmutathatja a lelkét s akik előtt nem kell eltitkolnia könnyeit. Örülünk, ha e sorok olvasása alatt arca meglegedést, boldogságot sugározna, a megismerés boldogságát, melyre véltlenül bukkant rá, mint az olyan ember, aki értékes találmányra lett, ami benne volt, de csak hosszú idő után jött ennek tudatára. Örüljön, ujjongjon, hogy megtalálta önmagát.

Szív. üdv. Szerk.

LEÁNYÁNAK tökéletes gyakorlati képzésmert nyújtja az országban közzismert Dr. Förstner-féle Bulovszky-utcai leánynevelő intézet. Bentlakók és bejáróknak. Prospektust kívánatra küld az igazgatóság: Budapest, Bulovszky-utca 10. szám. Telefon: 15-6-93.

Cyranó! Nem szoktam ugyan az ilyen magánéletet ismertető cikkhez hozzászólni, de most, amikor a M. U. L.-ban olvastam az Ön véleményét körül sorait, nem tudom megállni, hogy pár sorban ne fejezzem ki megbotránkozásomat afellett, hogy mire képes egy asszony! Az ilyen asszony megbüntetésére, megállítására csak egy mód van: az, ahogy Ön cselekedett, uram! Elúzni a gyermek mellől, még idejekorán, nehogy a fejlődő gyermekbe átlpántálja az ő lelketlenségének csírait. Minden megvetés mellett csak szánni lehet az olyan nőt, akinek szívében nem fejlődött ki a világ leghatalmasabb érzése: az anyai szeretet! Szerintem minden asszonynak csak egy vágya lehet, anyává lenni és ezáltal úgy a saját, mint férje boldogságát növelni. Aki nem így gondolkozik, nem méltó egy férfi igaz szeretetére. Ne okozzon Önnek gondot, hogy mit fog mondani, ha felne a gyermek és anyja után érdeklődik. Gondoljon arra, mennyivel fájdalmasabb lett volna, ha az anyja mellett marad és a gyermek felnöve, sajátmaga tapasztalja, hogy: neki van és még sincs édesanyja! Én, aki egyetlen gyermeke-mel oly régen elveszítettem, könnyezve gondolok az Ön anyátlan kislányára, gondolatban magamhoz ölelem és kívánom, hogy ne mocsokára találja meg azt az igazi anyaszívet, aki őt szeretettel fölnevelve, Önnek is teljes földi boldogságot és lelki megnyugvást szerez.

Szív. üdv. egy kabai asszony.

Lohr Mária (Kronfusz)

Ugytisztító - kelmejestő

Gyár és központ: Budapest, VIII. ker., Baross ucca 85. szám

Leányának gyakorlati nevelését

dr. Förster Bulyovszky-utcai leánynevelő intézete biztosítja. (Bentlakók, bejárók.) Titkárképzés (egyeses nyílir. jogu). Ruhá- és modelltervezés. Ruhavarrás, szabás. Idegen nyelvek. Tökéletes továbbképzés. Zene. Sportok. Prospektus. Budapest, VI., Bulyovszky-u. 10. Tel. 156 93.

S. O. S. Egy tízgyermekes tanító apa két-szecsbejött helyzetében lapunk nemeslelkű olvasóihoz fordul szerény, alázatos kérésével, hogy akinek módjában áll és még van elhasznált ruha vagy fehérnemű feleslege, ajándékozza meg vele ruhátlan tíz gyermekét. A legesekélyebbet is boldogan, hálás köszönettel fogadják, mert a szó rideg értelmében, teljesen meztelenül néznek a tél elé. Tíz gyermeke részére alul tudja a mindennapi biztositani. Nem eszeljük meg hatóbban az apa kérését, mert minden szónál fájdalommalmasban vergődik a koldulás könnyes, szégyenpirtól lázas szavai mögött a döbbenetes való, midőn meglörve, megalázódva segítségért könyörög. Segítsünk rajtuk, kedves olvasóink! Egy ingecske is segítség ennyi gyerek felöltöztetésénél. Küldeményeket S. O. S. jelégre szerkesztőségünk címére kérjük, hogy továbbíthassuk megmentésükre. Igaz szívű köszönettel, köszönettel Szerk.

Türelmesen várok. «Gyermekekhez» című versét a gyermeklap mellékletünkben szívesen megjelentetjük; a másik kettőt — sajnálatunkra — nem hozhatjuk, egyiket témája miatt, másikat aktualitása miatt.

Szív. üdv. Szerk.

Hosszú haj. A fejkorpa megszüntetése ellen jó háziszser a vazelin. A fejbőr bedörzsolendő vele és csak másnap kell megmosni. Ugyancsak jó a vazelin a kéz bőr finomítására is, jobb, mint a glicerin.

Szív. üdv. Szerk.

Ezer pengős ruhaterv pályázat. A Magyarországi Öltözködési Mozgalom Országos Bizottsága (Budapest, II., Hattyú ucca 13) életteljes, modern, magyarországi ruhakultúrát akar megteremteni s a magyarországi szolgálatába állítani. A bizottság most az 1934—35. évi téli idény magyar divatjának kialakítására országos pályázatot írt ki, amelynek díjazása az 1000 pengőt meghaladja. A pályázaton bárki részt vehet. A pályázat különböző ruhatípusokra szól s a részletes pályázati feltételek, amelyek ismerete nélkül eredményesen pályázni nem lehet, az Iparművészeti Múzeum portánál (IX., Üllői-út 33.) díjmentesen kaphatók. A pályázat eredményét kiállítás keretében fogja a nagyközönségnek bemutatni.

Phönixpálma. A pálmák levelei valószínű, hogy azért sárgultak el, mert csak kétszer öntözte hetenként, holott 20—22 C fokos szobában mindennap öntözni kell. Övni kell továbbá a megfázástól is és leveleit tisztán, pormentesen kell tartani. Legjobb hetenként legalább egyszer vagy kétszer megpermetezni, hogy a port így mossuk le róla. Szív. üdv. Szerk.

Dr. K. J. Szíveskedjék felbélyegezett borítékot küldeni, hogy a kért cégek címét megadhassuk, mert ebben a rovatban — sajnos — nincs helyünk arra, hogy cégeket ajánljunk. Levélben készséggel válaszolunk. Szív. üdv. Szerk.

Báby. 1. A cikk írója nagyon örült levelének szeretne részletesen is válaszolni rá, ha a pontos címét megadja. 2. Ha valakit komolyan szeretünk és bizonyosak vagyunk afelől, hogy ő is szeret, nincs

helye sértődésnek, büszkeségnek. Ne vegye megalázódásnak, ha a békességért engedékenynek kell lennie. Tulajdonképpen ebben rejlik az asszony okossága.

Szív. üdv. Szerk.

Tanácsalan. Helytelenül kezelte haját, mert nem lett volna szabad szódás vízben öblögetni. Egyik sem használ a hajnak. Használjon kentejszappant és öblítse olyan vízben, melyben két evőkanál szódabikarabonát oldott fel. Irasson házi-orvosával olyan hajszeszt, mely kénport tartalmaz és esténként ezzel csepegtesse be a fejbőrt.

Szív. üdv. Szerk.

Bánat az aldrásra s ez van hivatva jelenni, hogy izenetünk Önnek szól, Nagyság Asszonyom. Önnek és még sok könnyes szemű asszonynak, akik mind a maguk szomorúságára ismernek benne. Egyetlen szó, amibe tökéletesen bele van lépve családosa, mindenki bánatánál nagyobb bánata, fájóbb szenvedése. Ön is sokszor hallhatta, Nagyság Asszonyom, midőn társaságban a boldogság definiá-

Olvasóink figyelmébe ajánljuk az

OPERA ZONGORATERMET,
hol tisztviselők ELŐLEG NÉLKÜL a legesekélyebb részlete is vásárolhatnak elsőrendű ZONGORÁKAT. PIANÓKAT. Budapest, VII., Klauzál-utca 35. sz.

misítette meg s nyomta el évekig tartott, öröknek vélt boldogságát? A férfi hiütlenségének mi az oka? Elég egy új arc, elég, ha egy csútri diáklány kacéran rámosolyog, hogy mindent elfeledve megboldoljon. Az Ön helyében, Nagyság Asszonyom, egy percet sem késlekedtem volna utálatni azt a kis perszónát, aki az Ön uralom illiget megát, összenézett vele. Az a lány fiataljára dacára nagyon jól tudta, mi jelent férjének hódoló mosolya, a vele való együttét keresése. Tetszett hiúságának, hogy a meglétt férfi megismogajta szemével és a bizalmaskodásban tovább is mentek a szemek játéknál. Hihetetlenül türelmes volt Ön, de türelme nem volt azért sem helyes, mert a leány-nak a szülei is érdekelték voltak a beszélgetés által és nem tudom, mit szólnának hozzá, ha ma értesülének a történetekről. Erélyesen rendre kellett volna utasítsa és nem engedni meg tendenciózus játékaikat. Ha valóban nem tudta, hogy viselkedéséből mire lehet következtetni, annál inkább meg kellett volna rendszabályozni, hogy tudatára ébredjen helytelen viselkedésének. Ez a kor egy fiatal leánynál az ébredés kora, amikor éberben vigyázni kell és fel kell világosítani az őt érhető érzései meglepetések felől. Ön, Nagyság Asszonyom, egyben az anyát is helyettesítette és vele szemben is voltak erkölcsi kötelességei. Mikor észrevette ezeken a gyanus tüneteket, négy szemközt beszélnie kellett volna a gyermekleánnyal és megmagyarázni neki, hogy mi helytelen magaviseletében és szigorúan eltiltandó lett volna a megismétléstől, vagy tudatára adni, hogy engedelmessége esetén szüleit értesíti és nem vállalja tovább. A probléma másik oldala — boldogságának visszaszerzése — nem forog veszélyben. Láthatja abból, hogy férje mindent elkövet, hogy meggyőzze erről és igyekezik tőle telhetően elosztatni kétségeit. Hogy egyik-másik nőismerősüket, ha találkozik vele, elkíséri, ebben sincs semmi megrövidendő, se gyanút keltő. Nem kívánhatja, hogy hölgyekkel egyáltalán ne beszéljen. Időig nem is szabad menni kételkedésben, mert a saját nyugalalmát kavarja fel. A keresett boldogságot más formában találja meg gyermekében, akit azért ad minden anyának a Mindenható, hogy kárpótolva legyen. Bocssáson meg férjének és higgye el neki, hogy ma is szereti Önt, csak valami nyugodtabb, mindennapi, egyszerűbb szeretettel, mint házasságuk első éveiben. Az elmaradt gyöngédések helyét a nagyobb bizalom tölti be, aminek ép olyan értéke van, mint volt az édesgetésnek, beczergetésnek. Ha megjijye-

az elegáns világ fogasa

DIÓSY JÁNOS
BUDAPEST, VILÁKÓCZI ÚT 24.

A modern ruhafogas az előszoba díszé.

Divatós, tartós, célszerű és elegáns.

lása kerül megvitatásra, hogy valóságos létezését tagadja, lemondja, keserű mosolygól intézik el s ha valaki bizonyít mellette, a szokásos «kivétel» térnek napirendre fölötté. Pedig akik így beszélnek, azok valamikor szintén vágynak utána, de valami módon eltávolodtak tőle és «okos» megalkuvással elégednek meg anynyival, amennyit meg tudnak tartani belőle. Életünk legnagyobb csodája ez, amit boldogságnak nevezünk, egyben legnagyobb fájdalomja is, ha el nem érhetjük, vagy elveszítjük. Még az olyan kivételes harmónia sem biztosíthatja megmaradását, mint amilyen az Önök boldogsága volt. Ki tudná okát adni, hogy mi sem-

GYERMEK-KOCSI

SPORT . . . P 24.—
MÉLY . . . P 88.—

HAIDEKKER SÁNDOR RT.
BUDAPEST, ÜLLŐI-ÚT 40/73

lést végez, talán önmagában is felfedezi ezeket a megszokásból eredő kis mulasztásokat, amik nem rovandók a szeretet hiányául fel, hanem el kell fogadjuk, hogy az idő nemcsak a természetet alakítja át, hanem az érzéseket is, melyekről nagy tudés fellelteni, hogy változatlanul egyformák maradnak. Kivételek, csodák történhetnek, de azért nem érezhetjük szerencsétlennek magunkat, ha véletlenül nem tartozunk a kivételek közé. Bocsásom meg annak a bocsánatra váró és bocsánatra szoruló nagy gyermeknek, férjének, aki nem rosszabb, nem bűnösebb, nem gyarlóbb, mint a többi férj, mint a többi férfi. Tudják ők, hogy van úgy, hogy bántat okoznak, de ha segítene nekik nagylelkűségükkel, meybocsátásukkal feleljeni, minden jóra fordulna. Asszonyi hivatás ez is és Önnek, Nagyságos Asszonyom, ez elől a nehéz feladat elől nem lehet kitérni. Meglátja, ahogy az idő múlik, ezekre a kérdésekre mind megadja a feleletet. Erősakkal csak törni, zúzni lehet, jól megoldani semmit nem lehet. Közéledik a gyermek intenzívebb elfoglaltságát jelentő nevelése, amikor Nagyságos Asszony teljes lélekkel kell mellette álljon és helyes cél felé irányítsa szellemét. Be kell lássza, hogy leánydalmáihoz visszatérni már nem lehet. Minden kornak megvan a maga más és más

öröme, az elmúlt helyébe újat talál a kiegyensúlyozott lelkű ember és nem bánkodik, nem esik kétségbe, hogy elmúlt a tíz év előtti. Nagyon sajnáljuk Önt, Nagyságos Asszonyom és szeretnénk, hogy minél több túl legyen a krízisen és meggyógyultan, megnyugodva írjon mielőbb nekünk. Mielőtt elbúcsúznánk, köszönjük szeretetét, szép, szomorú levelét.

Sziv. üdvözléttel köszönti Szerk. Hivatásos kozmetikusnőket és kozmetikus asszisztensnőket legmódernebb alapon képező dr. Földesné JUNO kozmetikai intézete, Rákóczi-út 6., a Pannóniával szemben. A M. U. L. előfizetői tandíjkezdésében részesei.

Ágnes, Murilliót tudja, hogy a spanyolok egyik legkedveltebb, leghíresebb festője. Művészetével új korszak kezdődött a festészetben. A spanyolok büszkesége mint árva gyermek Juan de Castillo mesterhez kerül, aki felismeri zenális tehetségét és szeme előtt bontakozik ki a fejlődő gyermek felülmúló művészte. Pártfogója mellett csak huszonegy éves koráig maradhatott, akkor megélhetés után kellett néznie és apró szentképeket festgette búcsúos részére. Ez nem elégíti ki öntudatos becsrvágyát, teljesen tisztában volt tehetségével és nem akart elkallódni. Törhetetlen ambíció és nemes becsrvágy fűtötte. Célja volt: híres akart

lenni s az akkori keretek között — tudta, hogy nem érheti el. Nélkülözések között, de tele reménységgel nekiindult Madridnak és fölkereste Velasquez, a királyi udvar híres festőjét, aki az ismeretlen fiatalembert zűzven fogadja és módot ad neki, hogy tetszése szerint festessen. Két évet tölt Velasquez mellett, aki bámulja tehetségét és még erősebben fokozza ambícióját. Ezután visszatér Sevillába, szülővárosába és elvállalja a franciskánusok kolostorának szentképekkel való díszítését. Szent Diego életéből vett jelenetek megfestésével csodálatos hatást ér el. Megszólalásig élethű alakjai előtt csak az elismerés jut szóhoz és végezhazakad nyomorúságának, elhalmozak megrendelésekkel. Egyszerre végezhazakad a gonderhes napoknak és Murillió megdől. Polgárleányt vesz feleségül és ezután festette mesterműveit, amelyekkel meghódította Európát és híressé tette hazáját. A világvárosok műzeumi, képtárai mint kincset őrzik Murillió festményeinek egy-egy darabját. Hatvan éves elmúlt már, amikor Cadixban festi a kapucinusok templomát. Munkájával csaknem kész, de az állványon olyan szerencsétlenül csúszott meg, hogy leesett és hordágyon szállították haza szülővárosába. Az esés után nyomorék maradt és napokig elüldögélt a Szent Kereszt-kápolnában, a brüsszeli Kempen Péter «Mégváltó» képe előtt és messzejáró gondolatokkal szemlélte az Üdvözítőt. Szavai szerint, várta, hogy átöleli őt. Ezek az adatok rendíthetetlen akaratot, dacos energiát tükröznek elénk. Gyötrődéses gyermekkor nem semmisítette meg a művész önmagában fatális biztonsággal, rendíthetetlenül hívó bizodalalmát. Sikeresen titka másodsorban ebben az erőben is rejlett.

Sziv. üdv. Szerk.

F. Sárinak küldöm S. de Yradier—Szécsi «La Paloma» című dalát.

Midőn Havannában hajóra szálltam én, Elbucsuzni akkor senki sem jött felém! Egy árva kis galamb mellettem repült, Csodás utamon csak ő kísért egyedül. A jó Isten minket bizonyonl megsegít. És hajban, örömben örökre egyesít! Csodás szerelmmel áldja életünk! És két gyönyörű kis galambot ád nekünk!

Refr.:
Ha ablakodra suhanva száll egy galamb,
Simogasd, csókdol, mintha én lennék
ott magam!
Tartsd minden jóval, szerelmes szóval
szegényt!

Hisz ő szívedbe viszi pihege a reményt,
Szerelmem, légy enyém! Szívedet kérem
én!

Ó, gyere el vélem, aranyos lélek, oda,
hol élek én!

Szerelmem, légy enyém! Szívedet kérem
én!

Ó, gyere el vélem, aranyos lélek, oda,
hol élek én!

Szeretettel köszöntöm. Dr. Kölbérné.

APRÓHÍRDETÉSEK

Ezen rovatban közlendő hirdetés díja szavanként 10 fillér. Vastagabb betűkkel szedett első szó díja 20 fillér. Tíz szón aluli szöveg hirdetési díja 1 P. Jelűs hirdetésekre érkező levelek továbbításra hirdetési díjjal egyidejűleg külön 1 P utalandó át

Persza- és más szövegek szakzsúr és művészi javítását vállalom. Vidéki megrendeléseket is postán eszközöl. A lap előfizetői részére 10 százalékos kedvezmény. Cím: Tcharhoukhi Vosdanik, Budapest, VIII., Kisfaludy-utca 21. Tel.: 369—66.

Ackermann József műszóví (takács) Budapest, IV., Váci-utca 19. A fénnyel készíthető len-, damaszt-, lenvászon árúit. Szállít teljes mennyiségű nyelengéit. Frottier-törülközők, fűrdőlepedők, köpenyanyagok. Mintát, árajánlatot díjmentesen küld.

Rongyhulladékából modern szőnyeget, szőnyektakarót készít, szővegre kitanít Ardainé, Budapest, Trefort-utca 7.

Szanatériumi képzéssel ellátó gyógyszer-százst, foggy-, vizkúrát adok. Telefon: 308—14.

Jutányos áron készíték legkifinomultabbul és legszélesebb angol és francia ruhákat, kosztümöt, kabátot, egyszerű és gyerekruhákat is. Szíves pártfogást kér Fodor Mária, VI., Jókai-utca 37. III. em. 10.

Öreg háló, ebédli bútorait jutányosan modernizálom, restaurálom, vagy új bútorok vásárlásánál fizetéseknél beszámítom. Müller bútorgyár, Újpest, Erzsébet-utca 8. Telefon: 950—95.

Téli szükségletre: stockeraui nagyszemű lencse 68 fillér, stockeraui borsó háromszög, feles 56 fill., gyöngyösi törpe fehérbar 26 fill., dió, szép fékonybéjű 1,30 P. gyöngyösi cukorbar 34 fill., mák, kék, elsőrendű 72 fill., mandula, héjas 90 fill., továbbá azonnal szállításra szép csemegészlöt egy kg. rekeszsel P 2,50, vargányagomba napon szárított, kiváló szép P 9, kemencében szárított P 7 postán, utánvétellel. Ha a gombáért a pénz előre beküldetik, a csomagot bérmenten szállítom. Ha hüvelyesben nagyobb vételről van szó, külön ajánlattal szolgálok. **Kormos Mihály, Gyöngyös.**

Iskolásfiút és leányt korrepetálással, zongorára, hegedőtanítással, felügyelettel elfogad teljes előtérrel gondos, jólelkű tanár. Telefon, fordulószoba, nagy lisztaság. Budapest, Luther-utca 11a, III. 12/a, Szekeres.

Teljesen árva intelligens leány gyermekek mellé, vagy kisebb háztartás vezetésére vállalkozik. Budapest, VII., Czobor-utca 97. Szakács Eszter.

22 éves r. kat. perfect német, magyar és német képestőlve rendelkező fiatal leány gyermekek mellé háztartásvezetésre ajánlkozik. Dolgos, szerény, szolid és jóérkölsű. Házmunkában segítkezik. Hirsch Otília, okl. tanító, Bakonyköpöny, u. p. Szűcs. Veszprém megye.

Tanfőtöm, fiatal, nevelőnének, háztartónak, társalkodónak urisáladhöz elmenne. Szalay Erzsébet, Kiskunmajsza.

270 pengőért panzió négyzeri étkezéssel, strand, rádiusos gyógyfürdő. Cím: Görömböly, Tapolca Leányegyesületi üdülőház.

Perfektlő önállóan főző szerény és szolid 30—40 év körüli magányos asszony, vagy árva leányt fogadnék, aki egy személy részére takarít és minden munkát elvégz. Rendes, tiszta, ügyes és szorgalmas ná. Állandó otthon talán nálam. Jó bizonyítványokkal bírok jelentkezését kérem. Fizetés havi 20 P. Leveleket «Lillafűrdő» jelzésre kiadható kérek.

Azonnal alkalmaznék egy perfect inas-szakácsnő házaspárt, akik vidéki háztartásomat teljesen ellátják. A család 2 tagból áll. A minden tekintetben előszörün munkát kívánok. A nyomósoson kívül minden más házmunkát, pl. baromfiudvar, virágoskert, rendben kell tartás. Komoly, takarékos, beületless házaspár késő öregségére otthon találna. Előnyükre volna, ha a férfi szőfőrizővalóvannal is rendelkezne, mert autót számdékszunk venni. Kettőjüknek egyelőre 40 pengő fizeték, de nem zárkózom el megfelelő esetben javítás elől. Leveleket «Báró» jelzésre kérek.

Szobafestést, mázólast, fenyészt. tapetázást legmegbízhatóbban, jótállással vállalok. Meglias Lajos, Pestszenterzsébet. Telefon: 475—86.

Angol, francia elsőrendű házivarrónó szíves pártfogást kér. Várady Gizzi, Pestszenterzsébet, Rózsa-utca 2.

Tanfűnyaványt Budapesten végző egy-két ürleány a legkényesebb igényeknek megfelelő otthon talán külön szobával, ellátással társasági egyedülálló ideobb úriasszonyonl. Francia, angol, orosz, német társalgás, fürdők. Telefonhívószám 511—46.

Jámegjelölésű házas leány, aki jól főz és varr, németajki családhoz ajánlkozik háziasszony támaszul 4—5 hónapra, mely idő alatt csak ellátást kér s ennek ellenében szívesen lesz segítségére a háziasszonyonl. Német nyelvben kívánja gyakorolni magát. Leveleket «Szorgalmas» jelzésre kiadható kér.

Külföldes fajborok cirka 50 literes hordókban nagyon jutányosan. A szállítás Budapestre házhöz történik a Mavart úton. Tessék árjanot kérni. Cím: Cz. Báró Orszy Jánosné, Gyöngyös.

Jézus nevében segítetek, jószívú testvéreim, elhelyezéshez egy teljesen árva szegény leányt, aki ellátásért és szerény fizetésért vállálna gyermekek nevelését, zongoraoztatást elsőrendű módszerrel, instrualást és esetleg egészen könnyű házmunkát. Nagylelkű ajánlatokat kérem vőlegényem, Rózsa Imre, Budapest, III., Kolosy-ter 2. fsz. 9. alá.

Nülláslistából házilag készített 5 kiló tojasos tarbonyát küldök 4 pengőért utánvétellel. Özv. Pür Pálné, Eger, Bartakovics-utca 8.

Felölös szerkesztő, kiadó és tulajdonos:

KERTÉSZ BÉLA

Szerkesztők:

tordai BÖJTJE ETELKA
ERDÖDY ELEK, KERTÉSZ ELEK

Ügyvezető igazgató:
BARTHA ISTVÁN

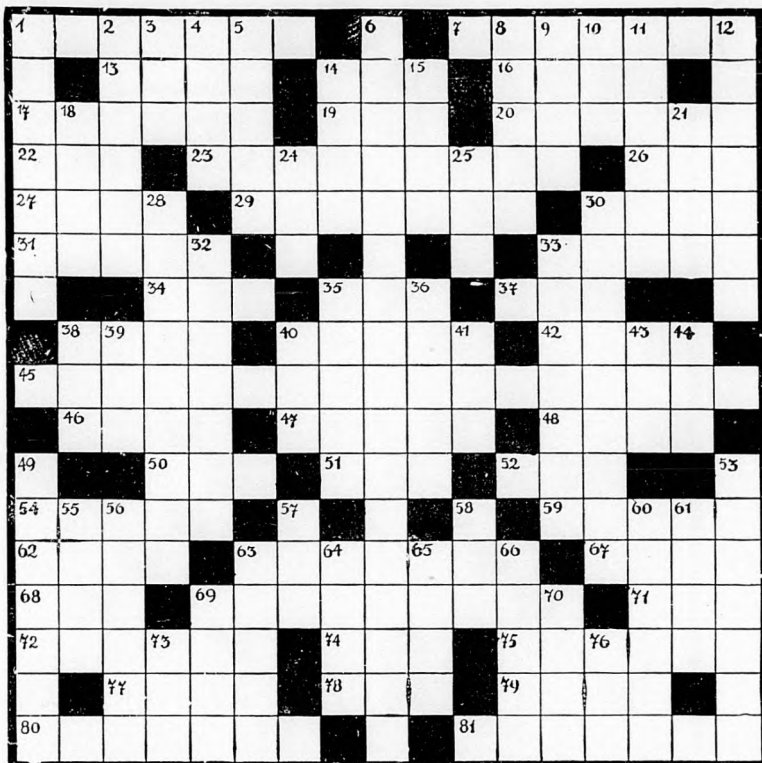
Kéziratokat, klléseket, fényképeket nem adunk vissza és nem örzünk meg. A lap képei és cikkeinek átvétele és lekölzése tilos.

A Magyar Uríasszonyok Lapját a Corvina Fesztégyár R. T. Festszékvél nyomta: a Hungária Hirlapnyomda R. T. Budapest, V., Vilmos császár-út 31
Felölös: SCHMIDEK GÉZA

KERESZTREJT VÉNY

VIZSZINTES SOROK:

1. Olasz félhivatalos távirati ügynökség.
7. Doboz.
13. Mondá — németül.
14. Országos Hitelvédő Egylet.
16. Kamra van ilyen.
17. Mohamedán vallás.
19. Sámuel angol változata.
20. Cipőkrém.
22. At kell a lóval ugratni.
23. Öreg ember keze.
26. Tartó.
27. Kutyák.
29. Tartozik.
30. Trójával kapcsolatos híresség.
31. Kokas fején van.
33. Kikutat.
34. Futballista teszi.
35. Cégvezető írja neve elé.
37. Gyömolcsben van.
38. Finom sűtemény.
40. Irányelv.
42. Tárgyalásra beidézik.
45. Lóverseny-szakásmondás. A leégett emberre mondják.
46. Jelenleg.
47. Tófafta.
48. Dániel.
50. Germán istenség.
51. Több pápa neve.
52. Merre?
54. Ilyen vigjáték: operett.
59. A Vigszínház igazgatója.
62. Forma.
63. Az Izé is ez.
67. Munka — jasszosan.
68. Stan haverje.
69. Hegység a Transhimalaja és a Hindukus között.
71. A nő a gyöngébb. (?)
72. Randevut kér.
74. Német város.
75. Szövet.
77. Dal.
78. A fej teteje.
79. Nagyközség Szabolcs vármegyében.
80. Járadék.
81. Egy ária szerint ingatag.

6. A Nemzeti Színház előadássorozata. Idén április—májusban bonyolította le.
8. Bir, tud.
9. Helység Budapesthez közel.
10. Tekintetes — vidéken.
11. Vízrebocsát.
12. Jóságú, segít az inségeseken.
14. Számítási műveletet végez.
15. A magasba helyez.
18. Királynő; operacím.
21. Zár van ilyen.
24. Ellenkezőleg.
25. Élet, erő, egészség.
28. Szobabútor.
30. Eskü.
32. Csak azért is!
33. Aki a bikaviadalokon a bikát leiszúrja.
35. Perlekedik.
36. Egy opera híres szerepe.
38. Nagytemplom.
39. Görög összetételekben: egyenlő.
40. Lépcsőzet.
41. Latin személyes névmás.
43. Idegen tagadószó.
44. Útravaló, úttal kapcsolatos.
49. Gyors.
53. Magyar író (Térjetelek meg végre hozzám).
55. Áruba bocsát.
56. Figyelmeztetés.
57. Megüt.
58. Kopasz.
60. Exotikus hangszer (fonet.).
61. Pecunia non...
63. Ellenszenv, düh.
64. Süket — németül.
65. Fa zöldje.
66. Testi-hibás.
69. Nagyközség.
70. Halál — latinul.
73. Húz.
76. Sót ad hozzá.

FÜGGŐLEGES SOROK:

1. A vén bakancsos és fia, a huszár c. népszínmű szerzője.
2. Szép női név.
3. Mohón eszik.
4. Kútya.
5. Hím, nő, semleges.

A jutalomban részesülők névsorát 1934. évi október 10. számunkban közöljük.

JUTALOMDIJAK:

1. és 2. díj: Heilig Harisnyaház (Budapest, VII., Rákóczi-út 26) egy-egy pár selyemharisnya-ajándéka.
3. és 4. díj: Dr. Földesné «JUNO» kozmetikai intézete (Budapest, VII., Rákóczi-út 6) arckrém-, púder- és szappan-ajándéka.
5. és 6. díj: Korányi gyógyszertár (Budapest, VIII., Népszínház-utca 22) egy-egy

- Lili-krém-, szappan- és púder-ajándéka.
7. díj: Cadeau csokoládégyár (Budapest, VI., Izabella-utca 38) félkilogrammos, díszdobozos bonbon-ajándéka.
- 8., 9. és 10. díj: Tillemann Sebestyén ékszerész (Budapest, Vilmos császár-út 12) egy-egy púderszelence-ajándéka.
- 11., 12., 13. és 14. díj: lapunk egy-egy előfestett gobelinretikül-ajándéka.

15. díj: Tabáni részlet, rézkarcnyomat, lapunk ajándéka.
16. és 17. díj: Lázár István egy-egy regénye.
- 18., 19. és 20. díj: Palásti László egy-egy regénye.
21. és 22. díj: Lapunk egy-egy burettmilió-ajándéka.

MAGYAR URIASSZONYOK LAPJA

Foto: Angelo, Bpest, IV., Váci-utca 24.

M A R I A   R U B E N S ,   N I Z Z A